

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr
Rady Miejskiej w Sianowie
z dnia 2018 r.

BURMISTRZ GMINY I MIASTA SIANÓW

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY I MIASTA SIANÓW**

**CZĘŚĆ I
OCENA STANU ZAGOSPODAROWANIA I ANALIZA
UWARUNKOWAŃ ROZWOJU**

SIANÓW - 2018

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 2018 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Sianów w części obrębu Skibno.

Zmiana dokonana została w zakresie zgodnym z:

- **Uchwałą Nr XXVIII/162/2016 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 31 sierpnia 2016 r., w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Sianów w części obrębu Skibno;**
- **Uchwałą Nr XXXII/196/2016 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 20 grudnia 2016 r., w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Sianów w części obrębu ewidencyjnego nr 1 miasta Sianów oraz części obrębu ewidencyjnego Węgorzewo Koszalińskie.**

Uwaga!

Zmiany w tekście studium naniesiono kolorem czerwonym pogrubioną kursywą, fragmenty tekstu nieaktualne zostały skreślone oraz zaznaczone kolorem czerwonym. Uporządkowanie numeracji i poprawki oczywistych omyłek nie zostały pokazane.

Opracowanie zmian Studium:

Pracownia Urbanistyczna -Studio Przestrzeni - Marcin Erdmann-2016/2018

Pracownia Projektowa mgr inż. arch. Marek Perepeczo, Koszalin – 2014/2016

Pracownia Projektowa mgr inż. arch. Marek Perepeczo, Koszalin – 2015

Pracownia Projektowa mgr inż. arch. Marek Perepeczo, Koszalin – 2010

Pracownia Projektowa mgr inż. arch. Marek Perepeczo, Koszalin – 2008/2010

Przedsiębiorstwo Zagospodarowania Miast i Osiedli „TEREN” Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi – 2005/2006

Studium z 2001 r. – PPB „NORBUD” Koszalin - 2000/2001

Zespół autorski zmiany STUDIUM z 2016-2018

mgr inż. arch. Marcin Erdmann – główny projektant, uprawniony na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (ZOIU Z-556)

mgr Małgorzata Owsiak

mgr Dariusz Owsiak

tech. Jacek Kammer

Zespół autorski zmiany STUDIUM z 2016

mgr inż. arch. Marek PEREPECZO – główny projektant, uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym nr 1429/94 (ZOIU Z-05)

mgr inż. arch. Monika SIELEWSKA - uprawniona na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (ZOIU Z-489)

mgr Aleksandra KORŻEL-GERKE - uprawniona na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Zespół autorski zmiany STUDIUM z 2015

mgr inż. arch. Marek PEREPECZO – główny projektant, uprawnienia do projektowania w planowaniu przestrzennym nr 1429/94 (ZOIU Z-05)

mgr inż. arch. Monika SIELEWSKA - uprawniona na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (ZOIU Z-489)

mgr Aleksandra KORŻEL-GERKE - uprawniona na podstawie art. 5 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Zespół autorski zmiany STUDIUM z 2010

mgr inż. arch. Marek PEREPECZO – główny projektant, uprawnienia urbanistyczne nr 1429/94, członek Zachodniej Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą we Wrocławiu – Z-05

mgr inż. arch. Monika SIELEWSKA - członek Zachodniej Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą we Wrocławiu – Z-489

Zespół autorski zmiany STUDIUM z 2008/2010

mgr inż. arch. Marek PEREPECZO – główny projektant, uprawnienia urbanistyczne nr 1429/94, członek Zachodniej Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą we Wrocławiu – Z-05

mgr inż. arch. Monika SIELEWSKA - członek Zachodniej Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą we Wrocławiu – Z-489

Zespół autorski zmiany STUDIUM z 2005/2006

mgr Kazimierz BALD – główny projektant, uprawnienia urbanistyczne nr 263/88, członek Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Warszawie – WA-006

mgr inż. arch. Ewa KRAKOWSKA - uprawnienia urbanistyczne nr 1099/90, członek Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Warszawie – WA-095

mgr Krzysztof KARSKI - uprawnienia urbanistyczne nr 219/88

mgr inż. Józef DENICKI - uprawnienia budowlane nr 171/66

techn. Mariusz NOWICKI

Zespół autorski STUDIUM z 2001 r.

PPB „NORBUD” Koszalin 2000/2001: mgr inż. arch. Wojciech Wojciechowski – gen. projektant, mgr Zofia Kempieńska – środowisko przyrodnicze, mgr Jadwiga Kowalczyk (+ zespół) – środowisko kulturowe, mgr inż. Elżbieta Gutral-Koronkiewicz – infrastruktura techniczna, mgr inż. Andrzej Skrobek – komunikacja, mgr inż. Edward Czaja – energetyka, mgr inż. arch. Anna Józefowicz – grafika komputerowa, mgr Jarosław Kiszczak – probl. społeczno-gospodarcza, techn. plastyk Genowefa Kwiatkowska, techn. bud. Anna Kaczmarek

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	6
1.1. Cele i zadania „Studiu uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sianów i miasta Sianowa”	6
1.2. Zawartość „Studium”	7
1.3. Sposób korzystania ze „Studium”	8
2. Ogólna charakterystyka gminy i miasta	9
2.1. Ogólna charakterystyka	9
2.2. Preferencje przestrzenne	9
2.3. Sieć osadnicza	10
2.4. Rozwój funkcji	10
3. Obowiązujące dokumenty planistyczne i ich realizacja	11
4. Uwarunkowania zewnętrzne rozwoju	13
5. Uwarunkowania wewnętrzne rozwoju	15
5.1. Uwarunkowania społeczno-gospodarcze i własnościowe	15
5.1.1. Ludność	15
5.1.2. Zatrudnienie	16
5.1.3. Gospodarka	17
5.2. Uwarunkowania przyrodnicze	19
5.3. Uwarunkowania kulturowe	20
5.4. Uwarunkowania przestrzenne	20
5.5. Uwarunkowania techniczne	21
7. Szczegółowy opis stanu	21
7.1. Środowisko przyrodnicze	21
7.1.1. Ogólna charakterystyka	22
7.1.2. Klimat	22
7.1.3. Zarys budowy geologicznej	23
7.1.4. Stan bazy surowcowej	23
7.1.5. Szata roślinna i świat zwierzęcy	26
7.1.6. Rolnicza przestrzeń produkcyjna	28
7.1.7. Lasy. Waloryzacja przestrzeni leśnej	29
7.1.8. Obszary i obiekty cenne przyrodniczo i wskazane do ochrony	32
7.1.9. Obszary i obiekty cenne przyrodniczo i wskazane do ochrony	49
7.2. Środowisko kulturowe	50
7.2.1. Uwarunkowania wynikające z rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych	65
7.3. Zagospodarowanie terenów	65
7.3.1. Miasto Sianów	65
7.3.2.a. Strefa podmiejska Sianowa – rys. nr 1	66
7.3.2. Strefa międzymiejska Skwierzynka, Kędzierzyn – rys. nr 2	67
7.3.3. Strefa rolnicza podmiejska Sucha Koszalińska – rys. nr 3	67
7.3.4. Strefa turystyczno-rolnicza Osieki – Kleszcze – rys. nr 4	68
7.3.5. Strefa rolnicza Iwięcino – Rzepkowo – rys. nr 5	68
7.3.6. Strefa rolnicza podmiejska Karnieszewice – rys. nr 6	68
7.3.7. Strefa rolniczo-turystyczna Bielkowo – rys. nr 7	68
7.3.8. Strefa rolnicza Wierciszewo	69
7.3.9. Strefa rolnicza Dąbrowa – Grabówko	69
7.3.10. Strefa rolniczo-leśna Sieciemien – rys. nr 10	69
7.3.11. Strefa rolniczo-leśna Ratajki – rys. nr 11	69
7.3.12. Strefa rolniczo-leśna Sierakowo Sławieńskie – Sowieński Młyn – rys. nr 12	70
7.3.11. Strefa rolniczo-leśna Sowno – rys. nr 13	70
7.3.11. Strefa rolniczo-leśna Szczegolino – Mokre – rys. nr 14	70
7.3.15. Strefa rolniczo-leśna Maszkowo – rys. nr 15	70
7.3.16. Strefa rolniczo-leśna Węgorzewo – rys. nr 16	71
7.4. Wyposażenie w infrastrukturę społeczną	71
7.5. Komunikacja	71
7.5.1. Sieć drogowa	71
7.5.2. Kolejnictwo	73
7.5.3. Wnioski	73
7.6. Wyposażenie w infrastrukturę techniczną	74
7.7. Energetyka elektryczna i telekomunikacja	79
7.7.1. Energetyka elektryczna	79

7.7.2. Telekomunikacja	80
8. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy	81
8.1. Analiza ekonomiczna oraz możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy	81
8.2. Analiza środowiskowa	83
8.3. Analiza społeczna	84
8.4. Prognozy demograficzne	85
8.5. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.....	86

1. Wstęp

1.1. Cele i zadania „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sianów i miasta Sianowa”

„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sianów i miasta Sianowa”, zwane dalej „Studium”, opracowane zostało w trybie realizacji ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. „O zagospodarowaniu przestrzennym” wraz ze zmianami (tekst jednolity – Dz. U. Nr 15/99 poz. 139), zwanej dalej „Ustawą” i zgodnie z jej wymogami.

W „Studium” uwzględniono wypracowane przez władze lokalne z udziałem społeczeństwa ustalenia dotyczące celów i kierunków rozwoju społeczno-gospodarczego, zawarte w „Strategii Rozwojowej Miasta i Gminy Sianów” (opr. 1999 r.). Uwzględniono też ustalenia obowiązujących opracowań planistycznych i przyjętych do realizacji programów.

Ponadto uwzględniono w stopniu zgodnym z wymogami ustawowymi, w szczególności obowiązującą problematyką „Studium” – wymogi organów i instytucji opiniujących. W stopniu dalece wykraczającym poza ww. wymogi opracowano w formie wyodrębnionych analiz problematykę środowiska przyrodniczego, a w szczególności środowiska kulturowego (opracowanie specjalistyczne).

Zgodnie z „Ustawą” celem opracowania „Studium” jest określenie celów i zadań długofalowej polityki przestrzennej oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Sianów, na podstawie kompleksowej, wielostronnej analizy uwarunkowań rozwoju.

W 2004 roku Rada Miejska w Sianowie podjęła Uchwałę Nr XXVI/144/2004 z dnia 29 listopada 2004 r. „w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Sianów”.

Zmiany mają dotyczyć studium uchwalonego Uchwałą Rady Miejskiej w Sianowie Nr XXXIX/229/01 w dniu 14 lipca 2001 r. Obszar objęty sporządzeniem zmian obejmuje obszar ewidencyjny miasta Sianów oraz częściowo obszar ewidencyjny Skibno i Karnieszewice.

Przedmiotem zmian, zgodnie z treścią cytowanej uchwały, „jest określenie i zaktualizowanie polityki przestrzennej i lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego obszaru objętego zmianami”.

Rada Miejska w Sianowie podjęła kolejną Uchwałę (Nr XXXIII/188/2005 z dnia 27 kwietnia 2005 r.) w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Sianów. Nie zmienia ona merytorycznego zakresu opracowania, a jedynie koryguje granice obszaru opracowania zmian.

W dniu 10 maja 2005 r. ukazało się Obwieszczenie Burmistrza Miasta o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (dla obszaru wymienionego w uchwale Rady Miejskiej w Sianowie), zawierające także informację o tym, że zainteresowani mogą składać wnioski do tego studium w terminie 21 dni w Urzędzie Gminy i Miasta w Sianowie.

Zawiadomienie o przystąpieniu do zmiany studium dla fragmentu obszaru gminy zostało przekazanie instytucjom mogącym mieć istotny wpływ na politykę przestrzenną w Sianowie i jego funkcjonalnym obszarze w dniu 10 maja 2005 r. z informacją o możliwości składania wniosków w ciągu 21 dni od daty otrzymania zawiadomienia.

W celu uzyskania zgodności pomiędzy merytorycznym zakresem podejmowanych prac nad zmianą studium, zapisem ustawy i uruchomioną procedurą formalną – określa się, że przedmiotem opracowania jest wprowadzenie zmian STUDIUM w zakresie niezbędnym dla prowadzenia działalności projektowej dotyczącej miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego a następnie działalności inwestycyjnej w oparciu o aktualną politykę przestrzenną gminy oraz opracowywanie na podstawie aktualnego STUDIUM różnego rodzaju programów rozwojowych.

Jest to zgodne z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717) uchylającą ustawę o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994 r.

Art. 32 nowej ustawy stanowi „...Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania, o których mowa w art. 27”, tj. „zmiana studium lub planu miejscowego następuje w takim trybie, w jakim są one uchwalane”.

Celem wprowadzenia zmian w STUDIUM 2001 jest określenie polityki przestrzennej gminy w odniesieniu do Sianowa i jego obszaru funkcjonalnego uwzględniającej aktualne ustalenia ustawowe; akceptowane uwarunkowania wynikające z wniosków i programów rozwojowych osób prawnych i fizycznych; dokumentów polityki rozwoju i zagospodarowania województwa zachodniopomorskiego i gminy; informacji Urzędu Gminy i Miasta; stanowisko Burmistrza Gminy i Miasta Sianów.

Nowy zapis „Studium ...” wykorzystuje informacje i oceny ze „Studium ...” 2001 r. – stanowi jednak nową jakość opierającą się także na opracowaniach wykonanych po uchwaleniu zmienianego „Studium ...”.

Podstawowy rysunek „Studium ...” wprowadza nowe treści do uprzedniego zapisu kierunków polityki przestrzennej miasta z zaznaczeniem terenów nowych i ich podstawowego przeznaczenia.

~~Zmiany, które zostały wprowadzone do tekstu Studium są wyróżnione pogrubioną kursywą.~~

Burmistrz sporządza studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy w celu określenia polityki przestrzennej gminy.

W „studium” uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów szczególnych,
- stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- prawa własności gruntów,
- jakości życia mieszkańców,
- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

W „studium określa się w szczególności”:

- obszary objęte lub wskazane do objęcia ochroną na podstawie przepisów szczególnych,
- lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiskowe,
- obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy,
- obszary zabudowane ze wskazaniem w miarę potrzeby terenów wymagających przekształceń lub rehabilitacji,
- obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę, ze wskazaniem w miarę potrzeby, obszarów przewidzianych do zorganizowanej działalności inwestycyjnej,
- obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową, wynikające z potrzeby zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej,
- kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym obszary, na których będą stosowane indywidualne i grupowe systemy oczyszczania ścieków, a także tereny niezbędne do wytyczenia ścieżek rowerowych,
- obszary, dla których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe na podstawie przepisów szczególnych lub ze względu na istniejące uwarunkowania,
- obszary przewidywane do realizacji zadań i programów wynikających z ustaleń strategii rozwoju województwa i planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

„Studium” uchwała Rada Gminy po uzyskaniu wymaganych opinii.

1.2. Zawartość „Studium”

„Studium” składa się z materiałów tekstowych oraz graficznych, obowiązujących oraz uzupełniających.

Do materiałów obowiązujących należą:

- 1) Jednolity tekst „Studium” część I i II, uwzględniający dokonane zmiany.
- 2) Mapy 1:25000 z zaznaczeniem terenów objętych zmianami oraz rysunki szczegółowe nr 1–16 w skali 1:10000 (z uwzględnieniem zmian) w 2 kompletach obejmujących analizę stanu istniejącego i uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego (komplet 1 stanowiący zapis graficzny integralnie związany z częścią I tekstu „Studium”), oraz kierunki i obowiązujące uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego (komplet 2 stanowiący zapis graficzny uchwalany, związany integralnie z uchwalanym tekstem części II „Studium”) oraz kierunki zagospodarowania przestrzennego dla obszaru objętego zmianą Studium dokonaną na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Sianowie Nr XLVII/264/06 z dnia 21 lipca 2006 r. na mapie w skali 1:5000 (z uwzględnieniem zmian).

Do materiałów uzupełniających należą:

- 1) Wyodrębnione „Studium krajobrazu kulturowego” (3 części).
- 2) Wyodrębnione „Studium ochrony środowiska przyrodniczego”.
- 3) Mapy problemowe i poglądowe w tekście „Studium” oraz mapy w skali 1:5000 dla miasta Sianowa.
- 4) Dokumentacja „Studium”.
- 5) Materiały studialno-analityczne opracowane po 2001 roku, a wykorzystane w zmianach Studium.

Tak tekst, jak i materiały graficzne „Studium”, obejmują zgodnie z wymogami ustawowymi obszar całej gminy Sianów łącznie z miastem, przy czym problemy rozwoju przestrzennego miasta Sianowa i jego strefy podmiejskiej zostały w miarę potrzeb i możliwości metodycznych wyodrębnione i pogłębione.

W opracowaniu „Studium” wykorzystano bogate materiały inwentaryzacyjne i analityczne zawarte w „Strategii rozwojowej miasta i gminy Sianów” (opr. 1999 r.), szczególnie w odniesieniu

do problematyki społeczno-gospodarczej oraz przygotowane wzorcowo przez Urząd Gminy materiały pomocnicze obejmujące zestawienia wydanych wskazań lokalizacyjnych, pozwoleń na budowę oraz wniosków do „Studium” i wniosków do zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Sianowa.

Wykorzystano w pracach nad zmianami Studium wnioski, które wpłynęły po ogłoszeniu przez Burmistrza o przystąpieniu do zmian studium.

1.3. Sposób korzystania ze „Studium”

W dalszej części tekstu określenie zmiana studium zastępuje się określeniem „Studium”.

„Studium” w rozumieniu „Ustawy” nie jest planem. Uchwalenie „Studium” nie może wprowadzać bezpośrednio zmian w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (zwanym dalej „planami”). Natomiast jakiegokolwiek zmiany w tych „planach” (czy też opracowanie nowych „planów”) mogą być dokonywane tylko zgodnie z ustaleniami niniejszego „Studium” w trybie prawno-formalnym obowiązującym zgodnie z „Ustawą” dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Dlatego też „Studium” określa jednoznacznie zakres ustaleń obowiązujących „planów” zgodny z obowiązującymi uwarunkowaniami i kierunkami zagospodarowania przestrzennego określonymi w ustaleniach niniejszego „Studium” (adaptowany przez „Studium”), zakres proponowanych zmian w tych planach oraz zakres nowo postulowanych terenów rozwojowych i tras infrastruktury.

W szczególności na podstawie o wiele bogatszej niż w trybie opracowania „planów” analizy problemów ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, „Studium” określa w tym zakresie dodatkowe wymogi niezbędne do uwzględniania także przy realizacji aktualnie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Reasumując – od chwili uchwalenia „Studium” realizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego odbywać się będzie (do czasu ich zmiany, która nie może naruszać ustaleń niniejszego „Studium”) nadal na podstawie tych „planów”, jednak z każdorazowym obowiązkiem konfrontacji z ustaleniami niniejszego „Studium”.

Jest zrozumiałe, że ze względu na długookresowy i wielkoobszarowy charakter „Studium” oraz jego obowiązującą problematykę i zakres procedur formalno-prawnych, nie jest możliwe i celowe rozstrzygnięcie na tym etapie szczegółowych rozwiązań przestrzennych objętych obowiązkowymi procedurami miejscowego planowania przestrzennego, w szczególności w zakresie szczegółowego rozgraniczenia terenów o różnym przeznaczeniu, szczegółowego wytyczania tras infrastruktury technicznej, w tym komunikacyjnych, zabudowy na terenach rolnych, warunków zabudowy itp. Ustalenia „Studium” muszą być i są w tym zakresie elastyczne, podatne na różne trendy w zakresie potrzeb, niejako ofertowe. Równocześnie muszą być i są rygorystyczne w zakresie obowiązku egzekwowania zgodności realizacji z obowiązującymi uwarunkowaniami i przyjętymi kierunkami rozwoju.

Tak w tekście, jak i w ustaleniach graficznych „Studium” określono jednoznacznie zakres obowiązywania jego ustaleń, tak przy realizacji obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jak i w trakcie dokonywania zmian tych planów.

Generalnie obowiązujące w tym zakresie są wszystkie ustalenia zawarte w pkt. 12 część II tekstu „Studium” (Kierunki i obowiązujące uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego), tak ustalenia generalne jak i szczegółowe.

Korzystając z niniejszego „Studium” należy mieć też świadomość, że stanowi ono kompleksowy, bardzo szeroki materiał, którego pełna znajomość jest wysoce wskazana przy realizacji jakiegokolwiek elementów zagospodarowania przestrzennego. W szczególności w przypadkach wątpliwości wynikających bądź ze zbyt ogólnego zapisu ustaleń, bądź możliwych przypadków konfliktu ustaleń obowiązującego „planu” z ustaleniami niniejszego „Studium” w zakresie dodatkowych wymogów ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, niezbędne jest wykorzystanie specjalistycznych opracowań uzupełniających.

Niniejsze „Studium” opracowane zostało ze świadomością kierunków planowanych zmian w prawie przestrzennym. Szczegółowość ustaleń dotyczących kierunków zagospodarowania przestrzennego, tak graficznych (rysunki szczegółowe 1:10000, 1:5000), jak i tekstowych, pozwala na łatwą adaptację w przypadku konieczności przekształcenia „Studium” w opracowanie o charakterze bardziej decyzyjnym przestrzennie („plan rozwoju” bądź „plan struktury” gminy), pod warunkiem spełnienia dodatkowych wymogów formalno-prawnych.

2. Ogólna charakterystyka gminy i miasta

2.1. Ogólna charakterystyka

Gmina Sianów położona jest w północno-nadmorskim paśmie Pomorza Środkowego (nie posiadając jednak bezpośredniego dostępu do morza) przy drodze krajowej Nr 6. Od zachodu graniczy z miastem Koszalinem, od północy z gminami nadmorskimi Mielno i Darłowo, od wschodu z gminami Malechowo i Polanów, a od południa z gminą Manowo. Wchodzi w skład powiatu ziemskiego Koszalin.

Powierzchnia gminy wynosi 227 km² (miasto 16 km²), z czego 47% przypada na użytki rolne, a około 40% na lasy.

Ilość mieszkańców w 2014 roku – 13.760¹, co daje gęstość zaludnienia 61² M/km². (W maju 2002 r. – 13106; w dniu 31.12.2003 r. – 13188 - gęstość zaludnienia 58 M/km²).

Tereny leśne skupione są w południowej i środkowej części gminy, tereny rolne w jej części północnej.

Niektóre wsie położone nad jeziorami nadmorskimi – Osieki, Bielkowo – oraz miejscowości śródlądne, posiadają duże możliwości rozwoju funkcji turystycznych.

Sieć osadnicza skupiona, ukształtowana historycznie, duży udział zabudowy o wysokich walorach kulturowych.

Przez teren gminy przebiega granica obszaru chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski”.

Występuje duża ilość niewielkich rzek (między innymi Unieść, Polnica) i strumieni wchodzących w skład zlewni morza Bałtyckiego.

Ukształtowanie terenu w części północnej płaskie, w południowej bardziej zróżnicowane, przy czym wyraźniejsze wypiętrzenia morenowe występują przy granicach z m. Koszalinem i gminą Manowo oraz w rejonie Sianowa, Karnieszewic, Sieciemina, Ratajek i Sierakowa. Duża ilość złóż kruszywo budowlanych, w dużej mierze wykorzystywana.

Miasto Sianów – położone przy zachodniej granicy gminy w prawie bezpośrednim styku z obszarami miasta Koszalina, posiada z nim ściśle dwukierunkowe związki komunikacyjne oraz w zakresie komplementarności usług, funkcji turystycznych, zatrudnienia ludności i rozwoju terenów międzymiejskich.

Ludność 6687³ osób - co daje gęstość zaludnienia 418⁴ M/km² (w maju 2002 r. – 6579; w dniu 31.12.2003 r. – 6567).

Wyraźny wartościowy układ historycznej zabudowy centrum miasta z charakterystycznym ratuszem.

Relatywnie duży udział rozwiniętych funkcji przemysłowych i usługowych. Korzystne tereny rozwojowe i duży rozwój budownictwa mieszkaniowego i usługowego w mieście i strefie podmiejskiej.

W „Studium” przyjmuje się, że zaludnienie miasta ustabilizuje się na poziomie 6500–7000 mieszkańców. Ograniczenie wzrostu zaludnienia w stosunku do potencjalnych możliwości lokalizacyjnych zabudowy mieszkaniowej wynika z regresu gospodarczego, który w bardzo istotny sposób dotknął sektor państwowy nie tylko w rolnictwie, ale także i w przemyśle.

Pomimo to przyjmuje się tezę o możliwym wzroście koncentracji mieszkalnictwa, przemysłu i innych form aktywności gospodarczej w Sianowie, który w konsekwencji może spowodować także wzrost zaludnienia miasta i atrakcyjnych lokalizacyjnie niektórych innych miejscowości gminy.

Tereny i warunki ich uzbrojenia w infrastrukturę techniczną są określone i możliwe do potencjalnego inwestowania, co jest formą realizacji „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego” o dostępności terenów, a w tym „podaży atrakcyjnych, różnorodnych i łatwo dostępnych terenów rozwojowych ...”.

Zwraca się uwagę, że Sianów do tej pory nie osiągnął poziomu zaludnienia z 1939 r., tj. 9947 mieszkańców (1794 r. – 721, 1885 r. – 1552, 1897 r. – 5972, 1925 r. – 7889).

2.2. Preferencje przestrzenne

Południowe obszary leśne poza oczywistymi naturalnymi wartościami w zakresie produkcji leśnej, posiadają także duże, w niewielkim stopniu wykorzystywane możliwości w zakresie rozwoju

¹ 30.06.2014 - źródło: GUS "Ludność Stan i struktura w przekroju terytorialnym Stan w dniu 30.06.2014 r."

² 30.06.2014 - wyliczenie własne

³ 30.06.2014 - źródło: GUS "Ludność Stan i struktura w przekroju terytorialnym Stan w dniu 30.06.2014 r."

⁴ 30.06.2014 - wyliczenie własne

funkcji turystycznej, a także rozwoju produkcji związanej głównie z przetwórstwem drzewnym, runa leśnego i zwierziny, płodów rolnych oraz hodowlą nieuciążliwą dla środowiska.

W północnej części gminy wysoka jakość gruntów i korzystne ukształtowanie dużych zwartych kompleksów, powiększające wartość przestrzeni rolniczej – wskazują na konieczność wykorzystania tych wartości przez preferencje dla intensywnego rozwoju funkcji rolniczej oraz produkcji i usług z tą produkcją związanych, nie wykluczając rozwoju także innych funkcji produkcyjnych, szczególnie w strefie podmiejskiej Sianowa oraz funkcji turystycznej na obszarach zbliżonych do morza.

Obszar samego Sianowa i jego strefy podmiejskiej posiada preferencje dla intensywnego wielokierunkowego rozwoju z zachowaniem wymogów ochrony środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych.

Bezpośrednie sąsiedztwo Koszalina stwarza ściśle związki kooperacyjne korzystne dla miasta Sianowa.

Wieś Skwierzynka, posiadająca duże rezerwy terenowe, leży w bezpośredniej strefie podmiejskiej i dużych zainteresowań mieszkańców Koszalina, w mniejszym stopniu dotyczy to miejscowości Maszkowo, Kędzierzyn, Gorzebądz, Sucha Koszalińska, Szczegolino i Kłos.

Duże zasoby kruszyw budowlanych uzasadniają prowadzoną intensywnie ich eksploatację – choć stwarza ona pewne problemy dla środowiska i krajobrazu.

Wietrzność uzasadnia budowę elektrowni wiatrowych z zachowaniem wymogów ochrony środowiska **i ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 961).**

2.3. Sieć osadnicza

Jak już wspomniano sieć osadnicza gminy posiada ukształtowany historycznie, zwarty charakter. Minimalny udział zabudowy rozproszonej.

Większość usług związanych z obsługą terenu gminy skupiona w Sianowie. Nie występują wsie o wyraźnie zaznaczonych funkcjach uzupełniających ośrodków obsługi. Pewne elementy usług ponadpodstawowych występują w Szczeglinie, Sierakowie, Iwiecinie i Osiekach oraz w Suchej Koszalińskiej, która ma jednak coraz wyraźniejszy charakter elementu strefy podmiejskiej Sianowa. Tereny Skibna i Karnieszewic oraz Kłosa wykazują bezpośrednie już związki z miastem Sianowem.

Dobre drogowe powiązania komunikacyjne w na ogół zadowalającym stanie technicznym.

Szczególne znaczenie dla możliwości rozwoju wielu funkcji ma przebieg przez miasto i środek gminy drogi krajowej KD-6 (docelowo ekspresowej) oraz trasy kolejowej (stacja Skibno w strefie podmiejskiej Sianowa).

Ponadto przez gminę przebiegają drogi wojewódzkie Koszalin – Darłowo – Ustka i Koszalin – Polanów – Miastko oraz drogi powiatowe zapewniające powiązania wewnętrzne i z sąsiednimi gminami (wykaz w pkt. 7.5.1.).

Poza nielicznymi wyjątkami (Skwierzynka – Kędzierzyn, Osieki – Rzepkowo, Dąbrowa – Grabówko, Maszkowo – Wyszebórz) drogi powiatowe spełniają pod względem nawierzchni wymogi w zakresie warunków technicznych (Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie – Dz. U. Nr 43, poz. 430, z późn. zm.).

Drogi gminne z reguły są gruntowe, występuje pewna ilość ulepszonych żużlem lub płytami IOMB.

W bezpośrednim sąsiedztwie miasta znajduje się duże wysypisko zapewniające składowanie odpadów z miasta Sianowa i terenu gminy, wykorzystywane też przez miasto Koszalin. Możliwy terenowo rozwój wysypiska musi jednak podlegać ograniczeniom w związku z sąsiedztwem miasta Sianowa i jego terenów rekreacyjnych.

2.4. Rozwój funkcji

Rolnictwo

W czasach wielkotowarowej gospodarki rolnej ukształtowane były wyraźne funkcje rolno-leśne gminy i wielofunkcyjny z dużym udziałem przemysłu rozwój miasta Sianowa.

Związane z przemianami ustrojowymi zmiany w strukturze użytkowania gruntów rolnych spowodowały podobne, jak na całym Pomorzu Środkowym, perturbacje społeczno-gospodarcze, w tym skokowy wzrost bezrobocia.

Na szczęście dla gminy udział wielkotowarowej gospodarki rolnej ograniczony był do niektórych tylko obszarów, najlepszych zresztą gruntów w rejonach Osieki – Kleszcze, Sucha Koszalińska – Skibno, Karnieszewice i Sowno.

Sytuacja w zakresie wykorzystania obiektów i gruntów wydaje się tu być w pewnym stopniu opanowana (poza niepełnym wykorzystaniem i dekapitalizacją obiektów w Sianowie, częściowo Skibienku, Kleszczach i Osiekach). Wykorzystanie kompleksu szklarni w Karnieszewicach jest wielkim plusem, choć niektóre obiekty (zaplecze) niszczeją.

Problemy z pełnym wykorzystaniem produkcyjnych obiektów rolniczych występują też w odniesieniu do niektórych ferm hodowlanych (Szczeglino) oraz terenów byłych baz kółek rolniczych (Sucha Koszalińska, Grabówko, Skwierzynka). Na ogół jednak stan wykorzystania istniejącej produkcyjnej substancji budowlanej na wsi jest korzystniejszy niż w większości gmin Pomorza Środkowego, a niektóre obiekty wykorzystywane są wręcz wzorowo (Ratajki).

Istotny problem stanowią fermy hodowlane zwierząt futerkowych, zlokalizowane z reguły na terenach szczególnie wrażliwych ekologicznie (Maszkowo, Skwierzynka, Kędzierzyn), których likwidacja jest konieczna.

Duży regres przeżywa rozwój funkcji usług dla rolnictwa.

Leśnictwo

W związku z brakiem poprzednio na terenie gminy większych obiektów przetwórstwa drzewnego nie występowały problemy związane z zagospodarowaniem takich obiektów. Przeciwnie – powstał w ostatnim czasie nowy obiekt w Sianowie (Skibnie), wymagający jednak uporządkowania.

Produkcja na obszarach leśnych, jak również ich obsługa produkcyjna i administracyjna nie uległy większym zmianom.

Produkcja i usługi

Największe problemy związane z przemianami ustrojowymi wystąpiły w samym Sianowie, który poprzednio był miastem o bardzo dużym udziale przemysłu. Poprzednio działające zakłady produkcyjne uległy w większości likwidacji. Część obiektów wykorzystywana jest nadal zgodnie z ich funkcją lub w inny sposób.

Dość duży jest udział obiektów nieużytkowanych. Dotyczy to szczególnie obiektów przy ul. Ogrodowej i za stacją benzynową przy ul. Lubuszan.

Powstały natomiast nowe obiekty przemysłowe – duży „MK-Cafe” w Sianowie-Skibnie, średnie w Karnieszewicach oraz szereg mniejszych o charakterze głównie rzemieślniczo-usługowym. Na cele przemysłowe wykorzystano też niektóre obiekty byłych ferm hodowlanych.

Duży rozwój, choć nie zawsze pozytywny przestrzennie notuje się w zakresie wydobycia kruszyw naturalnych.

W zakresie usług (tzw. infrastruktury społecznej) na podkreślenie zasługuje kontynuacja rozbudowy szkoły i budowa kościoła w Sianowie przy równoczesnym pewnym regresie ilościowym i jakościowym w gminie (kultura, oświata).

W odniesieniu do typowych usług komercyjnych nastąpiła znaczna poprawa poprzez budowę nowych obiektów, najczęściej estetycznych, choć występują tu też niechlubne wyjątki (między innymi warsztat samochodowy w Skwierzyńce, bar za stacją benzynową przy drodze krajowej Nr 6, składowiska złomu i sprzętu drogowego w Węgorzewie).

Podkreślić należy stałe zwiększanie różnorodności oferty usługowej. Szczególnie zauważalny rozwój nastąpił też w realizacji usług związanych z funkcją turystyczną, który choć nie zawsze idealnie zgodny z ustaleniami „planu” należy ocenić pozytywnie i uznać zasadność podjętych decyzji.

Dotyczy to między innymi usług hotelarskich (Karnieszewice), obiektów agroturystycznych związanych z hippiką (Rzepakowo, Krzykacz) i innych obiektów agroturystycznych, choć np. w przypadku Krzykacza budzi wątpliwości powiązanie z produkcją okien. Za szczególnie cenne należy uznać zagospodarowanie wielofunkcyjne (w tym hippika) obiektów popegeerowskich w Skibnie.

Zanotować należy też duży rozwój budownictwa rekreacyjnego w Osiekach. „Studium” proponuje tu jednak pewne korekty w planie wynikające między innymi z konieczności ochrony elementów wartościowego krajobrazu kulturowego (otoczenie parku, aleja).

W zakresie budownictwa mieszkaniowego należy podkreślić duży rozwój tego budownictwa o charakterze jednorodzinnym w Sianowie, jego strefie podmiejskiej (Skibno, Sucha Koszalińska, Kłos, Gorzebądz), minimalny w innych miejscowościach.

3. Obowiązujące dokumenty planistyczne i ich realizacja

Miasto i gmina Sianów posiadają następujące obowiązujące plany miejscowe zagospodarowania przestrzennego:

1. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Sianów – uchwała Nr XLIII/182/96 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 28 grudnia 1996 r. (Dz. Urz. Woj. Koszalińskiego z 1997 r. Nr 8, poz. 29).

Uchwały Rady Miejskiej w Sianowie w sprawie zmiany w mpzp. gminy uchwalonego jw.:

Uchwała Nr LIV/299/2002 z dnia 10 października 2002 r. obejmująca tereny funkcjonalno-przeznaczone części obrębu geodezyjnego Wierciszewo na powierzchni 249,73 ha. Zmiana przeznaczenia części terenów o funkcji rolniczej i komunikacyjnej pod realizację elektrowni wiatrowych.

Uchwała Nr LIV/300/2002 z dnia 10 października 2002 r. obejmująca tereny funkcjonalno-przestrzenne części obrębu geodezyjnego Bielkowo na powierzchni 142,26 ha. Zmiana przeznaczenia części terenów o funkcji rolniczej i komunikacyjnej pod realizację elektrowni wiatrowych.

Uchwała Nr LIV/301/2002 z dnia 10 października 2002 r. obejmująca tereny miasta Sianów w obrębie geodezyjnym Nr 4 dotyczącym części działki Nr 50 na powierzchni 2,3738 ha.

Uchwała Nr XI/63/2003 z dnia 11 września 2003 r. obejmująca tereny w obrębie geodezyjnym Osieki na powierzchni 0,58 ha. Zmiana przeznaczenia terenów o funkcji rolniczej na zabudowę mieszkaniowo-rekreacyjną niekomercyjną (domy letniskowe).

Uchwała Nr XLIII/246/06 z dnia 10 kwietnia 2006 r. obejmująca tereny w obrębie geodezyjnym Węgorzewo na powierzchni 14,2243 ha.

Uchwała Nr XLIX/268/06 z dnia 26 października 2006 r. obejmująca tereny w obrębie geodezyjnym Ratajki na powierzchni 83,0735 ha.

Uchwała Nr X/43/07 z dnia 6 czerwca 2007 r. obejmująca tereny w obrębie geodezyjnym Skwierzynka na powierzchni 220 ha. Zmiana przeznaczenia terenów rolniczych na zabudowę mieszkaniowo-usługową.

Uchwała Nr XIII/63/07 z dnia 28 sierpnia 2007 r. obejmująca tereny w obrębie geodezyjnym Wierciszewo na powierzchni 3,4818 ha.

Uchwała Nr XXVI/149/08 z dnia 27 czerwca 2008 r. obejmująca tereny w obrębie geodezyjnym Nr 3 miasta Sianów i obrębie geodezyjnym Karnieszewice na powierzchni 62,65 ha.

Uchwała Nr XL/242/09 z dnia 30 czerwca 2009 r. obejmująca tereny w obrębie geodezyjnym Skibno na powierzchni 16,53 ha.

Uchwała Nr XI/70/2011 z dnia 29 czerwca 2011 r. obejmująca tereny w obrębie geodezyjnym Sucha Koszalińska.

Uchwała Nr XII/98/11 z dnia 31 sierpnia 2011 r. obejmująca tereny w obrębach geodezyjnych Skibno i Sucha Koszalińska.

Uchwała Nr L/364/2014 z dnia 27 sierpnia 2014 r. obejmująca tereny w obrębie geodezyjnym Ratajki.

Uchwała Nr VI/26/2015 z dnia 30 marca 2015 r. obejmująca tereny w obrębie ewidencyjnym Węgorzewo.

Uchwała Nr XXVIII/163/2016 z dnia 31 sierpnia 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Sianów dla obszarów położonych w obrębach ewidencyjnych: Skibno i Szczeglino (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego 2016.3741).

Uchwała Nr XXVIII/164/2016 z dnia 31 sierpnia 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Sianów dla obszarów położonych w obrębie ewidencyjnym Ratajki (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego 2016.3742).

2. Uchwała Rady Miejskiej w Sianowie w sprawie zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Sianów zatwierdzonym uchwałą Nr XXIX/118/92 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 20 maja 1992 r. (Dz. Urz. Woj. Koszalińskiego Nr 20, poz. 150).

Uchwała Nr LIV/301/2002 z dnia 10 października 2002 r. obejmująca obszar położony w jednostce strukturalnej A dot. części działki Nr 50 w obrębie geodezyjnym 4 o powierzchni 2.3738 ha – eksploatacja kruszyw, kopalnia odkrywkowa.

3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gmina Sianów Miasto Sianów część I i część II.

Uchwała Rady Miejskiej w Sianowie Nr XXXIX/229/01 z dnia 14 lipca 2001 r.

Uchwała Nr XLVII/264/06 z dnia 21 lipca 2006 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Sianów.

Uchwała Nr L/315/10 z dnia 23 lutego 2010 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Sianów dla obszarów położonych w obrębach ewidencyjnych Karnieszewice, Skibno i Sucha Koszalińska.

Uchwała Nr LXIV/383/10 z dnia 29 października 2010 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Sianów dla obszarów położonych w obrębach ewidencyjnych Skibno i Sucha Koszalińska.

Uchwała Nr VI/30/2015 z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Sianów dla obszarów położonych w obrębach ewidencyjnych: Dąbrowa i Karnieszewice.

Uchwała Nr XXVII/155/2016 z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Sianów dla obszarów położonych w obrębach ewidencyjnych: Ratajki, Rzepkowo, Skibno, Szczeglino.

Zarówno ww. plan miejscowy gminy, jak i studium wywarły pozytywny wpływ na kształtowanie polityki przestrzennej i jej realizację na obszarze gminy (podobnie, jak i uprzednio obowiązujący plan miejscowy miasta Sianów z 1992 roku).

Wspomniana już, opracowana w roku 1999 „strategia rozwojowa miasta i gminy Sianów” stanowi już podstawę bieżących działań Zarządu Miasta i Gminy w zakresie polityki społeczno-gospodarczej, została też przyjęta w niniejszym „Studium” jako w dużym stopniu obowiązujący element kształtowania kierunków i zadań polityki przestrzennej oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego przy uwzględnieniu uwarunkowań wynikających z przeprowadzonych w „Studium” analiz i wymogów harmonijnego i zrównoważonego realizowania przekształceń przestrzeni.

Władze lokalne dysponują też szeregiem opracowań o charakterze głównie „programów” specjalistycznych lub branżowych. Te z nich, które mają związek z problematyką i ustaleniami niniejszego „Studium” zostały uwzględnione i omówione w jego częściach specjalistycznych.

Po 2001 roku również szereg opracowań tego typu zostało wykonanych i wykorzystanych w „Studium”, które wymienione zostały w Bibliografii.

4. Uwarunkowania zewnętrzne rozwoju

Do grupy tej zaliczyć można uwarunkowania niejako naturalne, wynikające z położenia miasta i gminy w określonych strukturach geograficznych i administracyjnych oraz subiektywne, wynikające z polityki regionalnej i społeczno-gospodarczej państwa oraz władz wojewódzkich, jak też konieczności koordynacji niektórych działań i decyzji przestrzennych z sąsiednimi gminami.

Miasto i gmina Sianów położone są w strukturze geograficznej Pomorza Środkowego w paśmie przymorskim (pobrzeże bałtyckie).

Pasma to rozcinające się praktycznie poprzez całe Pomorze Środkowe posiada na całej swej długości zbliżoną strukturę charakteryzującą się występowaniem rozległych nizin (morena denna płaska) w części północnej pasma oraz zróżnicowanych wysokościami i obszarowo elementami wysoczyzny morenowej lekko falistej, pokrytych na ogół lasami, w części południowej.

Podłoże stanowią gliny z wyspami piasków i żwirów oraz torfów i mułów w zagłębieniach terenowych.

Pokrycie stanowią gleby wysokich klas, szczególnie w części nizinnej. Ta charakterystyka i ciągłość pasma zadecydowały o intensywnym wykorzystaniu tych obszarów, głównie rolniczym, ale także jako zaplecza intensywnie zagospodarowanego turystycznie brzegu morskiego oraz ukształtowaniu się pasma urbanizacji i infrastruktury wzdłuż tras komunikacyjnych Szczecin – Koszalin – Gdańsk i drogowych tras nadmorskich.

Szczególnie istotnym elementem tego pasma urbanizacji jest zespół miast Koszalin – Sianów. Dobre gleby decydowały o objęciu ich intensywną wielkotowarową gospodarką rolną, w chwili likwidacji PGR-ów przyniosło w całej tej strefie podobne skutki społeczno-gospodarcze.

Te wszystkie elementy stanowią i stanowią podstawę wszelkich rozstrzygnięć planistycznych i programowych w skali ponadlokalnej, między innymi niestety nieobowiązującej koncepcji krajowej polityki przestrzennej „Polska 2000 plus”, a aktualnie znajdującej się w stadium opiniowania „Strategii rozwojowej województwa zachodniopomorskiego”.

Według wspomianej koncepcji krajowej za istotne elementy dotyczące obszaru miasta i gminy Sianów można uznać:

- określenie obszaru jako element „potencjalne pasmo przyspieszonego rozwoju, kształtujące się wraz z modernizacją, rozbudową i budową systemu infrastruktury technicznej o znaczeniu europejskim”,
- zaliczenie do obszarów problemowych w polityce regionalnej państwa („strefa przełamania recesji”),
- określenie obszarów nadmorskich jako węzłowych obszarów ekologicznych o znaczeniu międzynarodowym,
- ujęcie drogi krajowej DK-6 jako ekspresowej.

Natomiast opracowywana aktualnie „Strategia rozwojowa województwa zachodniopomorskiego” zalicza obszar miasta i gminy Sianów do III obszaru wielkoprzestrzennego o następującej charakterystyce: (cytat)

„**VI Koszaliński Obszar Węzłowy** – obszar dynamicznej aktywizacji gospodarczej, intensywnego wielofunkcyjnego rozwoju i przekształceń przestrzennych w mieście Koszalinie i obszarach przyległych. Komplementarny w stosunku do Szczecina ośrodek obsługi regionu. Centrum gospodarczo-naukowo-kulturalne i obsługi ruchu turystycznego. Strefa podmiejska – gminy Sianów, Manowo, Świeszyno – rejon intensywnego rozwoju i przekształceń przestrzennych. Znaczące powiązania funkcjonalno-przestrzenne z obszarem Ic (pas nadmorski Ustronie Morskie – Mielno). Modernizacja dróg krajowych nr DK-6 i DK-11. Ochrona walorów środowiska i krajobrazu”.

„Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2015” została uchwalona w 2000 r. (Uchwała Nr XVI/147/2000 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego) podkreśliła między innymi istotną zasadę „podniesienie jakości życia w regionie”.

Należy również wspomnieć o ustaleniach europejskiego programu VASAB (Wizje i strategie wokół Bałtyku), który określa drogę Nr 6 jako element komunikacyjnego pierścienia wokółbałtyckiego, a obszary poszerzonego pasma nadmorskiego jako obszary ekologiczne i turystyczne najwyższej rangi.

Do istotnych uwarunkowań zewnętrznych należy też stopień możliwości wykorzystania różnorodnych środków pomocowych krajowych i zagranicznych na potrzeby rozwojowe miasta i gminy oraz polityka państwa i władz wojewódzkich w zakresie dystrybucji środków na wyrównywanie dysproporcji rozwojowych, walkę z bezrobociem, ponadlokalną infrastrukturę techniczną, w tym komunikację, rozwój infrastruktury społecznej (zdrowie, oświata, kultura), ochronę środowiska przyrodniczego i kulturowego itp.

Analiza potrzeb i możliwości w tym zakresie nie należy do problematyki „Studium” (jest ujęta w „Strategii rozwojowej miasta i gminy Sianów”), niemniej stopień zaspokojenia potrzeb w tym zakresie będzie miał oczywisty i często decydujący wpływ na możliwość prawidłowej realizacji właściwej struktury zagospodarowania przestrzeni.

Duże znaczenie dla rozwoju miasta i gminy Sianów ma bezpośrednie sąsiedztwo miasta Koszalina i pasa nadmorskiego (gminy Darłowo i Mielno). Zaliczenie całego obszaru gminy do koszalińskiego obszaru węzłowego o intensywnym wielokierunkowym rozwoju, związanym z restrukturyzacją przestrzenną otwiera z jednej strony dla Sianowa i terenów wokół niego szansę na komplementarny rozwój (niniejsze „Studium” uwzględnia te możliwości), z drugiej wymaga koordynacji działań, szczególnie w zakresie powiązań komunikacyjnych i rozwiązań z zakresu infrastruktury technicznej.

Istotne znaczenie ma przebieg przez gminę poza drogą krajową DK-6 także wojewódzkiej drogi nadmorskiej DW-203 Koszalin – Darłowo – Ustka, drogi wojewódzkiej DW-206 Koszalin – Polanów – Miastko oraz gazociągu wysokoprężnego, z którego zaopatrywany jest Sianów i który stwarza możliwość gazyfikacji całej gminy.

Sąsiedztwo z gminami Polanów, Manowo i Malechowo zobowiązuje do koordynacji problemów granicznych o mniejszym znaczeniu, głównie w zakresie ciągłości tras tranzytowych i systemów ochrony ekologicznej.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 cytowanej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 r. „... burmistrz ... sporządza studium ... uwzględniając zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy ...”

1. Według „Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego” (Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego – Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej w Szczecinie – Szczecin/Koszalin 2001) – **przyjętego uchwałą Nr XXXII/334/02 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 26 czerwca 2002 r.**, Sianów zaliczony został do: Strefy intensywnego wielofunkcyjnego rozwoju i urbanizacji – koszalińskiego obszaru węzłowego. Zapis ten stanowi kontynuację ustaleń Strategii rozwoju województwa zachodniopomorskiego, na którą powoływano się w „Studium” z 2001 roku. Istotnym uwarunkowaniem dla studium gmin, a w tym i gminy Sianów jest wymieniona zasada dostępności „podaży atrakcyjnych, różnorodnych i łatwo dostępnych terenów rozwojowych” to zalecenie „Planu ...”, „które powinno być realizowane w studiach ... gmin” oraz położenie nacisku na „właściwe wyposażenie w infrastrukturę techniczną”, „dostępność komunikacyjną” Koszalińskiego obszaru węzłowego, a ponadto jako uwarunkowanie traktuje się „zasadę harmonizacji przestrzennej”, która „winna obejmować ochronę środowiska, krajobrazu, harmonizację urbanizacji w odniesieniu do istniejącej sieci osadniczej, jak i bezpośredniego otoczenia, ze szczególnym uwzględnieniem walorów przyrodniczych i kulturowych tego otoczenia oraz jakość architektoniczno-estetyczną nowej zabudowy”; oraz zasadę niezbędnej koordynacji przestrzennej w celu przeciwdziałania działaniom konfliktogennym w skali województwa i w skali lokalnej.
2. **Według „Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego” przyjętego uchwałą Nr XLV/530/10 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 19 października 2010 roku w sprawie uchwalenia zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego dla Gminy Sianów najważniejsze zadania to: zachowanie i rozwój związków wielofunkcyjnych z Koszalinem, realizacja drogi krajowej nr 6 klasy ekspresowej nową trasą oraz modernizacja linii kolejowej 202 Stargard Szczeciński-Gdańsk Główny.**

Sianów został zaliczony do strefy nadmorskiej z dominacją funkcji turystycznej z udziałem gospodarki morskiej i rolnictwa (Struktura funkcjonalno-przestrzenna) oraz do gmin podmiejskich o zmieniającej się strukturze funkcjonalno-przestrzennej z rolnictwem jako funkcją dominującą (III b – Rolnicze strefy funkcjonalne na obszarach wiejskich). Według planu teren zmiany studium położony jest w obszarze udokumentowanego złoża piasku ze żwirem (obręb Węgorzewo) oraz w obszarze bezpośrednio zagrożonym powodzią (obręb Sianów 1).

Szczegółowe ustalenia, zalecenia i uwarunkowania zawarte są w planie.

5. Uwarunkowania wewnętrzne rozwoju

5.1. Uwarunkowania społeczno-gospodarcze i własnościowe

Uwaga: w niniejszej części (pkt. 5.1.) wykorzystano w znacznym stopniu materiały „Strategii rozwoju miasta i gminy Sianów” opracowanej w 1999 roku.

Ze względu na wyjątkowo bogate opracowanie tej problematyki w ww. opracowaniu ograniczono w niniejszym „Studium” zakres informacji i analiz do niezbędnych dla wymaganej ustawowo oceny jakości życia mieszkańców i określenia charakteru i stopnia wpływu uwarunkowań z tej grupy problemowej na kierunki zagospodarowania przestrzennego.

5.1.1. Ludność

Ilość mieszkańców miasta i gminy Sianów według stanu na w dniu 30.06.2014 r. wynosiła łącznie 13760⁵ osób (31.12.1998 r. wynosiła łącznie 13.337⁶ osób), z czego na miasto Sianów przypadało 6687⁷ (1998 - 6.671⁸) osób, a na tereny wiejskie 7073⁹ (1998 - 6.666¹⁰) osób.

Na 100 mężczyzn przypada aktualnie 98¹¹ kobiet na wsi i 108¹² kobiet w mieście.

Według danych Urzędu Miasta i Gminy za rok 1999 rozmieszczenie ludności wiejskiej przedstawiało się następująco:

sołectwo	wieś	liczba mieszkańców
Bielkowo	Bielkowo	242
Dąbrowa	Dąbrowa	384
Gorzebądz	Gorzebądz	105
Grabówko	Grabówko	176
Iwięcino	Iwięcino	331
Karnieszewice	Karnieszewice	209
	Gracz	13
	Płonka	12
	Trawica	74
Kędzierzyn	Kędzierzyn	84
Kleszcze	Kleszcze	234
Kłos	Kłos	214
Maszkowo	Maszkowo	178
Mokre	Mokre	125
	Kościerzka	10
	Wonieść	15
Osieki	Osieki	416
Ratajki	Ratajki	109
	Borowiec	20
Rzepakowo	Rzepakowo	268
Skibno	Skibno	748
	Skibienko	24
Sieciemin	Sieciemin	320

⁵ 30.06.2014 - źródło: GUS "Ludność Stan i struktura w przekroju terytorialnym Stan w dniu 30.06.2014 r."

⁶ 31.12.2012 - 13665 osób; źródło GUS

⁷ 30.06.2014 - źródło: GUS "Ludność Stan i struktura w przekroju terytorialnym Stan w dniu 30.06.2014 r."

⁸ 31.12.2012 - 6643 osoby; źródło GUS

⁹ 30.06.2014 - źródło: GUS "Ludność Stan i struktura w przekroju terytorialnym Stan w dniu 30.06.2014 r."

¹⁰ 31.12.2012 - 7022 osoby; źródło GUS

¹¹ 30.06.2014 - wyliczenie własne

¹² 30.06.2014 - wyliczenie własne

	Krzykacz	8
	Przytok	28
	Siecieminek	6
Sierakowo Sławieńskie	Sierakowo Sławieńskie	257
	Sierakówko	2
	Sowieński Młyn	29
	Suszka	10
Sucha Koszalińska	Sucha Koszalińska	392
	Koźlin	24
Szczeglino	Szczeglino	307
Szczeglino Nowe	Szczeglino Nowe	74
Węgorzewo	Węgorzewo	308
Wierciszewo	Wierciszewo	325
Sowno	Sowno	180
Skwierzynka	Skwierzynka	217

Pewne zawyżenie do danych globalnych WUS wynika z przyrostu naturalnego i związanego z rozwojem budownictwa oraz uwzględnienia osób zameldowanych czasowo.

Z kolei w publikacji Urzędu Statystycznego w Szczecinie stan zaludnienia gminy Sianów na dzień 31.12.2003 r. wynosił 13.188 osób, a w tym miasta 6.567 (a więc nastąpił regres w stosunku do 1998 r.).

Liczba ludności po dość istotnym spadku (na terenach wiejskich) w latach 1975–80 (około 950 osób) wykazywała w latach 1980–85 stabilizację oraz sukcesywnie zwiększające się przyrosty poczynając od roku 1996, związane głównie z rozwojem budownictwa i usług.

Przyrost naturalny kształtuje się aktualnie¹³ na poziomie 90 osób rocznie i jest dwukrotnie niższy od notowanych w latach 1975 – 1985.

W roku 2003 przyrost naturalny wyniósł (według danych Urzędu Statystycznego Szczecin):

gmina – 2,1 ‰,
miasto – 1,7 ‰.

Nielicznie dodatnie jest też w ostatnich latach saldo migracyjne (+97 osób w 1998 r., z czego +77 w mieście Sianowie), w latach 80-tych zdecydowanie ujemne.

Analiza dynamiki demograficznej oparta na tradycyjnych metodach, biorąc pod uwagę nienaturalne ruchy migracyjne i spadek liczby ludności w latach 80-tych, byłaby mało przydatna.

Można przewidywać jedynie, że naturalny przyrost ludności utrzyma zarysowane tendencje wzrostowe, co nie wpłynie jednak w sposób znaczący na istotne dla rozwoju przestrzennego zwiększenie potrzeb w zakresie terenów rozwojowych dla nowej populacji. Większe nadzieje na przyrost liczby mieszkańców wiąże się z rozwojem tendencji lokalizacji owego budownictwa na terenach podmiejskich, szczególnie w sąsiedztwie Koszalina, a takimi atrakcyjnymi terenami dysponuje miasto Sianów. Można więc liczyć na znaczące wzrastające dodatnie saldo migracji na obszarach Sianowa i jego strefy podmiejskiej, a także we wsiach przymorskich (Osieki, ewentualnie też Bielkowo i Kleszcze). Na pozostałych obszarach należy się liczyć z długotrwałą stagnacją demograficzną, a nawet na niektórych obszarach z procesami wyludnienia.

5.1.2. Zatrudnienie

Na koniec 1998 roku na ogólną liczbę ludności 13.337 mieszkańców w poszczególnych grupach wieku było:

	ludność w wieku			% ludności w wieku produkcyjnym
	przedprodukcyjnym	poprodukcyjnym	produkcyjnym	
ogółem gmina	4004	1506	7827	58,7
w tym: miasto	1988	735	3948	59,2
gmina	2016	771	3879	58,2

Stosunek ludności w wieku przedprodukcyjnym do ogółu ludności jest nieco korzystniejszy na wsi, a odpowiednio ludności w wieku poprodukcyjnym jest korzystniejszy w mieście.

Prognoza demograficzna wskazuje na tendencje wzrostu grupy produkcyjnej i tym samym zapotrzebowania na nowe miejsca pracy.

Ilość mieszkańców pracujących w gospodarce narodowej wynosiła na koniec 1998 roku wg działów EKD (dane budzą tu pewne wątpliwości)

¹³ 2003 r.

	gmina ogółem	w tym:	
		miasto	wieś
rolnictwo, leśnictwo	144	8	136
przemysł	1032	320	712
budownictwo	173	64	109
handel, usługi	286	107	179
transport, łączność	53	25	28
adm. publiczna	70	34	36
edukacja	283	104	179
ogółem	2586	901	1585

Liczbę czynnych zawodowo w rolnictwie szacuje się na około 2.130 osób.

W ostatnich latach znaczniejszy przyrost nastąpił w działach: handel i usługi oraz budownictwo, niewielki w przemyśle.

Według danych GUS za rok 2013 ogólna liczba bezrobotnych wynosiła 1200¹⁴ (1999 - 1.035) osób (w tym 622¹⁵ kobiet - 51,8%¹⁶), co stanowi około 13,0%¹⁷, przy czym występuje tu znaczne zróżnicowanie poziomu pomiędzy miastem a terenami wiejskimi, gdzie bezrobocie jest o wiele wyższe.

Po katastrofalnym załamaniu związanym z likwidacją gospodarki wielkotowarowej i wprowadzeniu praw rynkowych w produkcji i usługach, stopa bezrobocia w ostatnich latach wykazywała nieznaczny trend malejący, ostatnio wykazuje znów tendencje wzrostowe.

Struktura wieku w 2003 roku według Urzędu Statystycznego w Szczecinie przedstawiała się następująco:

	ogółem osób	z tego w grupie:			ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		przedprodukcyjnej	produkcyjnej	poprodukcyjnej	
gmina 2003 r.	13.188	3.436	8.246	1.506	59,9
w tym miasto	6.567	1.635	4.149	783	58,3
gmina 2013 r. ¹⁸	13.758	2.676	9.205	1.877	49,5

Konieczność przeciwdziałania bezrobociu stanowi istotne uwarunkowanie rozwoju miasta i gminy, a także pośrednio polityki przestrzennej, która musi stworzyć szeroką i różnorodną ofertę terenów dla inwestycji.

Równocześnie niezbędne jest zapewnienie części ludności rolniczej zatrudnionej poprzednio w PGR-ach możliwości realizacji nowych zagród lub obiektów fermowych na posiadanych i możliwych do zakupienia gruntach.

Z kolei w 2003 roku (Urząd Statystyczny – Szczecin) struktura zatrudnienia przedstawia się następująco:

Pracujący (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracowników do 9 osób oraz bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie).

	ogółem	sektor		rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	przemysł	usługi	
		publiczny	prywatny			rynkowe	nierynkowe
gmina	1.324	587	737	79	735	221	289
w tym miasto	633	456	177	1	251	168	213

Wnioski:

- połowa mieszkańców gminy zamieszkuje w ośrodku gminnym, tj. w Sianowie,
- brak jednoznacznych informacji o zatrudnieniu w gminie, a tym samym i w samym mieście.

5.1.3. Gospodarka

Dominującą funkcją w gospodarce gminy jest nadal rolnictwo wraz z leśnictwem.

¹⁴ 2013 r. - GUS - Statystyczne Vademecum Samorządowca

¹⁵ 2013 - wyliczenie własne

¹⁶ 2013 r. - GUS - Statystyczne Vademecum Samorządowca

¹⁷ 2013 r. - GUS - Statystyczne Vademecum Samorządowca

¹⁸ 2013 r. - GUS - Statystyczne Vademecum Samorządowca

Na ogólną powierzchnię gminy (łącznie z miastem) 22.678 ha przypada na:

użytki rolne	10.923 ha	48,0%
lasy	10.054 ha	44,5%
wody	84 ha	0,5%
pozostałe	1.617 ha	6,0%

Ponad 64 % użytkowników rolnych (ca 7.000 ha) użytkują indywidualne gospodarstwa rolne o strukturze:

5 ha	159 gospodarstw
5 – 10 ha	125 gospodarstw
10 – 20 ha	185 gospodarstw
20 – 30 ha	60 gospodarstw
30 – 50 ha	37 gospodarstw
30 – 200 ha	20 gospodarstw
100 – 200 ha	7 gospodarstw
200 – 300 ha	2 gospodarstwa
> 1000 ha	1 gospodarstwo.

Średnia wielkość gospodarstwa wynosi 11,7 ha, łącznie z dzierżawami gruntów od AWRSP ok. 18,0 ha.

Średnia wielkość gospodarstw po odliczeniu większych niż 100 ha wynosi jednak tylko około 7,5 ha (z dzierżawami ok. 10 ha), co decyduje dodatkowo o trudnej sytuacji rolnictwa w gminie.

Wykorzystanie uprawianych gruntów ornych (około 6.300 ha) charakteryzuje się praktycznie monokulturą zbożową (ponad 90 %).

Stan inwentarza:

bydło	około 1200 szt.
trzoda chlewna	około 6500 szt.
owce	około 200 szt.

Produkcję w zakresie chowu drobiu na większą skalę prowadzi się w 18 gospodarstwach, podjęto też produkcję w stawach rybnych (3 lokalizacje). W kilku nowych gospodarstwach agroturystycznych hodowane są konie sportowe.

Produkcja rolna na obszarach podległych ALP prowadzona jest w sposób planowy i nie wykazuje większych zmian.

Lasy prywatne nie stanowią znaczącego udziału w gospodarce leśnej.

Przetwórstwo rolno-spożywcze reprezentują dwa duże obiekty:

„DEGA” Karnieszewice – warzywa, owoce, ryby – planowany do rozbudowy,

„MK CAFE” – Sianów – Skibno,

piekarnie i masarnie w Sianowie oraz małe zakłady przetwórstwa.

Składowanie i przerób surowca drzewnego na większą skalę: w Skibnie (tartak). Przetwórstwo runa leśnego w kilku miejscowościach wiejskich.

Zaopatrzenie w środki do produkcji rolnej i usługi rolnicze prowadzą głównie GS Samopomoc Chłopska w Sianowie oraz małe podmioty prywatne.

Produkcja przemysłowa i rzemieślnicza jest trudna do oceny, gdyż zmienia się stale liczba i struktura podmiotów gospodarczych, ponadto wymogi ochrony działalności gospodarczej, często nadużywane, ograniczają z jednej strony do minimum zakres danych statystycznych, z drugiej uniemożliwiają praktycznie inwentaryzację i ocenę charakteru i wielkości produkcji oraz zatrudnienia.

Na terenie miasta i gminy działa aktualnie około 900 podmiotów gospodarczych, w tym największą grupę stanowią usługi handlowe i gastronomiczne (ponad 300 podmiotów). Produkcję wyrobów oraz usługi przemysłowe i produkcyjne prowadzi około 130 podmiotów, a usługi budowlane około 120 podmiotów.

Większość podmiotów gospodarczych bazuje na wykorzystaniu istniejących obiektów przemysłowych (Sianów), bądź przystosowaniu obiektów popegeerowskich (Skibno, Ratajki) czy ferm hodowlanych (Sieciemin, Szczeglino).

Wśród nielicznych nowych obiektów wyróżniają się między innymi estetyką zabudowy kompleks „MK Cafe” w Sianowie – Skibnie oraz obiekty „KAJA” w Karnieszewicach. Powstało też lub znajduje się w budowie kilka nowych małych zakładów rzemieślniczych i rzemieślniczo-usługowych.

Generalnie można stwierdzić, że w procesach restrukturyzacji gospodarki, po okresie załamania wystąpiła pewna stabilizacja i zarysowały się pewne korzystne trendy (usługi), niemniej w stopniu dalece niewystarczającym do zdecydowanej poprawy w zakresie zatrudnienia i ograniczania bezrobocia.

Zadaniem polityki przestrzennej jest więc stworzenie różnorodnych możliwości realizacji różnych inicjatyw inwestycyjnych, pod warunkiem, że nie będą one zagrażały środowisku i nie będą oddziaływać szkodliwie na tereny o funkcjach mieszkaniowych i rekreacyjnych.

Według stanu na dzień 31.12.2003 r. nastąpił wzrost liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie regon:

	ogółem	w tym:							
		rolnictwo	przemysł	budownictwo	handel, naprawy	hotele, restauracje	transport, magazyn, łączość	pośrednictwo finansowe	obsługa nieruchomości i firm
gmina 2003 r.	1288	81	178	141	423	47	97	51	119
w tym miasto	756	20	101	81	272	22	56	36	65
gmina 2013 r. ¹⁹	1363	74	144	217	bd.	bd.	bd.	bd.	bd.

5.2. Uwarunkowania przyrodnicze

Wynikają z oczywistej konieczności ochrony środowiska naturalnego, jego zasobów i różnorodności, w tym walorów krajobrazowych.

Jakość środowiska i krajobrazu ma decydujący wpływ na atrakcyjność i przydatność turystyczną obszaru, a także na jego atrakcyjność osiedleńczą – stanowić więc może istotny czynnik aktywizacji społeczno-gospodarczej pod warunkiem zachowania wymogów zrównoważonego (ekologicznie uwarunkowanego) rozwoju. Uwzględnienie uwarunkowań wynikających z wymogów ochrony środowiska przyrodniczego w kierunkach zagospodarowania przestrzennego stanowi element ustawowej problematyki „Studium”.

Generalne zasady i normy prawne wykorzystania zasobów środowiska i zabezpieczenia jego jakości zawarte są w ustawach szczególnych „Prawo ochrony środowiska”, „o ochronie przyrody”, „o lasach”, „o ochronie gruntów rolnych i leśnych” oraz w „Prawie geologicznym i górniczym” i „Prawie wodnym”, wymieniając tylko najważniejsze z nich.

Z ustaw tych wynika bądź wprost obowiązek ochrony w szczególności przed zabudową, zmiana stosunków wodnych itp. określonych typów obszarów (np. źródłiska, wody powierzchniowe i podziemne, udokumentowane złoża kopalin itp.), bądź też obligują one do wyznaczenia w odpowiednim trybie obszarów przewidzianych do ochrony (rezerваты, obszary chronionego krajobrazu, lasy ochronne itp.) i określenia zasad ich ochrony oraz dopuszczalności zagospodarowania.

Przez miasto i gminę Sianów przebiega granica wyznaczonego obszaru chronionego krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski, istnieją też ustanowione rezerваты przyrody.

Obowiązek określonej ochrony tych obszarów wraz z obowiązkiem ochrony obszarów szczególnie wrażliwych wymienionych wcześniej stanowi jednoznaczne uwarunkowanie, niezbędne do uwzględnienia w „Studium” między innymi poprzez wprowadzenie w dokumentach graficznych ich lokalizacji i honorowanie przy ustalaniu kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Ochrona jakości, różnorodności i walorów krajobrazowych środowiska przyrodniczego wymaga jednak też ustalenia zasad określonej ochrony także innych obszarów wyodrębnionych na podstawie przeprowadzonej w „Studium” inwentaryzacji i analizy przestrzeni, bądź przez wnioskowanie do dodatkowego objęcia ochroną prawną (zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, użytki ekologiczne), bądź też przez określenie w „Studium” systemu obszarów wyłączonych z zagospodarowania z jednocześnie zdefiniowanymi ograniczeniami w tym zakresie (korytarze ekologiczne).

Ze względu na wagę tej problematyki, opracowane zostało w ramach „Studium” wyodrębnione „Studium ochrony środowiska przyrodniczego”.

Po roku 2001, czyli po dacie uchwalenia „STUDIUM 2001” wykonanych zostało cały szereg opracowań o charakterze specjalistycznym, wnoszących istotne informacje i sformułowania ułatwiające prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej na terenie miasta i gminy z uwzględnieniem ochrony i kształtowania środowiska.

W niniejszym zapisie podaje się z niżej wymienionych opracowań głównie te informacje, które mają ścisły związek ze sformułowaniem aktualizowanych uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sianów i jego bezpośredniego sąsiedztwa.

Do opracowań, o których mowa, należą przede wszystkim:

- a) „Gminny program ochrony środowiska gminy i miasta Sianów” – EKSPERT-SITR Spółka z o.o. w Koszalinie, 2004 r., zespół autorski pod kierunkiem Wojciecha Krużewskiego (Anna Chmielińska-Bernacka, Zygmunt Łuszcz, Justyna Woźnica);

¹⁹ 2013 r. - GUS - Statystyczne Vademecum Samorządowca

- b) „Opracowanie ekofizjograficzne rodzaju podstawowego gminy Sianów”, Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, Szczecin 2005, zespół autorski – Paweł Wiraszka, Damian Spieczynski, Joanna Szubielska, Małgorzata Marczyk-Oyarce-Yuzzeli, Małgorzata Lundsberg-Uczciwek, Andrzej Piotrowski;
- c) „Podstawowe opracowanie ekofizjograficzne Sianowa” 2004 r., wykonał zespół pod kierunkiem mgra, inż. Erdmanna Romana;
- d) Waloryzacja przyrodnicza gminy Sianów.

5.3. Uwarunkowania kulturowe

Wynikają z konieczności ochrony dziedzictwa kulturowego, w tym zabytków, ich otoczenia i ekspozycji, krajobrazu kulturowego, w tym wartościowych historycznie układów zabudowy i zieleni z nim związanej, charakteru tej zabudowy oraz obiektów archeologicznych.

Równocześnie należy pamiętać, że jakość krajobrazu kulturowego decyduje w dużej mierze o atrakcyjności turystycznej obszaru.

Miasto i gmina Sianów, poza wyjątkowo wartościową zabudową centrum miasta o dobrze zachowanym charakterze, posiadają dość nieliczne, niemniej bardzo wartościowe, zabytki wpisane do rejestru zabytków i podlegające wraz z najbliższym otoczeniem ściśle określonej ochronie prawnej. Są to głównie kościoły, parki i założenia dworskie oraz cmentarze występujące w większości wsi.

Natomiast tak w mieście, jak i praktycznie w każdej wsi znajduje się olbrzymia ilość obiektów znajdujących się w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, większość wsi stanowi też układy urbanistyczne wartościowe jako elementy krajobrazu kulturowego.

Jednym z ustawowych zadań „Studium” jest określenie uwarunkowań wynikających z potrzeb ochrony krajobrazu kulturowego i uwzględnienie ich w trakcie określania kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z wymogami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, realizacja tego zadania powinna uwzględniać:

- określenie obiektów wnioskowanych do wpisania w rejestr zabytków,
- określenie stref ochrony krajobrazu kulturowego,
- określenie stref ochrony obiektów archeologicznych,
- określenie warunków zabudowy na terenach objętych ww. strefami.

Ze względu na wyjątkową jakość krajobrazu kulturowego miasta i gminy Sianów i wyjątkowe zagęszczenie obiektów godnych uwagi w ramach niniejszego „Studium” opracowano specjalistyczny operat „Studium krajobrazu kulturowego miasta i gminy Sianów” stanowiący pod względem szczegółowości inwentaryzacji, analizy i dokumentacji ewenement, wykraczający znacznie poza realizowaną powszechnie, określoną ustawowo problematykę studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

Niezależnie od konsumpcji wniosków z tego opracowania w niniejszym „Studium”, operat ten stanowi dla władz miasta i gminy sam w sobie wielką dodatkową wartość poznawczą.

5.4. Uwarunkowania przestrzenne

Wynikają ze szczegółowej analizy przestrzeni pod kątem jej przydatności dla rozwoju różnych form zagospodarowania, przy uwzględnieniu omówionych poprzednio wymogów ochrony środowiska kulturowego i przyrodniczego, ale też stanu istniejącego zainwestowania, struktury sieci osadniczej, jej infrastruktury komunikacyjnej i uzbrojeniowej oraz analizy potrzeb dla zabezpieczenia rozwoju przestrzennego z uwzględnieniem wymogu poprawy jakości życia mieszkańców. Stanowią więc niejako obiektywną sumę pozostałych uwarunkowań.

Szczegółowe uwarunkowania wynikające ze stanu zainwestowania omówiono w pkt. 7.3. – Szczegółowy opis stanu – zagospodarowanie terenów oraz w pkt. 7.4. – 7.7.

Występują też uzasadnienia wyboru generalnych i szczegółowych kierunków w części II opracowania.

Niemniej już na wstępie wymaga specyficzna grupa uwarunkowań, nietypowych dla normalnych warunków rozwoju, a wynikających z niedawnych w skali planowania wieloprzestrzennego zmian ustrojowych, na które dotychczasowe plany miejscowe zagospodarowania przestrzennego nie były przygotowane, podobnie zresztą jak i system prawny w tym zakresie, który mimo istotnych zmian wprowadzonych „Ustawą” (z 1994 roku) nadal jest niedoskonały.

Dotyczy to po pierwsze uwarunkowań wynikających z likwidacji gospodarki pegeerowskiej i w konsekwencji daleko idącymi zmianami w strukturze własnościowej gruntów rolnych. Występuje tu kilka problemów:

- 1) Zagospodarowanie istniejącej bazy materialnej, najczęściej powiązane ze zmianą funkcji. Mogą też wystąpić sytuacje uzasadniające jej likwidację.

- 2) Praktyczna niemożliwość wykorzystania tej bazy przez byłych pracowników PGR, którzy nadal chcą być rolnikami – a więc docelowa konieczność powstawania nowych zagród w miejscach trudnych do przewidzenia (przy czym wobec nagminnego braku środków u ludności wiejskiej należy się liczyć z bieda-budownictwem). A więc w skutkach przestrzennych nieuniknione rozproszenie dziś idealnie prawie zwartej (najkorzystniejszej) zabudowy wsi.
- 3) Niewielka ilość potencjalnych silnych inwestorów, zainteresowanych zakupem dużych, zwartych popegeerowskich kompleksów rolnych, co może prowadzić do ich przypadkowego rozkawałkowania (co już występuje) i paradoksalnej zmiany odpowiadających potrzebom intensywnej i opłacalnej przestrzeni rolniczej na mało wydajne poletka.

Zadaniem „Studium” w tym zakresie jest więc z jednej strony stworzenie warunków do tworzenia nowej zabudowy rolniczej w miejscach dotychczas nie przewidywanych, do drugiej jednak określenie warunków ograniczających rozproszenie zabudowy tak, by nie dopuścić do anarchii przestrzennej i naruszania istotnych uwarunkowań.

Po drugie chodzi o uwarunkowania wynikające z jednej strony z daleko idącej i nie przewidywanej w planach zmiany czynników urbanizacyjnych, całkowicie innego profilu zapotrzebowania na tereny, z drugiej z sytuacji społeczno-gospodarczej Miasta i Gminy (zresztą całego Pomorza) zmuszającej do przyjmowania za dobrą monetę niejako każdą propozycję inwestycyjną.

Pomijając inwestycje szkodliwe dla środowiska, które nie powinny być realizowane, bądź mogące stanowić jego zagrożenie dla terenów sąsiednich, które powinny być realizowane wyłącznie na terenach zarezerwowanych dla tego typu inwestycji, istnieje w dostosowaniu do omówionych wcześniej realiów potrzeba uwzględnienia w kierunków zagospodarowania przestrzennego ofertowych możliwości wykorzystania przestrzeni, tak pod względem podaży terenów (o wiele większy zakres niż wynikający z bilansu potrzeb), jak i funkcji (niezbędna elastyczność ustaleń).

Przyjęta w niniejszym „Studium” metoda polega więc na jednoznacznym w granicach możliwości tego opracowania określeniu terenów, które nie powinny być zabudowywane, określeniu terenów zdecydowanie preferowanych do zabudowy oraz pozostałych, których zabudowa jest dopuszczalna w ściśle określonych przypadkach i na ściśle określonych zasadach (pkt. 12).

5.5. Uwarunkowania techniczne

Występują to co najmniej cztery grupy zagadnień:

- 1) konieczność eliminacji z propozycji zabudowy terenów o złych warunkach posadowienia, wykazujących zagrożenie powodziowe,
- 2) konieczność eliminacji możliwości zabudowy w pasmach ochronnych infrastruktury technicznej – dróg szybkiego ruchu, linii energetycznych oraz w strefach szkodliwych oddziaływań np. oczyszczalni ścieków czy wysypiska,
- 3) preferowanie zabudowy terenów łatwo dostępnych komunikacyjnie i łatwych do uzbrojenia. Na terenach rozwojowych sieci elektryczne winne być kablowane,
- 4) zabezpieczenie planistyczne pełnej możliwości realizacji uzbrojenia dla obszarów preferowanych do zabudowy.

Nie jest natomiast możliwe i uzasadnione stworzenie sieci komunikacyjnej i uzbrojeniowej zapewniającej dostępność i możliwość uzbrojenia systemowego każdego miejsca w przestrzeni gminy.

Tak więc z reguły realizacja zagospodarowania na terenach, gdzie jest ono tylko dopuszczalne wiązać się będzie musiała z zastosowaniem lokalnych systemów uzbrojenia i w wielu przypadkach dojazdu.

6. (UCHYLONY)

7. Szczegółowy opis stanu

7.1. Środowisko przyrodnicze

UWAGA: w ramach „Studium” przeprowadzona została inwentaryzacja i waloryzacja zasobów środowiska przyrodniczego w oparciu o wszystkie dostępne materiały oraz szczegółową wizję terenową w zakresie pozwalającym na określenie uwarunkowań wynikających ze stanu i funkcjonowania tego środowiska oraz określenie obszarów objętych ochroną prawną i wskazaną do objęcia taką ochroną, co stanowi problematykę ustawową „Studium”.

7.1.1. Ogólna charakterystyka

Miasto i gmina Sianów położone są w północno-wschodniej części Województwa Zachodniopomorskiego. Miasto Sianów leży w dorzeczu rzeki Unieść.

Według podziału fizyczno-geograficznego J. Kondrackiego stanowi fragment, makroregionu Pojezierza Zachodniopomorskiego, mezoregionów: Pobrzeże Słowińskie i Równina Słupska.

Pod względem administracyjnym obszar wchodzi w skład powiatu koszalińskiego.

Graniczy z następującymi gminami:

- od północy z gm. Darłowo i linią brzegową jez. Jamno leżącego w gminie Mielno,
- od zachodu z gm. Mielno i miastem Koszalin,
- od południa z gm. Manowo i gm. Polanów,
- od wschodu z gm. Malechowo (powiat Sławno).

Położenie Sianowa w pobliżu miasta Koszalina i wzdłuż trasy E-6 ma niewątpliwie ogromne znaczenie w rozwoju funkcjonalnym i gospodarczym tego obszaru.

Zalesione Wzgórza Chełmskie tworzą naturalną barierę klimatyczną, zatrzymującą silne pokrywy wiatrów wiejących z kierunków W i SW.

Szeroka, płaska dolina rzeki Unieść i jej dopływu rzeki Polnicy wskazane do ochrony jako korytarz ekologiczny w systemie ESOCH podkreśla wzniesiony obszar wysoczyzny, na którym rozbudowuje się miasto Sianów.

Tendencje wchodzenia z inwestycjami i zabudową w korytarze ekologiczne są niewskazane, zarówno ze względów fizjograficznych (warunków gruntowo-wodnych, mikroklimatycznych i zdrowotnych), jak również ze względów ochronnych środowiska przyrodniczego.

Generalnie obszar gminy charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu – młodoglacjalną, oraz bardzo dużym zalesieniem siedlisk lasowych i borowych (Lmśw, Bmśw, Bśw).

Duże, zwarte kompleksy leśne porastają głównie południowe i wschodnie obszary gminy zabudowane z piasków sandrowych. Są to lasy ochronne strefy miejskiej Koszalina.

W tym obszarze udokumentowane są liczne złoża kruszywa naturalnego – głównie piasków różnoziarnistych.

W części północno-zachodniej, w dolinie Unieści i w pobliżu brzegów jezior Jamno i Bukowo występują lasy wodochronne, reprezentowane głównie przez siedliska lasów wilgotnych i bagiennych.

7.1.2. Klimat

Obszar gminy Sianów znajduje się w dwóch krainach klimatycznych według K. Prawdzica:

- 1) Kraina nadmorska – część północna,
- 2) Kraina – pas północny Pojezierza Pomorskiego – część południowa.

Zestawienie ważniejszych danych klimatycznych dla krain klimatycznych

krainy klimatyczne	I - nadmorska	pas północny II Pojezierza Pomorskiego
Średnia temp. roczna	7,5 – 7,9°	7,0 – 7,7°
Średnia temp. w okresie V – VII (letnim)	13,5 – 14,0°	14,0 – 14,5°
Data początku zimy	6 – 10 I	31 XII – 6 I
Sumy opadów atmosferycznych w mm		
w roku	550 – 650	650 – 800
w okresie letnim V – VII	160 – 180	180 – 215
Liczba dni gorących w roku	8 – 13	13 – 18
Długość okresu zimowego	45 – 55 dni	55 – 70 dni
Liczba dni z pokrywą śniegu	35 – 45 dni	40 – 55 dni
Średnia długość okresu gospodarczego	255 – 265 dni	215 – 218 dni
Średnia długość okresu wegetacyjnego	215 – 218 dni	208 – 215 dni
Średnia długość okresu dojrzewania	65 – 70 dni	65 – 70 dni
Średnie daty początków okresów:		
gospodarczego	20 – 24 III	20 – 25 III
wegetacyjnego	9 – 12 IV	8 – 10 IV
dojrzewania	25 – 27 VI	16 – 25 VI

Kraina I – nadmorska

Przebiega wzdłuż linii brzegowej Bałtyku pasem o szerokości od kilku do kilkunastu kilometrów. Charakteryzuje się następującymi cechami:

- stosunkowo niska temperatura okresu maj – lipiec,
- najmniejsza w województwie liczba dni gorących,
- najkrótsza i najpóźniej zaczynająca się zima,
- najmniejsza liczba dni z pokrywą śniegową, a najwyższa z odwilżą,

- długi okres bezprzymrozkowy,
- najmniejsze średnie amplitudy dobowe,
- niewielkie opady w okresie letnim V – VII rosną w miarę oddalania się od linii brzegowej.

Kraina II – północny pas Pojezierza Pomorskiego

Jest to obszar moreny dennej, wzniesiony do 20 – 180 m n.p.m., położony między pasem nizin nadmorskich i środkowopomorskich, łańcuchem wzgórz moreny czołowej. W porównaniu z Krainami I i II, warunki krainy III są surowsze, a opady bardzo obfite (najwięcej opadów w sierpniu).

7.1.3. Zarys budowy geologicznej

Powierzchnia czwartorzędowa obszaru jest ściśle związana ze zlodowaceniem północno-polskim fazy pomorskiej, ściślej – z etapem deglacjacji lądolodu.

Gлина zwałowa buduje rozległe obszary na północ od Sianowa – rejon: Wierciszewo, Iwęcino, Bielkowo oraz w rejonie wsi Węgorzewo Koszalińskie i na południe od wsi Ratajki.

Piaski, żwiry i głązy polodowcowe zazębiają się z gliną zwałową i w wielu rejonach są odpowiednikiem gliny zwałowej.

Większe obszary tych utworów występują w okolicach Węgorzewa Koszalińskiego i na S od Ratajek.

Piaski i żwiry wolnolodowcowe dolne odsłaniają się często spod gliny na zboczach głębszych dolin i pradolin. Stwierdzono ich występowanie w okolicach: Sianowa, Ratajek i Sierakowa.

Górny poziom piasków wodnolodowcowych występuje w pradolinach i dolinach rzecznych na wschód od Sierakowa, w okolicy Ratajek i Sierakowa.

Iły, mułki, piaski i żwiry kemów tworzą pagóry o prawie kolistej lub owalnej podstawie, rzadziej wykształcone są w postaci wałów na północ i południe od Sieciemina.

Z okresu plejstocen – holocen pochodzą eluvia glin zwałowych, które występują na północ i wschód od Sieciemina, na północ od Sierakowa oraz na zachód i południowy-wschód od Węgorzewa Koszalińskiego.

Osady holocenijskie reprezentowane są najczęściej przez torf występujący w rejonie jez. Jamno i jez. Bukowo oraz na obszarach pokrytych gliną zwałową i piaskami wodnolodowcowymi wypełniając zagłębienia bezodpływowe.

Mułki, piaski i żwiry rzeczne zalegają na północny-zachód od Sianowa.

7.1.4. Stan bazy surowcowej

Udokumentowane złoża kopalin występujące na obszarze Gminy Sianów:

- Kędzierzyn:
Kruszywo naturalne,
Data rozpoczęcia eksploatacji: 1991-04-04,
Stan zagospodarowania: eksploatacja złoża zaniechana;
- Ratajki II:
Kruszywo naturalne,
Stan zagospodarowania: eksploatacja złoża zaniechana;
- Ratajki III
Kruszywo naturalne,
Stan zagospodarowania: eksploatacja złoża zaniechana;
- Ratajki V
Kruszywo naturalne,
Data rozpoczęcia eksploatacji: 1981-01-01,
Stan zagospodarowania: złożo eksploatowane okresowo,
Położenie: Ratajki dz. nr 129/2, 127/4, 127/5,
Złożo jest eksploatowane przez PTUH "Rad-Car"; Radosław J. Sak;
- Ratajki Va
Kruszywo naturalne,
Data rozpoczęcia eksploatacji: 1992-05-01
Stan zagospodarowania: złożo skreślone z bilansu zasobów
Data skreślenia z bilansu: 2013-12-31;
- Ratajki VI
Kruszywo naturalne,

Data rozpoczęcia eksploatacji: 2007-01-01.
Stan zagospodarowania: złoża zagospodarowane,
Położenie: Ratajki dz/ nr 140/11, 140/12, 140/13, 538, 10/2, 1445/3, 149/1,
Złoże eksploatowane przez "AGROBUD" Sp. z o. o.

- Ratajki VII
Kruszywo naturalne,
Stan zagospodarowania: złoża zagospodarowane,
Złoże eksploatowane przez P. Lech Pięta;
- Ratajki VIII
Kruszywo naturalne,
Stan Zagospodarowania: złoża rozpoznane szczegółowo;
- Ratajki IX
Kruszywo naturalne,
Stan zagospodarowania: złoża rozpoznane szczegółowo;
- **Ratajki X**
Kruszywo naturalne,
- Sianów
Kruszywo naturalne,
Data rozpoczęcia eksploatacji: 1960-04-01,
Stan zagospodarowania: eksploatacja złoża zaniechana,
Data zakończenia eksploatacji: 1989-12-31;
- Sianów
Kruszywo naturalne,
Stan zagospodarowania: złoża o zasobach szacunkowych;
- Sianów II
Kruszywo naturalne,
Stan zagospodarowania: złoża zagospodarowane,
Złoże jest eksploatowane przez PTUH "Rad-Car"; Radosław J. Sak;
- Sianów III
Kruszywo naturalne,
Stan zagospodarowania: eksploatacja złoża zaniechana;
- Sianów IV
Kruszywo naturalne,
Stan zagospodarowania: złoża rozpoznane szczegółowo;
- Sianów V
Kruszywo naturalne,
Data rozpoczęcia eksploatacji: 2003-01-02,
Stan zagospodarowania: złoża zagospodarowane,
Położenie: Sianów dz.762/1,762/2,
Złoże jest eksploatowane przez P. Gurazda Leszek;
- Sianów VI
Kruszywo naturalne,
Stan zagospodarowania: eksploatacja złoża zaniechana;
- Sianów VII
Kruszywo naturalne,
Stan zagospodarowania: złoża zagospodarowane,
Złoże jest eksploatowane przez P. Wojciech Gurazda - "GUR-TRANS" Usługi Transportowe
- ~~Sianów VIII~~
~~Kruszywo naturalne,~~
~~Stan zagospodarowania: złoża rozpoznane szczegółowo,~~

~~Położenie: Sianów dz. 44, 45, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 59;~~

- **Sowno**
Kruszywo naturalne,
- Skwierzynka
Kruszywo naturalne,
Data rozpoczęcia eksploatacji: 1986-01-01,
Stan zagospodarowania: eksploatacja złoża zaniechana;
- Skwierzynka II
Kruszywo naturalne,
Stan zagospodarowania: złożo rozpoznane szczegółowo;
- Skwierzynka III
Kruszywo naturalne,
Stan zagospodarowania: złożo rozpoznane szczegółowo;
- Węgorzewo Koszalińskie
Kruszywo naturalne i piaski formierskie,
Data rozpoczęcia eksploatacji: 1974-01-01,
Stan zagospodarowania: złożo eksploatowane okresowo,
Złożo eksploatowane przez P. Leszek Gurazda; Firma "GURAZDA";
- Węgorzewo Koszalińskie II
Kruszywo naturalne,
Stan zagospodarowania: eksploatacja złoża zaniechana;
- Węgorzewo Koszalińskie III
Kruszywo naturalne,
Data rozpoczęcia eksploatacji: 2004-01-02
Stan zagospodarowania: złożo zagospodarowane,
Złożo eksploatowane przez Przeds. Budowlano-Transportowe "TRABEZ"; P. Lech Pięta
- Węgorzewo Koszalińskie IV
Kruszywo naturalne,
Stan zagospodarowania: złożo rozpoznane szczegółowo,
Położenie: Węgorzewo Koszalińskie dz. nr 80/4, 80/5, 81;
- Węgorzewo Koszalińskie V
Kruszywo naturalne,
Stan zagospodarowania: złożo rozpoznane szczegółowo,
Położenie: Węgorzewo Koszalińskie dz. nr 31;

(TG): Na obszarze gminy Sianów występują następujące obszary górnicze (OG) I tereny górnicze

nazwa	typ	nr w rejestrze	złożo
Sianów	TG	XVI/1/10	Sianów II
Ratajki	TG	10-16/1/6	Ratajki V
Sianów V/3	TG	10-16/1/11a	Sianów V
Węgorzewo Koszalińskie III	TG	10-16/1/20	Węgorzewo Koszalińskie III
Węgorzewo Koszalińskie I a	TG	10-16/1/24	Węgorzewo Koszalińskie II
Sianów V/2	TG	10-16/1/62	Sianów V
Sianów VII	TG	10-16/1/72	Sianów VII
Węgorzewo Koszalińskie II-B	TG	10-16/2/73	Węgorzewo Koszalińskie II
Ratajki VI	TG	10-16/2/81	Ratajki VI

Ratajki VII	TG	10-16/2/93	Ratajki VII
Sianów V/3	OG	10-16/1/11a	Sianów V
Węgorzewo Koszalińskie III	OG	10-16/1/20	Węgorzewo Koszalińskie III
Sianów V/2	OG	10-16/1/62	Sianów V
Sianów VII	OG	10-16/1/72	Sianów VII
Węgorzewo Koszalińskie II-B	OG	10-16/2/73	Węgorzewo Koszalińskie II
Ratajki VI	OG	10-16/2/81	Ratajki VI
Ratajki VII	OG	10-16/2/93	Ratajki VII
Sianów	OG	XVI/1/10	Sianów II
Węgorzewo Koszalińskie I a	OG	10-16/1/24	Węgorzewo Koszalińskie II
Ratajki	OG	10-16/1/6	Ratajki V
Węgorzewo Koszalińskie IV	TG	10-16/1/22a	Węgorzewo Koszalińskie
Węgorzewo Koszalińskie IV	OG	10-16/1/22a	Węgorzewo Koszalińskie
Ratajki V	TG	10-16/1/6a	Ratajki V
Ratajki V	OG	10-16/1/6a	Ratajki V
Ratajki VI/A	TG	10-16/2/81a	Ratajki VI
Ratajki VI/A	OG	10-16/2/81a	Ratajki VI
Węgorzewo Koszalińskie IV	TG	10-16/3/196	Węgorzewo Koszalińskie IV
Węgorzewo Koszalińskie IV	OG	10-16/3/196	Węgorzewo Koszalińskie IV

Perspektywy powiększenia bazy surowcowej

Rejonami perspektywicznymi dla udokumentowania złóż kopalin są obszary wstępnie rozpoznane przedstawione w poniższej tabeli:

symbol obszaru	miejsowość	rodzaj i wiek kopaliny	przypuszczalne zasoby tys. t. tys. m ³
A	Sianów	piasek czwartorzęd	300
B	Sianów	piasek czwartorzęd	442
C	Sieciemín	piasek czwartorzęd	5000
D	Ratajki	piasek czwartorzęd	100 mln t
E	Borowiec	piasek czwartorzęd	90
F	Ratajki	piasek czwartorzęd	50
G	Mokre	piasek czwartorzęd	400
H	Sowno	piasek czwartorzęd	300
I	Sowno	piasek z dom. żwiru czwartorzęd	200

Wnioski końcowe

- Wytypowano 4 obszary (rejony A – I) A, B, C, D, E, F, G, H, I perspektywiczne występowania kopalin.
- Na obszarze gminy nie występują składowiska odpadów mineralnych.

7.1.5. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Na obszarze gminy zróżnicowane ukształtowanie terenu, różnorodność środowisk wodnych i lądowych spowodowało wykształcenie bogatej i urozmaiconej flory i fauny.

Północna granica gminy dotyka brzegów jeziora przybrzeżnego Jamno. Ze względu na przemieszanie wód słodkowodnych jeziora z zasolonymi wodami morza, oprócz gatunków roślin słodkowodnych występują również rośliny słonolubne. Bardzo typowy jest biały kwitnący jaskier Baudotta (*Batrachium Baudotii*). Wzdłuż linii brzegowej jeziora wykształcił się unikatowy pas

oczeretów. Do osobliwości tych siedlisk należy bardzo rzadkie w skali kraju ponikło maleńkie (*Eleocharis parvula*).

Pas oczeretów jest miejscem lęgowym bardzo wielu gatunków ptaków, głównie kaczek i łysek (*Fulica atra*). W trzcinach i oczeretach żyje wodnik (*Rallus aquaticus*) i kureczka nakrapiana (*Porzana parva*) i bąk (*Botaurus stellaris*). Występują kolonie mew śmieszek. W trudno dostępnych miejscach gniazda swoje budują rybitwy czarne (*Chlidonias nigra*). Występuje również bogactwo owadów, między innymi – żagnica zielona (*Aeschna viridis*) pochodząca z dalekiej Syberii.

W lasach mieszanych spotyka się stanowiska pnącza kwitnącego na biało-różowo zwanego wiciokrzewem pomorskim (*Lonicera periclymenum*) oraz bluszczu (*Hedera helix*).

Rzadko występuje dereń szwedzki (*Carvus suecica*) roślina reliktoowa, a także jarząb szwedzki (*Sorbus intermedia*) gatunek chroniony – rozporządzenie Ministra Środowiska z 5 stycznia 2012 r. z 16 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2012 r., poz. 81) (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409).

Do rodzimych składników lasów należą: buk, dąb bezszypułkowy i dąb szypułkowy, sosna, grab, olsza czarna i szara, brzoza brodawkowata i omszona, wiązy i wierzby.

Obecnie dominującym gatunkiem w lasach jest sosna.

W pradolinach nad ciekami wodnymi buk porasta tereny zboczowe, a jego rolę obejmuje grab, któremu towarzyszą dęby i wiązy.

Lasy liściaste i mieszane mają bardzo bogatą faunę skoncentrowaną w ekosystemach i biocenozach, w przeciwieństwie do lasów iglastych (sosnowych).

Gruba warstwa ściółki leśnej, zbudowanej głównie z opadłych liści, kryje bogaty świat zwierząt bezkręgowych – owadów, równonogów, pajęczaków i wijów. Obok nich licznie występują rozmaite gatunki ślimaków lądowych. Bogato reprezentowana jest fauna chrząszczy, spośród których na uwagę zasługują: tęcznik liszkarz (*Calosoma sycophanta*), granatowo-niebieski biegacz (*Carabus intricatus*) oraz jelenek rogacz (*Lucanus cervus*).

W sianowskich lasach występuje ogromne bogactwo ptaków. Są to licznie występujące ptaki śpiewające: zięby, sikory, drozdy, słowiki, pokrzewki i świstunki.

Osobliwością starych lasów są gatunki wielkich ptaków leśnych, jak: bielik (*Haliaeetus albicilla*), bocian czarny (*Ciconia nigra*) i rybołów (*Pandion haliaetus*). Coraz częściej spotyka się czaple siwe (*Ardea cinerea*).

Z ssaków leśnych masowo w lasach występują: dziki (*Sus scrofa*), sarna (*Capreolus capreolus*), jelenie (*Cervus elaphus*) oraz specjalnie wprowadzony dla celów łowieckich – daniel (*Dama dama*).

Ze znanych drapieżników żyje w lasach pospolity lis (*Vulpes vulpes*), a także borsuk, kuna leśna (*Martes martes*) i gronostaj (*Mustella erminea*).

Występujące na obszarze gminy torfowiska (niskie i przejściowe) występujące wokół jezior przybrzeżnych, porastają typowe rośliny torfowiskowe (turzyce itp.), a wśród nich występują reliktove rośliny glacialne (skalnica torfowa i gniazdnica grubolistna, a także brzoza niska).

Na torfowiskach żyje mnóstwo bezkręgowców, wśród których dominują: owady, głównie szarańczaki, chrząszcze, motyle i ważki.

Gniazda bociana białego – inwentaryzacja wykonana przez uczniów Szkoły Podstawowej Nr 2 w Sianowie, sprawdzona w terenie.

Skibno	1. dworzec PKP – gniazdo na słupie betonowym 2. słup betonowy podwójny 3. słup betonowy koło fermy krów 4. na kominie murowanym na starym pałacyku
Wierciszewo	1. na słupie betonowym podwójnym 2. na stodole krytej słomą 3. na szczycie starej wierzby 4. na słupie betonowym 5. na słupie betonowym
Bielkowo	1. na szczycie starej ogromnej topoli 2. na starej wierzbie (20 m od zabudowań) 3. na dachu zabudowań gospodarczych
Iwięcino	1. na słupie betonowym podwójnym 2. na dachu budynku gospodarczego
Kleszcze	1. gniazdo na budynku gospodarczym 2. na szczycie świerka
Sucha Koszalińska	1. na murowanym kominie koło kościoła 2. na słupie betonowym podwójnym
kolonia	1. na dachu budynku gospodarczego krytego eternitem
Kiełzno	1. na słupie betonowym
Ratajki	1. gniazdo na szczycie starego świerka

Sierakowo	2. na szczycie wyschniętego świerka 50 m od zabudowań
	1. na murowanym kominie gorzelni
Węgorzewo	2. na szczycie świerka 30 m od zabudowań
Szczeglino	1. gniazdo na szczycie dębu 50 m od zabudowań
Maszkowo	1. gniazdo na kominie plebani
Karnieszewice	1. na słupie betonowym
	1. gniazdo na słupie podwójnym betonowym 15 m od zabudowań
	2. gniazdo na słupie podwójnym betonowym 10 m od zabudowań
Grabówko	1. gniazdo na słupie betonowym 30 m od zabudowań
Sieciemín	1. gniazdo na dachu stodoły
Dąbrowa	1. gniazdo na dachu stodoły krytej słomą
Kędzierzyn	1. gniazdo na słupie betonowym 10 m od zabudowań
Gorzebądz	1. gniazdo na starej wierzbie
Skwierzynka	1. gniazdo na szczycie lipy
	2. gniazdo na starej wierzbie
	3. gniazdo na słupie betonowym
Sianów ul. Tylna	1. gniazdo na kominie budynku mieszkalnego

Ochrona objęta programem Polskiego Towarzystwa Przyrody „pro Natura”.

W stosunku do obszaru miasta Sianowa:

znaczny udział w użytkowaniu terenów miasta lasów, dolin rzecznych (w tym rzeki Polnicy – malowniczy krajobraz głębokiej ryny subglacjalnej), małych jezior, bagien, pól, podmokłych łąk, zróżnicowany układ hipsometryczny oraz małomiasteczkowa zabudowa obszaru tożsamości miasta składają się na atrakcyjność krajobrazu miejskiego Sianowa.

W obszarze leśnym (w południowo-wschodniej części miasta) znajduje się szereg użytków ekologicznych (jezior, bagien). Przez południowe tereny miasta równoleżnikowo (poniżej osiedla mieszkaniowego) przebiega dział wodny.

7.1.6. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Ogólna powierzchnia miasta i gminy Sianów według wykazu gruntów (system EGB 111) w dniu 01.01.2000 r. wynosiła:

– powierzchnia ewidencyjna	22.648 ha
– powierzchnia geodezyjna	22.678 ha.

Z tego (według powierzchni ewidencyjnej) przypadało na:

1. Użytki rolne	10.708 ha	
w tym:		
grunty orne	7.388 ha	
sady	42 ha	
łąki trwałe	1.951 ha	
pastwiska trwałe	1.327 ha	
2. Użytki leśne i grunty zadrzewione i zakrzewione	9.858 ha	
3. Tereny zabudowane i zurbanizowane	1.357 ha	
4. Użytki ekologiczne	42 ha	
5. Tereny różne	34 ha	
6. Nieużytki	399 ha	
7. Wody	250 ha.	

Obszar miasta i gminy Sianów charakteryzuje się wyraźnym zróżnicowaniem użytkowania terenów.

W części północno-zachodniej obszaru dominuje gospodarka rolna, wiąże się to głównie z jakością gleb i warunkami prowadzenia gospodarki rolno-spożywczej. W pobliżu Sianowa znajdują się duże powierzchnie szklarni ogrodniczych „Ogrodnictwo Karnieszewice”, wcześniej rozwinięte na ogromną skalę. Obecnie ustawione na europejski rynek zbytu (warzywa, kwiaty doniczkowe i cięte, przetwórstwo rybne).

Natomiast w południowo-wschodniej części obszaru przeważa gospodarka leśna związana z dużymi kompleksami lasów i borów.

Bonitacja użytków rolnych

Grunty orne – 8.044 ha, tj. 34,2 % ogólnej powierzchni gminy. Powierzchnia w klasach bonitacyjnych:

91 ha	IIIa	kl.	1,1 %
705 ha	IIIb	kl.	8,8 %

2460 ha	IVa	kl.	30,6 %
1883 ha	IVb	kl.	23,4 %
1988 ha	V	kl.	24,7 %
819 ha	VI	kl.	10,2 %
98 ha	RzVI	kl.	1,2 %

Użytki zielone – 3.849 ha, tj. 16,3 % ogólnej powierzchni gminy. Powierzchnia w klasach bonitacyjnych:

656 ha	III	kl.	17,0 %
1649 ha	IV	kl.	42,9 %
1221 ha	V	kl.	31,7 %
260 ha	VI	kl.	6,8 %
63 ha	PszVI	kl.	1,6 %

Na obszarze gminy przeważają gleby klas średnich pseudobielicowe i brunatne wylugowane sklasyfikowane głównie w klasach bonitacyjnych IVa, IVb i V na gruntach ornych. Powierzchnia 6.331 ha. Wśród użytków zielonych najczęściej łąk i pastwisk zaliczono do klas IV i V. Ogólna powierzchnia 2.820 ha.

Miasto położone jest na glebach niskich klas z tym, że na północ od drogi Nr 6 wykształciły się także gleby klasy IV-tej, w dolinie Unieści gleby torfowe, mady, murszowo-torfowe, na wysoczyźnie brunatne wylugowane i kwaśne pseudobielicowe.

Kompleksy przydatności rolniczej gleb

Grunty orne

2 pszenno-dobry	1014 ha	11,6 %
3 pszenno-wadliwy	32 ha	0,4 %
4 żytni bardzo dobry (pszenno-żytni)	1861 ha	21,4 %
5 żytni dobry	1136 ha	13,1 %
6 żytni słaby	2234 ha	25,6 %
7 żytni b. słaby	11513 ha	17,4 %
8 zbożowo-pastewny mocny	762 ha	8,8 %
9 zbożowo-pastewny słaby	146 ha	1,7 %

Użytki zielone

2z średnie	2020 ha	66,6 %
3z słabe nieprzydatne	1014 ha	33,4 %
grunty nieprzydatne	161 ha	0,7 %

Charakterystyka kompleksowej przydatności rolniczej gleb przedstawia się następująco: wśród gruntów rolnych ca 33 % - 2.875 ha stanowią gleby kompleksów 2 i 4, czyli pszenne dobre i żytnie b. dobre.

Przeważają kompleksy żytnie 5, 6 i 7 (dobre, słabe i b. słabe).

Kompleksy zbożowo-pastewne 8 i 9 zajmują stosunkowo niewielkie powierzchnie.

W użytkach zielonych zdecydowanie przeważają kompleksy 2z czyli średnie, stanowią ponad 66 % wszystkich użytków zielonych.

Według danych Zachodniopomorskiego Zarządu Melioracji i Urzędzeń Wodnych, obszar zmeliorowanych terenów rolnych (gruntów ornych i użytków zielonych) jest znaczny i wynosi 3.830 ha. Z tego systemem drenarskim objęto 1.954 ha, a poprzez sieć rowów 1.976 ha. Większość drenażu wykonana jest z rur betonowych i azbestocementowych. Około 25 % rurociągów drenarskich wymaga wymiany.

7.1.7. Lasy. Waloryzacja przestrzeni leśnej

Zgodnie z obowiązującym podziałem przyrodniczo-leśnym obszar gminy leży w I Krainie Bałtyckiej, dzielnicy – Pobrzeże Słowińskie, mezoregionie – Równina Słupska. Charakteryzuje się bardzo dużą lesistością 43,2 %. Rozmieszczenie lasów na powierzchni obszaru jest zróżnicowane pod względem wielkości kompleksów leśnych, typów siedlisk i drzewostanów, według gatunków, wieku i rębności.

Lasy zarządzane są przez 2 Nadleśnictwa:

- Karnieszewice (leśnictwa Koszalin, Sianów, Iwęcino, Kamionka, Sיעiemin, Szczeglino, Węgorzewo i Sowinko),
- Manowo (leśnictwo Wyszczobórz) – stosunkowo niewielki obszar.

Przebieg granic Nadleśnictwa Karnieszewice jest bardzo niekorzystny ze względu na liczne kompleksy leśne oraz wiele załamań, tworzące półenklawy gruntów ornych. Grunty Nadleśnictwa Karnieszewice graniczą z gruntami nadleśnictw Polanów i Manowo, Urzędu Morskiego w Słupsku, AWRSP, gruntami prywatnymi, gruntami miast Koszalin i Sianów, użytkami PG Rybackich itp.

Najważniejszym gatunkiem lasotwórczym jest sosna zajmująca około 65 % powierzchni gruntów leśnych. Sosna tworzy drzewostany lite i mieszane z bukiem, świerkiem, dębem i brzozą. Większość drzewostanów, szczególnie na żyzniejszych siedliskach posiada liczne podszyty liściaste i świerkowe.

Oprócz sosny do ważniejszych gatunków lasotwórczych należy zaliczyć: buk – Bk, brzoza – Brz, olcha – Ol, świerk – Św i dąb – Db.

Na terenie Nadleśnictwa Karnieszewice wpisano do ewidencji pięć drzewostanów nasiennych o łącznej powierzchni 10,19 ha (skrót taksacyjny „WDN”).

Są to:

Św, Bk i So – 105 lat (oddz. 20 f) na pow. 4,17 ha
So, Db – 135 i 105 lat (oddz. 317) na pow. 0,26 ha
So – 135, Db – 100 i Bk – 50 lat (oddz. 318 d) na pow. 1,82 ha
So, Db, Bk – 135 i Db – 60 lat (oddz. 318 f) na pow. 3,02 ha
So – 130, Db – 100 lat (oddz. 319 d) na pow. 0,92 ha

Znajduje się 8 drzew doborowych sosny. Zlokalizowane są:

oddz. 317 h – 4 szt. o nr 2349, 2350, 2351, 2352

oddz. 318 a – 2 szt. o nr 1770, 2353

oddz. 318 f – 2 szt. o nr 2347, 2348.

Według stanu na 1 stycznia 1997 roku nadleśnictwo posiada 555,23 ha powierzchni gospodarczych drzewostanów nasiennych, z których następuje zbiór nasion na potrzeby szkółkarskie („GDN”), w tym:

397,52 ha	drzewostany sosnowe
99,75 ha	drzewostany bukowe
33,65 ha	drzewostany dębowe
17,37 ha	drzewostany jesionowe
4,98 ha	drzewostany świerkowe
1,96 ha	drzewostany olszowe

Nadleśnictwo nie posiada plantacji upraw nasiennych.

Nadleśnictwo posiada kilka plantacji choinkowych, między innymi w leśnictwach:

Sianów	na pow. 0,75 ha	- 5500 sztuk
Sieciemin	na pow. 0,81 ha	- 2500 sztuk
Chełmoniewo	na pow. 1,13 ha	- 3700 sztuk.

W typach siedliskowych dominują:

- siedliska boru mieszanego świeżego – Bmśw
- siedliska boru świeżego – Bśw
- siedliska lasu mieszanego świeżego – Lmśw
- siedliska lasu świeżego – Lśw
- siedliska lasu mieszanego wilgotny – Lmw.

Obszar nadleśnictwa podzielono na 8 obwodów łowieckich. Stan zwierząt przedstawia się następująco: 318 szt. – jelenie, 901 szt. – sarna, 330 szt. – dzik.

Lasy Nadleśnictwa Karnieszewice na obszarze gminy zajmują powierzchnię 8111,77 ha, z czego:

grunty leśne i niezalesione	7586,30 ha
grunty związane z gospodarką leśną	206,55 ha
grunty nieleśne	318,92 ha.

Na obszarze Nadleśnictwa Karnieszewice znajdują się obiekty i obszary objęte ochroną prawną i cenne przyrodniczo wskazane do ochrony. Są to:

- rezerwat „Jodły Karnieszewickie” o pow. 37,14 ha (w oddz. 170 d-g, 171 a-c, 172 a-d, 173 a-c),
- liczne pomniki przyrody istniejące i projektowane:

a) istniejące, z których ciekawsze to:

- oddz. 11a – dąb szypułkowy – wiek 300 lat – obw. 580 cm, wys. 27 m,
- oddz. 29j – 2 jodły pospolite – wiek 150 lat – obw. 240-260 cm, wys. 35 m,
- oddz. 29j – 7 dąglezji zielonych – wiek 150 lat – obw. 254-260 cm, wys. 35 m,
- oddz. 42f – buk zwyczajny – wiek 200 lat – obw. 360 cm, wys. 32 m,
- oddz. 50i – dąb szypułkowy – wiek 210 lat – obw. 518 cm, wys. 25 m,

- oddz. 56n – 2 daglezje zielone – wiek 160 lat – obw. 290-330 cm, wys. 30-33 m;

b) projektowane:

- oddz. 16h – dąb zrosnięty z sosną – wiek 180 lat – obw. 340 cm, wys. 28 m,
- oddz. 29j – 4 daglezje zielone – wiek 150 lat – obw. 230-380 cm, wys. 25-30 m,
- oddz. 44g – jodła kaukaska – wiek 150 lat – obw. 330 cm, wys. 26 m,
- oddz. 79h – dąb – wiek 200 lat – obw. 330 cm, wys. 30 m,
- oddz. 157o – dąb – wiek 200 lat – obw. 330 cm, wys. 23 m,
- oddz. 324a – dąb – wiek 140 lat – obw. 314 cm, wys. 32 m,
- oddz. 325a – dąb – wiek 200 lat – obw. 502 cm, obw. 32 m,
- oddz. 336d – dąb – wiek 200 lat – obw. 392 cm, wys. 28 m,
- oddz. 357d – 2 dęby – wiek 200 lat – obw. 534 cm, wys. 26 m,
- oddz. 537i – buk zwyczajny – wiek 150 lat – obw. 440 cm, wys. 26 m,
- oddz. 582c – dąb – wiek 300 lat – obw. 440 cm, wys. 25 m,
- oddz. 588f – świerk pospolity – wiek 150 lat – obw. 333 cm, wys. 30 m,
- oddz. 592i – gład narzutowy – obw. 880 cm, wys. 1,1 m,
- oddz. 645c – 4 dęby – wiek 300 lat – obw. 380-428 cm, wys. 22-24 m,
- oddz. 647g – 2 dęby – wiek 300 lat – obw. 389-399 cm, wys. 21-22 m,
- oddz. 647g – buk zwyczajny – wiek 300 lat – obw. 411 cm, wys. 24 m,
- oddz. 654j – daglezja zielona – wiek 150 lat – obw. 330 cm, wys. 34 m,
- oddz. 655f – 2 dęby – wiek 300 lat – obw. 408-440 cm, wys. 26 m,
- oddz. 731c – dąb – wiek 250 lat – obw. 330 cm, wys. 20 m,

projektowane pomniki przyrody na obszarze zmiany studium (2015 w obrębach ewidencyjnych Dąbrowa i Karnieszewice)

- żywotnik olbrzymi – obwód 262 cm – lokalizacja: Karnieszewice,
- lipa drobnolistna – obwód 300 cm – lokalizacja: Karnieszewice,
- lipa drobnolistna – obwód 240 cm – lokalizacja: Karnieszewice,
- lipa drobnolistna – obwód 360 cm – lokalizacja: Karnieszewice,

- atrakcja – „Arboretum” położone w leśnictwie Kamionka w oddz. 25b, o powierzchni 4,75 ha. Powstało w 1881 roku z okazji zjazdu Pomorskiego Towarzystwa Leśnego. Jest to unikatowy obszar leśny, na którym rośnie 40 gatunków drzew iglastych i liściastych, 25 gatunków krzewów i pnączy, 60 gatunków roślin runa leśnego. Szczególnie cenne są daglezje zielone (pnie o obw. 400 cm, wys. 40 m). Do ciekawych okazów należą: jodła kaukaska, cyprysik groszkowy, żywotnik olbrzymi, kasztanowiec biały, tulipanowiec amerykański, buk pospolity odm. strzępolistna i purpurowa, orzesznik pięciolistkowy, jarząb mączny i inne.
- Nadleśnictwo wskazało do ochrony 377,53 ha z kategorii „tereny różne” jako użytki ekologiczne (głównie bagna i łąki śródleśne). (Nieużytki nadl. zakwalifikowane jako bagna zajmują powierzchnię 118,52 ha).
Zarówno użytki zielone, jak i bagna pełnią bardzo ważną funkcję ekologiczną. Są to zbiorowiska ekosystemów, które stanowią ostoję dla różnych zwierząt, a także pełnią ważną funkcję w zakresie malej retencji wód.

W lasach nadleśnictwa Karnieszewice i Mianowo gniazdują i żerują:

- żuraw popielaty (oddz. 33f, 114a, 128f, h, 138d),
- bocian czarny (550),
- orlik krzykliwy (654k, 677a),
- puszczyk, pójdzka, rybołów, błotniak, krogulec i inne (663 – 681),
- puchacz, bielik (674b),
- mewa pospolita, brodziec, sieweczka (733 – 734).

W lasach występują liczne wysokie kopce mrówki śmawej (ogrodzone wzdłuż trasy Polanów – Ratajki – Sianów, a także w oddz. 94h leśn. Wyszebórz – 9 kopców wys. 1,5 m).

Naturalne warunki sprzyjają rozmnażaniu i rozprzestrzenianiu bobra (ochrona częściowa). Ostoje bobra znajdują się w kilku oddz. leśnych.

Zestawienie powierzchni lasów na obszarze miasta i gminy Sianów

Miasto Sianów

Powierzchnia ogólna miasta – 15,93 km², lesistość 39,3 %.

Lasy – własność Skarbu Państwa – 625,46 ha.

Gmina Sianów

Powierzchnia ogólna gminy – 210,85 km², lesistość 43,2 %.

Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa	8111,77 ha
inne	86,80 ha
razem	8198,57 ha
Lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa	138,84 ha
Lasy wł. osób fizycznych	113,32 ha
Lasy wł. osób prawnych	25,52 ha
razem	138,84 ha

Średnia lesistość dla obszaru miasta i gminy Sianów wynosi 41,2 %.

Lasy ochronne

Miasto	554,40 ha
Gmina	6034,54 ha
razem	6588,94 ha

Wśród lasów ochronnych najwięcej powierzchni zajmują lasy strefy miejskiej.

7.1.8. Obszary i obiekty cenne przyrodniczo i wskazane do ochrony

Na obszarze miasta i gminy Sianów ochroną prawną objęte są:

- a) fragment Obszaru Chronionego Krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski” ustanowiony w 1975 r. – uchwała WRN Nr X/46/75 z dnia 17 listopada 1975 r. – jako obszar szczególnej ochrony i określenia zasad zagospodarowania z preferencją zagospodarowania turystycznego;

Obszar chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski” obejmuje fragment północno-zachodniej części gminy, w tym małej części administracyjnego obszaru miasta, niezainwestowanej. Wprowadzone zakazy, oraz ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów określone zostały w Uchwale Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. (tekst jednolity Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r., poz. 1637),

- b) część Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 „Jezioro Bukowo” PLH320041,
c) część Specjalnego Obszaru Ochrony Natura 2000 „Dolina Bielawy” PLH320053,
d) rezerwat „Jodły Karnieszewickie” o pow. 37,00 ha,
e) część rezerwatu Łazy (pow. rezerwatu położonego w gminie Sianów 52,53 ha)
f) otulina położonego w gminie Malechowo rezerwatu przyrody „Sieciemieńskie Rosiczki” (pow. otuliny położonej w gminie Sianów 17,76 ha),
g) pomniki przyrody na podstawie rozporządzeń Wojewody Koszalińskiego Nr 7/92 z 8 września 1992 r. i Nr 12/95 z 28 grudnia 1995 r. oraz uchwała Rady Miejskiej w Sianowie z 11 września 2003 r. Nr XI/60/2003, a na terenie miasta Sianowa, także uchwały Rady Miejskiej z 2002 r.

W mieście znajdują się 3 pomniki przyrody – 2 dęby szypułkowe i 1 kasztanowiec zwyczajny. Dwa dęby znajdują się na skraju parku miejskiego, a kasztanowiec położony jest przy gospodarstwie rolnym w płd.-wsch. części miasta. Obwody obu dębów wynoszą 431 i 340 cm, a kasztanowca 590 cm.

1.	Sianów	Dąb szypułkowy o obw. 431 cm	Uchwała Nr XLVIII/272/2002 Rady Miejskiej w Sianowie z 16 marca 2002 r.
2.	Sianów	Dąb szypułkowy o obw. 340 cm	Uchwała Nr XLVIII/272/2002 Rady Miejskiej w Sianowie z 16 marca 2002 r.
3.	Sianów	Kasztanowiec zwyczajny o obw. 590 cm	Uchwała Nr XLVIII/272/2002 Rady Miejskiej w Sianowie z 16 marca 2002 r.

- h) użytki ekologiczne (bagno, łąka, pastwisko) na pow. 190,46 ha w obrębach ewidencyjnych: Kleszcze, Sucha Koszalińska, Iwięcino, Bielkowo, Karnieszewice, Węgorzewo, Szczeglino Nowe i Stare, Dąbrowa, Sieciemin, Ratajki, Sierakowo i Sianów – uchwała Nr XXXI/128/96 RM w Sianowie z 3 kwietnia 1996 r.; użytk ekologiczny (zbiornik wodny Jezioro Topiele, łąki i pastwiska, las) o łącznej powierzchni 64,9 ha – uchwała Nr XI/69/2003 RM w Sianowie z dnia 11 września 2003 r.

Użytki ekologiczne (oznaczone według Waloryzacji przyrodniczej – szczegółowe informacje zawarte są w Waloryzacji).

W ujęciu szczegółowym w stosunku do samego Sianowa są to:

UE Nr 51

Uchwała Nr XXXI/128/96 RM w Sianowie z dnia 3 kwietnia 1996 r.

Lokalizacja – wzdłuż rzeki Polnicy

Celu i przedmiotu ochrony nie określono

Siedlisko – eutroficzne łąki, torfowiska przejściowe, łągi

Fauna: wydra, traszka grzebieniasta, zwinka

Ptaki: derkacz, żuraw, zimorodek, dzięcioł czarny, błotniak stawowy, myszołów, gołębiarz, krogulec, samotnik, zimorodek

UE Nr 52, 79, 80, 81

Uchwała Nr XXXI/128/96 RM w Sianowie z dnia 3 kwietnia 1996 r.

Lokalizacja – okolice Sianowa

Celu i przedmiotu ochrony nie określono

Siedlisko – torfowiska przejściowe i wysokie, głównie mszar z turzycą dzióbkową

Fauna: wydra, traszka grzebieniasta, żaba moczarowa

Ptaki: błotniak stawowy, derkacz, żuraw, zimorodek, dzięcioł czarny, lerka

UE Nr 78

Uchwała Nr XXXI/128/96 RM w Sianowie z dnia 3 kwietnia 1996 r.

Celu i przedmiotu ochrony nie określono

Siedlisko – torfowiska przejściowe i wysokie, głównie mszar z turzycą dzióbkową

Fauna: wydra, traszka grzebieniasta, żaba moczarowa, błotniak stawowy, derkacz, żuraw, zimorodek, dzięcioł czarny, lerka

UE Nr 53, 54, 65, 66

Uchwała Nr XXXI/128/96 RM w Sianowie z dnia 3 kwietnia 1996 r.

Lokalizacja – Sianów

Celu i przedmiotu ochrony nie określono

UE Nr 55

Uchwała Nr XXXI/128/96 RM w Sianowie z dnia 3 kwietnia 1996 r.

Lokalizacja – Sianów

Celu i przedmiotu ochrony nie określono

Siedlisko – zbiorniki mezotroficzne – oczka wodne na skraju lasu

UE Nr 56

Uchwała Nr XXXI/128/96 RM w Sianowie z dnia 3 kwietnia 1996 r.

Lokalizacja – Sianów

Celu i przedmiotu ochrony nie określono

Obecnie nieużytkowane łąki. Sukcesją regeneracyjną w kierunku torfowisk przejściowych i mszarów wysokich. Trzciny i zarośla wierzbowe. Stanowisko bobrka trójlistkowego i turzycy nitkowatej.

Siedlisko – eutroficzne łąki

Fauna: zwinka

Błotniak stawowy, derkacz, żuraw, dzięcioł czarny, lerka, gąsiorek, gołębiarz, myszołów, mysikrólik, sikory (sosnowka, czubatka, bogatka, czarnogłówka)

UE Nr 64

Uchwała Nr XXXI/128/96 RM w Sianowie z dnia 3 kwietnia 1996 r.

Lokalizacja – Sianów

Ochrona torfowiska z roślinnością mszarową

Siedlisko – rośliny: turzyca dzióbkowa, wełnianka wąskolistna i turzyca nitkowata, rosiczka okrągłolistna, modrzewica, bobrek trójlistny i bagnica torfowa

Fauna: żuraw, zwinka

UE Nr 67

Uchwała Nr XXXI/128/96 RM w Sianowie z dnia 3 kwietnia 1996 r.

Lokalizacja – Sianów

Celu i przedmiotu ochrony nie określono

Siedlisko – zbiorniki eutroficzne. Stanowisko łąkowe błotniaka stawowego i trzcinnika oraz ważne miejsce rozrodu płazów

Fauna: wydra, traszka grzebieniasta, żaba moczarowa, zwinka

Błotniak stawowy, derkacz, żuraw, zimorodek, lerka, perkozec, wodnik trzcinniak, trzcinniczek, rokitniczka

UE Nr 87, 88

Uchwała Nr XXXI/128/96 RM w Sianowie z dnia 3 kwietnia 1996 r.

Lokalizacja – Sianów

Cel i przedmiotu ochrony nie określono

Siedlisko – soligeniczne torfowiska mechowiskowe i podmokłe łąki o charakterze źródłiskowym. Zbiorowisko gatunku zagrożonego wyginięciem w skali kraju – sita tępokwiatowego *Juncus subnodulosus*

Fauna: derkacz, gąsiorek, trznadel, zwinka

UE Nr 120

Uchwała Nr XI/69/2003 RM w Sianowie z dnia 11 września 2003 r.

Lokalizacja – Sianów

Cel i przedmiot ochrony – jezioro Topiele o charakterze przepływowym z przyległymi torfowiskami i podmokłymi łąkami – zachowanie gatunków prawnie chronionych i zagrożonych, a zwłaszcza stanowiska łąkowego łabędzia krzykliwego

Siedlisko – eutroficzne zbiorniki wodne, podmokłe łąki eutroficzne, nizinne ziołorośla nadrzeczne, torfowiska przejściowe i trzęsawiska, mechowiska, lasy łąkowe, źródliska

Fauna: żuraw, zimorodek, błotniak stawowy, kania ruda, bocian biały, bocian czarny, łabędź krzykliwy, czernica, czajka, mewa śmieszka, mewa pospolita, zięba, kruk, sikora bogatka, trzciniak, myszołów zwyczajny, czapla siwa, sarna, zając szarak, żaba trawna, ropucha szara, żaba jeziorkowa, jaszczurka zwinka

Użytki ekologiczne w obszarze zmiany studium (2015 w obrębach ewidencyjnych Dąbrowa i Karnieszewice):

UE Nr 2, 3, 4, 5

Uchwała Nr XXXI/128/96 RM w Sianowie z dnia 3 kwietnia 1996 r.

Lokalizacja – okolice Sianowa

Cel i przedmiot ochrony: nie określono

Siedlisko: małe obiekty, obejmujące nieużytkowane łąki ze śmiałkiem i turzycowiska (wyłączone z użytkowania)

UE Nr 14, 15, 16, 17, 18, 19

Uchwała Nr XXXI/128/96 RM w Sianowie z dnia 3 kwietnia 1996 r.

Lokalizacja – okolice Sianowa

Cel i przedmiot ochrony: nie określono

Siedlisko: eksploatowane w przeszłości torfowisko mszarne

UE Nr 41

Uchwała Nr XXXI/128/96 RM w Sianowie z dnia 3 kwietnia 1996 r.

Lokalizacja – okolice Sianowa

Cel i przedmiot ochrony: zachować stan obecny

Siedlisko: obszar zniekształconych torfowisk wysokich z przygiętką białą i rosiczką oraz fragment boru bagiennego

UE Nr 37, 38, 39, 40, 46, 47

Uchwała Nr XXXI/128/96 RM w Sianowie z dnia 3 kwietnia 1996 r.

Lokalizacja – okolice Sianowa

Cel i przedmiot ochrony: zachować stan obecny

Siedlisko: obszar cennych torfowisk przejściowych, głównie mszar z turzycą dzióbkowatą i z welnianką wąskolistną

i) parki i cmentarze;

j) ostoje zwierząt chronionych;

Ponadto ochronie podlegają złoża kruszyw naturalnych (omówione w pkt. 7.1.4.), lasy ochronne (omówione w pkt. 7.1.7.) oraz gleby wysokich klas bonitacyjnych (III – IV) i wytworzone organiczne (omówione w pkt. 7.1.6.).

Wszystkie ww. obszary i obiekty wykazano tak na mapie specjalistycznej „środowisko przyrodnicze” 1:25000, jak i na mapach podstawowych „Studium”.

Poza ww. wymienionymi obszarami i obiektami objętymi ochroną prawną na terenie gminy Sianów występują obszary cenne przyrodniczo OC-4 i OC-5, które zostały wskazane w Waloryzacji przyrodniczej gminy Sianów (2004):

1. Obszar OC-4 - Karnieszewice. Kompleks podmokłych łąk i pastwisk, użytkowanych do dziś. Obecnie dominują zbiorowiska z turzycą błotną i śmiałkiem darniowym. Siedlisko z Dyrektywy Siedliskowej – podmokłe łąki eutroficzne i kalcyfilne. Zachować obecny stan, ekstensywnie kosić;

2. Obszar OC-5 - Sieciemino - Karnieszewice. Kompleks podmokłych łąk użytkowanych do niedawna. Obecnie dominują zbiorowiska z turzycą błotną, śmiałkiem darniowym i tymotką łąkową. W miejscach zasilanych wodami podziemnymi rozwijają się źródłiskowe postacie ze skrzypem błotnym oraz łąki rdestowo-ostrożeńowe – stanowisko krwawnika kichawca. Siedlisko z Dyrektywy Siedliskowej – podmokłe łąki eutroficzne i kalcyfilne. Nie zalesiać, ekstensywnie kosić.

Opisy szczegółowe:

Ad. a) Obszar (strefa) chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski”

Uchwała Nr X/46/75 WRN z 17.11.1975 r. „w sprawie stref chronionego krajobrazu” (Dz. Urz. WRN w Koszalinie Nr 9 z 2.12.1975 r. poz. 49, z późn. zm.)

Cytowana Uchwała Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. (z późn. zm.) wprowadza skorygowane ustalenia (w stosunku do pierwotnej uchwały):

- 1) w zakresie ochrony ekosystemów leśnych – prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej polegającej na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk,
- 2) w zakresie ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych – dostosowanie zabiegów agrotechnicznych do wymogów zbiorowisk roślinnych i zasiedlających je gatunków fauny, zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości, oczek wodnych oraz sprzyjanie ograniczaniu ich sukcesji,
- 3) w zakresie ochrony ekosystemów wodnych – zachowanie i ochrona zbiorników wodnych wraz z pasmem roślinności okalającej, ograniczenie zabudowy na skarpach wysoczyznowych, zapewnienie swobodnej migracji fauny w ciekach wodnych, wdrażanie programów reintrodukcji i restytucji rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, roślin i grzybów bezpośrednio związanych z ekosystemami wodnymi.

Uchwała zakazuje (między innymi):

- 1) lokalizowanie obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej,
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Przy czym zakaz ten nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu. Zakazy wymienione w uchwale na podstawie art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.) nie dotyczą również realizacji inwestycji celu publicznego.

Ad. b) Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 „Jezioro Bukowo” PLH320041

o pow. 3263,03 ha położony na terenie gmin Darłowo, Sianów i Mielno. Obszar obejmuje duże jezioro przymorskie Bukowo wraz z mierzeją oddzielającą je od morza oraz przylegające do jeziora dwa kompleksy leśne: borów i brzezin bagiennych i łągów w odmianie przymorskiej oraz bagien z woskownicą porastającą wysokie torfowisko typu bałtyckiego. Dla obszaru Natura 2000 Jezioro Bukowo obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2014 r., poz. 1922).

Ad. c) Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 „Dolina Bielawy” PLH320053

zatwierdzony jako OZW w marcu 2011 r. o pow. 456,3 ha położony na terenie gmin Sianów i Malechowo. Obszar obejmuje odcinek doliny niewielkiej rzeki pomorskiej - Bielawy. Ma ona długość ok. 14 km. Wypływa z okolic wsi Sowno, a uchodzi do Grabowej. Bielawa jest siedliskiem niewielkiej, lecz ważnej populacji wydry europejskiej. W dolinie rzeki Bielawy stwierdzono występowanie 358 gatunków roślin naczyniowych, w tym licznych gatunków chronionych, rzadkich i zagrożonych w skali Polski lub Pomorza. W obszarze znajdują się wyjątkowo dobrze wykształcone i zachowane płyty grądów subatlantyckich, kwaśne dąbrowy i łągi źródłiskowe. Sama Bielawa jest dobrze wykształconą rzeką włosienicznikową.

Ad. d) Rezerwat „Jodły Karnieszewickie”

o pow. 37,14 ha na obszarze nadleśnictwa Karnieszewice – oddziały 170d-g, 171a-c, 172a-d oraz 173a-c (Zarządzenie Ministra Leśnictwa i PD z 16.01.1978 r. – M.P. Nr 4/1978). Przedmiotem ochrony jest zespół starodrzewu jodły białej i pnącza – wiciokrzewu pomorskiego (starodrzew jodłowy poza granicą naturalnego zasięgu). Dla rezerwatu

ustanowiony został plan ochrony (Zarządzenie nr 42/2005 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 20 grudnia 2005 - Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 116, poz. 2511).

Ad. e) Rezerwat „Łazy” o pow. w gminie Sianów 52,53 ha (167,6 ha powierzchni rezerwatu znajduje się w obrębie gminy Mielno), położony pomiędzy jeziorami Jamno i Bukowo. Celem ochrony jest zachowanie ekosystemów torfowiskowych i leśnych ze stanowiskami rzadkich roślin chronionych: woskownicy europejskiej (*Myrica gale*) oraz kukułki Fuchsa (*Dactylorhiza fuchsii*). Dla rezerwatu ustanowiony został plan ochrony (Zarządzenie nr 28/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 22 maja 2009 r. - Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 48, poz. 1187). Plan ochrony zawiera ustalenia:

"§ 8. Wprowadza się następujące ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin Mielno i Sianów, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin Mielno i Sianów, planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych:

- 1) uwzględnić lokalizację rezerwatu w powyższych dokumentach i aktach prawa miejscowego;
- 2) w sąsiedztwie rezerwatu w odległości minimum 150 m od granic rezerwatu nie należy projektować inwestycji mogących znacząco oddziaływać, a w szczególności tych, które mogłyby spowodować nasilenie odwodnienia rezerwatu. Lokalizację pozostałych przedsięwzięć mogących wpływać na stosunki wodne w rezerwacie, należy rozpatrywać uwzględniając uwarunkowania przyrodnicze obiektu;
- 3) należy utrzymać dotychczasowy charakter użytków łąkowych i pastwiskowych oraz odstąpić od wprowadzania nowej zabudowy w odległości minimum 15 m od zachodniej granicy rezerwatu - na działkach ewidencyjnych nr: 103/5, 103/31, 675/1, 676 obręb Łazy w gminie Mielno, w odległości minimum 15 m od północnej granicy rezerwatu - na działce ewidencyjnej nr 5/2 obręb Iwęcino w gminie Sianów oraz w odległości minimum 15 m od południowej granicy rezerwatu - na działkach ewidencyjnych nr: 172/7, 172/8, 172/9, 174/1, 188, 190 obręb Osieki i nr 5/8, 11/5, 60/1, 70 obręb Rzepkowo w gminie Sianów. W przypadku lokalizacji nowej zabudowy na powyższych działkach zlokalizowanych w odległości minimum 100 m od granic rezerwatu, należy wykonać pełne skanalizowanie działek wraz z obiektami sanitariatów;
- 4) odstąpić od wprowadzania nowej zabudowy w odległości minimum 15 m od południowej, południowo - wschodniej i wschodniej granicy rezerwatu - na działkach ewidencyjnych nr: 5/9, 73, 75 obręb Rzepkowo i nr: 131/1, 132/1, 20, 21, 24/1, 24/2, 25, 28, 29, 29/1, 30, 32, 33, 125, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40/1 obręb Iwęcino w gminie Sianów. W przypadku lokalizacji nowej zabudowy na powyższych działkach zlokalizowanych w odległości minimum 100 m od granic rezerwatu, należy wykonać pełne skanalizowanie działek wraz z obiektami sanitariatów;
- 5) w przypadku ewentualnego przekształcenia gruntów leśnych na grunty budowlane - należy odstąpić od wprowadzania nowej zabudowy w odległości minimum 100 m od północnej i północno - zachodniej granicy rezerwatu - na działkach ewidencyjnych nr: 665, 669, 672/1, 673, 674/1, 675/1, 676 obręb Łazy w gminie Mielno;
- 6) dla kompleksu leśnego na działkach ewidencyjnych nr 669, 672/1, 673, 674/1, 675/1, 676 oraz w odległości minimum 250 m od granic rezerwatu na działce 665 obręb Łazy w gminie Mielno nie przewiduje się funkcji rekreacyjnej."

Ad. f) Otulina rezerwatu „Sieciemieńskie Rosiczki” o pow. w gminie Sianów 17,76 ha (rezerwat o pow. 12,2211 ha położony na terenie gminy Malechowo, natomiast otulina o pow. 23,185 ha położona w gminach Sianów i Malechowo) na obszarze Nadleśnictwa Karnieszewice - część działki 256 i działka 437/3 w obrębie ewidencyjnym Sieciemina (Zarządzenie Nr 54/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 15 września 2009 r. - Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 68, poz. 1857). Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie torfowiska przejściowego z charakterystycznymi rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin. Dla rezerwatu i jego otuliny ustanowiony został plan ochrony (Zarządzenie nr 8/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 22 marca 2010 - Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 70, poz. 1286). Plan ochrony zawiera ustalenia:

"§ 7. Ustalenia do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin Sianów i Malechowo, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin Sianów i Malechowo, planów zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych:

- 1) w powyższych dokumentach i aktach prawa miejscowego uwzględnić lokalizację rezerwatu;
- 2) drogę do Sieciemina należy utrzymać jako drogę leśną udostępnioną do ruchu kołowego (działki ewidencyjne nr 204, 228, 238, 256 obręb Sieciemina w gminie Sianów);
- 3) przy drodze do Sieciemina, naprzeciw rezerwatu na działce ewidencyjnej nr 256 obręb Sieciemina w gminie Sianów (na pograniczu pododdziałów leśnych 256 i oraz 256 n), po stronie zachodniej

należy zlokalizować miejsca postoju pojazdów na 5-10 samochodów, dla obsługi ruchu turystycznego w rezerwacie;

4) należy nie projektować w sąsiedztwie rezerwatu, w odległości minimum 1 km, inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a w szczególności inwestycji mogących wpłynąć negatywnie na stosunki wodne rezerwatu i jego zlewni bezpośrednio obejmującej działki ewidencyjne nr 422, 436, 437/2, 437/3, 437/4 i 438/2 obręb Kusice w gminie Malechowo oraz nr 256, 437/3 i 439/1 obręb Sieciemín w gminie Sianów - pododdziały leśne: 256 l, m, n, 422 f, g, 437 a, b."

Ad. g) Pomniki przyrody

Rozporządzenie Nr 7/92 Wojewody Koszalińskiego z 8 września 1992 r. (Dz. Urz. Woj. Koszalińskiego Nr 15 z 30.09.1992 r.).

Nr oznaczenia Buk zwyczajny (*Fagus sylvatica*)

- 251 obw. 57 cm, wys. 25 m; oddz. 53, obręb Wyszebórz Nadl. Karnieszewice
Orzeczenie Nr 285 z dn. 23 marca 1979 r. Dz.U. WRN nr 1 z 15.02.1980 r.

Nr orzeczenia jodła pospolita (*Abies alba*)

- 252 obw. 240 cm, wys. 35 m; oddz. 29i, obręb Karnieszewice Nadl. Karnieszewice
Orzeczenie Nr 286 z dnia 23.03.1979 r.

Nr orzeczenia jodła pospolita (*Abies alba*)

- 253 obw. 260 cm, wys. 35 m; oddz. 29i, obręb Karnieszewice Nadl. Karnieszewice
Orzeczenie Nr 287 z dnia 23.03.1979r.

Nr orzeczenia grupa drzew 7szt. daglezya zielona (*Pseudotsuga texifolia*)

- 254 obw. 255-320 cm, wys. 35; oddz. 29i obręb Karnieszewice Nadl. Karnieszewice
Orzeczenie Nr 288 z dnia 23.03.1979 r.

Nr orzeczenia dąb szypułkowy (*Quercus robur*) Kościerza

- 255 obw. 580 cm, wys. 27 m; oddz. 11c Leśn. Kościerza w pobliżu leśniczówki
Orzeczenie Nr 289 z dnia 23.03.1980 r.

Nr orzeczenia 2 buki zwyczajne (*Fagus sylvatica*)

- 256 obw. 310 i 300 cm, wys. 30 m; oddz. 42f, obręb Karnieszewice, Nadl. Karnieszewice (200 m od Arboretum)
Orzeczenie Nr 290 z dnia 15.02.1980 r.

Nr orzeczenia dąb szypułkowy (*Quercus robur*)

- 257 obw. 440 cm, wys. 27 m; oddz. 50k, obręb Karnieszewice, Nadl. Karnieszewice, na pd. od wsi, nad strumieniem - nadano nazwę „Sławomir” Rozporządzeniem nr 79/2007 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 20 listopada 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za pomniki przyrody.

Nr orzeczenia 2 daglezye zielone

- 258 obw. 290 i 310 cm, wys. 33 i 35 m; oddz. 56k, Nadl. Karnieszewice
Orzeczenie Nr 292 z dnia 15.02.1980 r.

Rozporządzenie 12/95 Wojewody Koszalińskiego z dnia 28 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dz. Urz. Woj. Koszalińskiego poz. 7/1995 r.).

Nr orzeczenia 175	dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) obw. 322 cm, wys. 30 m	m. Karnieszewice Cmentarz ewangelicki, przykościelny, w środku wsi ogrodzony murem
Nr orzeczenia 176	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) obw. 292 cm, wys. 35 m	m. Karnieszewice Cmentarz ewangelicki, obecnie katolicki, 200 m na pn.-zach. od wsi przy drodze polnej
Nr orzeczenia 177	dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) obw. 295 cm, wys. 28 m	m. Ratajki Cmentarz ewangelicki, obecnie katolicki, w centrum wsi
Nr orzeczenia 178	dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) obw. 240 cm, wys. 30 m	m. Osieki Koszalińskie Cmentarz ewangelicki, przy kościelnie, pomiędzy parkiem a jez. Jamno
Nr orzeczenia 179	Aleja: 19 lip drobnolistnych (<i>Tilia</i>	m. Węgorzewo Cmentarz ewangelicki, obecnie katolicki, 50 m

	<i>cordata</i> obw. 150-245 cm, wys. 22-25 m, buk zwyczajny (<i>Fagus silvatica</i>) obw. 166 cm, wys. 25 m	na pn.-wsch. od wsi, przy drodze
Nr orzeczenia 180	dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) obw. 425 cm, wys. 20 m	m. Sowno Cmentarz ewangelicki, 300 m od drogi Sowno – Sianów
Nr orzeczenia 181	dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) obw. 218 cm, wys. 20 m	m. Skibno Cmentarz ewangelicki w obrębie wsi, na terenie porośniętym lasem
Nr orzeczenia 182	Aleja: 14 lip drobnolistnych (<i>Tilia cordata</i>) obw. 150-242 cm, wys. 25-28 m	m. Sucha Koszalińska Cmentarz ewangelicki, obecnie katolicki, przy szosie do Łaz
Nr orzeczenia 183	klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>) obw. 150-242 cm, wys. 25-28 m; lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>) obw. 276 cm, wys. 20 m	m. Szczeglino Cmentarz ewangelicki, obecnie katolicki, na pn. od wsi
Nr orzeczenia 184	dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) obw. 276, wys. 22 m	m. Mokre Nr ew. działki 78/2

Dla samego miasta istotna jest cytowana uprzednio uchwała Rady Miejskiej z 2002 r. oraz wg Uchwały Nr XI/60/2003 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 11 września 2003 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody drzewa w Suchoj Koszalińskiej działka nr 24/1 – dąb szypułkowy (*Quercus robur*) o obwodzie 567 cm, wysokości 20 m.

Pomniki przyrody objęte ochroną na terenie gminy Sianów na mocy uchwał Rady Gminy Miejskiej w Sianowie:

Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> Sianów	Gmina Sianów	Uchwała Nr XLVIII/272/2002 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 16 marca 2002 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody drzew na terenie gminy Sianów.
Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> Sianów	Gmina Sianów	
Kasztanowiec zwyczajny <i>Aesculus hippocastanum</i> Sianów	Gmina Sianów	
Buk zwyczajny <i>Fagus silvatica</i> Ratajki	Teren Prywatny	
Buk zwyczajny <i>Fagus silvatica</i> Ratajki	Teren Prywatny	
Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> Sierakowo Sławieńskie	Gmina Sianów	
Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> Sowno	Gmina Sianów	
Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i> Sowno	Gmina Sianów	
Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> Ratajki	Teren Prywatny	
Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> Sowno	Gmina Sianów	
Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> Sucha Koszalińska	Teren Prywatny	Uchwała Nr XI/60/2003 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 11 września 2003 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody drzewa na terenie Gminy Sianów.

Daglezja zielona (<i>Pseudotsuga menziesii</i>) - pierśnica 80 cm, wysokość 34 m, wiek 130 lat	Działka Nr 29/1, Obręb Sucha Koszalińska (Leśnictwo Kamionka Oddział 29 J)	Uchwała Nr XLII/241/06 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 28 lutego 2006 r.
Jodła kaukaska (<i>Abies nordmaniana</i>) – pierśnica 110 cm, wysokość 26 m, wiek 160 lat	Działka Nr 44/1, Obręb Sucha Koszalińska (Leśnictwo Kamionka Oddział 44g)	
Buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i>) -pierśnica 143 cm, wysokość 24 m, wiek 160 lat	Działka Nr 537/1, Obręb Ratajki (Leśnictwo Stołpie Oddział 537 I)	
Dąb szypułkowy (<i>Quercus rober</i>) - pierśnica 120 cm, wysokość 24 m, wiek 310 lat	Działka Nr 645, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwęcino Oddział 645 C)	
Dąb szypułkowy (<i>Quercus rober</i>) pierśnica 115 cm, wysokość 24 m, wiek 310 lat	Działka Nr 645, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwęcino Oddział 645 C)	
Dąb szypułkowy (<i>Quercus rober</i>) pierśnica 135 cm, wysokość 26 m, wiek 310 lat	Działka Nr 645, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwęcino Oddział 645 C)	
Dąb szypułkowy (<i>Quercus rober</i>) pierśnica 125 cm, wysokość 25 m, wiek 310 lat	Działka Nr 645, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwęcino Oddział 645 C)	
Dąb szypułkowy (<i>Quercus rober</i>) -pierśnica 155 cm, wysokość 27 m, wiek 450 lat	Działka Nr 647/1, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwęcino Oddział 647 C)	
Dąb szypułkowy (<i>Quercus rober</i>) -pierśnica 120 cm, wysokość 23 m, wiek 310 lat	Działka Nr 647/1, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwęcino Oddział 647 C)	
Dąb szypułkowy (<i>Quercus rober</i>) -pierśnica 124 cm, wysokość 24 m, wiek 310 lat	Działka Nr 647/1, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwęcino Oddział 647 G)	
Dąb szypułkowy (<i>Quercus rober</i>) pierśnica 130 cm, wysokość 24 m, wiek 310 lat	Działka Nr 647/1, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwęcino Oddział 647 G)	
Buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i>) -pierśnica 120 cm, wysokość 26 m, wiek 310 lat	Działka Nr 647/1, Obr.Ęb Bielkowo (Leśnictwo Iwęcino Oddział 647 G)	
Daglezja zielona (<i>Pseudotsuga menziesii</i>) - pierśnica 115 cm, wysokość 35 m, wiek 160 lat	Działka Nr 654, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwęcino Oddział 654 I)	
Dąb szypułkowy (<i>Quercus rober</i>) -pierśnica 130 cm, wysokość 28 m, wiek 310 lat	Działka Nr 655, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwęcino Oddział 655 F)	
Buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i>) - 12 pienny, wysokość 20 m, łączny obwód pni 910 cm	Działka Nr 83/1, Obręb 4 M. Sianów	Uchwała Nr XLVI/256/06 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 30 czerwca 2006 r.
Buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i>) - 8 pienny, wysokość 20 m, łączny obwód pni 750 cm	Działka Nr 83/1, Obręb 4 M. Sianów	

Buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i>) - 8 pienny, wysokość 20 m, łączny obwód pni 540 cm	Działka Nr 83/1, Obręb 4 M. Sianów	
Buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i>) -4 pienny, wysokość 20 m, łączny obwód pni 530 cm	Działka Nr 83/1, Obręb 4 M. Sianów	
Dąb szypułkowy (<i>Quercus rober</i>) pod nazwą „HUBERTUS”, o obwodzie 463 cm	Działka Nr 73, Obręb 6 M. Sianów	Uchwała Nr XLIXI/271/06 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 26 października 2006 r.
Dąb szypułkowy (<i>Quercus rober</i>) pod nazwą „ECHO”, o obwodzie 418 cm	Działka Nr 73, Obręb 6 M. Sianów	
Buk zwyczajny (<i>Fagus silvatica</i>) pierśnica 116 cm, wysokość 29 m, wiek 200 lat	Działka Nr 654, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwęcino Oddział 654 G)	Uchwała Nr XXX/175/08 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 28 listopada 2008 r.
Buk zwyczajny (<i>Fagus silvatica</i>) pierśnica 114 cm, wysokość 32 m, wiek 200 lat	Działka Nr 654, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwęcino Oddział 654 J)	
Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) pierśnica 86 cm, wysokość 32 m, wiek 190 lat	Działka Nr 654, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwęcino Oddział 654 H)	
Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) pierśnica 109 cm, wysokość 32 m wiek 190 lat	Działka Nr 654, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwęcino Oddział 654 H)	
Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) pierśnica 82 cm, wysokość 30 m, wiek 190 lat	Działka Nr 654, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwęcino Oddział 654 H)	
Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) pierśnica 107 cm, wysokość 34 m, wiek 190 lat	Działka Nr 654, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwęcino Oddział 654 H)	
Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) pierśnica 85 cm, wysokość 34 m, wiek 190 lat	Działka Nr 654, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwęcino Oddział 654 H)	
Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) pierśnica 88 cm, wysokość 33 m, wiek 190 lat	Działka Nr 654, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwęcino Oddział 654 H)	
Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>) pierśnica 83 cm, wysokość 33 m, wiek 150 lat	Działka Nr 654, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwęcino Oddział 654 F)	
Buk zwyczajny (<i>Fagus silvatica</i>) pierśnica 115 cm, wysokość 34 m, wiek 210 lat	Działka Nr 645, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwęcino Oddział 645 G)	
Buk zwyczajny (<i>Fagus silvatica</i>) pierśnica 101 cm, wysokość 32 m, wiek 200 lat	Działka Nr 646, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwęcino Oddział 646 F)	
Dąb szypułkowy (<i>Quercus rober</i>) pierśnica 124 cm, wysokość 28 m, wiek 300 lat	Działka Nr 652/1, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwęcino Oddział 652 D)	

Buk zwyczajny (<i>Fagus sylvatica</i>) pierśnica 103 cm, wysokość 32 m, wiek 200 lat	Działka Nr 652/1, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwięcino Oddział 652 D)
Świerk pospolity (<i>Picea abies</i>) pierśnica 105 cm, wysokość 33 m, wiek 200 lat	Działka Nr 656, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwięcino Oddział 656 D)
Daglezja zielona (<i>Pseudotsuga manziesii</i>) pierśnica 100 cm, wysokość 41 cm, wiek 100 lat	Działka Nr 654, Obręb Bielkowo (Leśnictwo Iwięcino Oddział 654 J)

Zródło: Program ochrony środowiska dla gminy Sianów na lata 2009–2012 z perspektywą na lata 2013–2016.

Rozporządzenia Wojewody wprowadzają identyczne zakazy:

- wycinania, niszczenia i uszkodzenia drzew,
- zrywania pąków, kwiatów, owoców i liści,
- umieszczania tablic, reklam i innych znaków niezwiązanych z danym egzemplarzem,
- wchodzenia na drzewa,
- zanieczyszczania terenów i wzniesienia ognia w pobliżu drzew,
- wznoszenia budowli w zasięgu korzeni i korony drzew.

Uchwały Rady Miejskiej w Sianowie dodają zakaz zanieczyszczenia terenów w pobliżu drzewa, gromadzenia i zakopywania odpadów, dokonywania zmian stosunków wodnych, które mogą spowodować obumarcie lub pogorszenie stanu zdrowotnego drzewa.

Skutki pozytywne objęcia ochroną oczywiste.

UWAGA: wnioski dotyczące dodatkowo projektowanych pomników przyrody zawarte są w pkt. 7.1.7.

Ad. h) Użytki ekologiczne

Uchwała Nr XXXI/128/96 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 3 kwietnia 1996 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny (wyciąg).

§ 1

Uznaje się za użytek ekologiczny grunty będące we władaniu Nadleśnictwa Karnieszewice położone w gminie Sianów w obrębie ewidencyjnym: Kleszcze, Sucha Koszalińska, Iwięcino, Bielkowo, Karnieszewice, Węgorzewo, Szczeglino Nowe, Szczeglino Stare, Dąbrowa, Sieciemin, Ratajki, Sierakowo i Sianów miasto.

obręb ewidencyjny	powierzchnia w ha użytków ekologicznych		
	bagno	łąka	pastwisko
Kleszcze	7,63		
Sucha Koszalińska	5,36		
Iwięcino	4,21		
Bielkowo	7,96		
Karnieszewice	3,96	6,60	
Węgorzewo	16,83	1,27	
Szczeglino Nowe	5,32		
Szczeglino Stare	1,40		
Dąbrowa	34,78		
Sieciemin	21,49		7,79
Ratajki	9,76		
Sierakowo	8,24	0,94	1,03
Sowno	1,99		
Sianów miasto	21,20	21,76	
RAZEM	151,07	30,57	8,82
Ogółem		190,46	

§ 4

Na obszarze, o którym mowa w § 1 na podstawie art. 37 ust. 1 ustawy z 16 października 1991 r. o ochronie środowiska zabrania się:

- 1) używania, użytkowania i uszkodzenia obszarów objętych ochroną,
- 2) pozyskiwania, niszczenia lub uszkodzenia drzew,
- 3) zmiany stosunków wodnych,
- 4) niszczenia gleby lub zmiany sposobu jej użytkowania,
- 5) wydobywania torfu,

- 6) wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości oraz innego zanieczyszczania wód, gleby i powietrza.

Wykaz obiektów proponowanych do uznania za użytki ekologiczne (Nadleśnictwo Karnieszewice).

obręb ewidencyjny	nazwa obiektu do uznania	numer oddziału	powierzchnia w ha
Kleszcze	bagno	272a	1,36
	bagno	274c	0,30
	bagno	274f	0,35
	bagno	278g	2,57
	bagno	280b	0,46
	bagno	287b	0,38
	bagno	289j	1,46
	bagno	290b	0,75
			$\Sigma = 7,63$
Sucha Koszalińska	bagno	5f	0,25
	bagno	5i	0,31
	bagno	5s	0,43
	bagno	8h	0,66
	bagno	13f	0,91
	bagno	13h	0,49
	bagno	30b	0,38
	bagno	31f	0,37
	bagno	32b	0,39
	bagno	47j	0,51
	bagno	48g	0,27
	bagno	48i	0,39
			$\Sigma = 5,36$
Iwęcino	bagno	663g	1,66
	bagno	663j	0,95
	bagno	664b	0,96
	bagno	663h	0,64
			$\Sigma = 4,21$
Bielkowo	bagno	644b	0,59
	bagno	644c	0,27
	bagno	644f	2,30
	bagno	645h	0,77
	bagno	646a	0,40
	bagno	646i	2,04
	bagno	647a	0,72
	bagno	652g	0,87
			$\Sigma = 7,96$
Osieki	bagno	681n	0,44
	bagno	681s	0,50
Karnieszewice	bagno	18f	0,35
	bagno	50g	0,14
	bagno	55g	0,45
	bagno	55i	0,63
	bagno	58b	0,48
	bagno	58d	0,29
	bagno	58h	0,28
	bagno	58m	1,34
			$\Sigma = 3,96$
Węgorzewo	bagno	449f	0,70
	bagno	450b	2,67
	bagno	451b	0,23
	bagno	454h	2,46
	bagno	455a	3,59
	bagno	457a	1,31
	bagno	479b	0,37
	bagno	479h	0,25
	bagno	480j	0,39
	bagno	502b	1,02
	bagno	502l	0,70
	bagno	502m	0,55
	bagno	528b	0,73
	bagno	528c	1,50
	bagno	528d	0,36
			$\Sigma = 16,83$
Szczeglino Nowe	bagno	513k	0,80
	bagno	514h	0,60
	bagno	514i	2,16
	bagno	517i	0,57
	bagno	518j	0,18
	bagno	518l	0,21
	bagno	518n	0,50
	bagno	519f	0,30
			$\Sigma = 5,32$
Szczeglino Stare	bagno	525Am	1,40

Dąbrowa	bagno	33f	12,54
	bagno	34h	1,65
	bagno	34i	6,48
	bagno	35g	0,25
	bagno	35i	0,30
	bagno	35k	0,95
	bagno	35m	1,42
	bagno	35n	0,31
	bagno	35o	2,72
	bagno	167b	0,30
	bagno	167f	0,38
	bagno	168f	1,90
	bagno	168h	3,96
	bagno	168k	0,28
	bagno	169b	1,34
			$\Sigma = 34,78$
Sieciemín	bagno	171c	0,25
	bagno	172d	0,48
	bagno	179a	0,31
	bagno	228g	0,54
	bagno	231j	0,22
	bagno	234g	0,25
	bagno	256a	0,83
	bagno	258d	0,50
	bagno	264g	0,52
	bagno	438c	0,37
	bagno	438r	1,40
	bagno	439a	0,30
	bagno	439g	0,12
	bagno	439p	0,93
	bagno	441d	0,50
	bagno	441h	0,52
	bagno	470b	2,48
	bagno	470d	0,84
	bagno	471c	2,37
	bagno	471d	0,86
bagno	476i	0,35	
bagno	495g	0,74	
bagno	513j	4,65	
bagno	514d	0,49	
bagno	514f	0,15	
			$\Sigma = 21,49$
Ratajki	bagno	464k	0,35
	bagno	467j	0,33
	bagno	467m	0,36
	bagno	488c	0,50
	bagno	488d	2,35
	bagno	488l	0,52
	bagno	488s	0,56
	bagno	489f	2,86
	bagno	550b	0,28
	bagno	550g	1,65
			$\Sigma = 9,76$
Siarkowo	bagno	132c	0,92
	bagno	132h	0,60
	bagno	136c	0,30
	bagno	138d	0,31
	bagno	161b	0,50
	bagno	162c	0,43
	bagno	162f	1,07
	bagno	423k	0,40
	bagno	458h	0,46
	bagno	463g	0,42
	bagno	506h	0,58
	bagno	506m	0,41
	bagno	530b	0,24
	bagno	530c	0,14
bagno	530i	1,46	
			$\Sigma = 8,24$

Uchwała Nr XI/69/2003 Rady Miejskiej w Sianowie z dnia 11 września 2003 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny terenu pn. "Jezioro Topiele" położonego na terenie Gminy Sianów (wyciąg).

§ 1. 1. Uznaje się za użytek ekologiczny obszar pn. "Jezioro Topiele" o łącznej powierzchni 64,9 ha, położony w obrębie Gminy i Miasta Sianów.

2. W skład użytku ekologicznego wchodzi:

1) zbiornik wodny Jezioro Topiele o charakterze przepływowym, o powierzchni 40,36 ha, oznaczony jako działka nr 120, obręb 4, Miasta Sianów, powiat koszaliński, województwo zachodniopomorskie;

- 2) użytki rolne wpisane do rejestru gruntów w obszarze działek nr 68 (w części), nr 69 (w części), nr 108 (w części), nr 117 (w części);
- 3) łąki i pastwiska, wpisane do rejestru gruntów jako działki: nr 69 (w części), nr 73 (w części), nr 74 (w części), nr 78 (w części), nr 76 (w części), nr 108 (w części), nr 107 (w części), nr 110 (w części), nr 111 (w części), nr 116 (w części);
- 4) grunty zadrzewione, tereny podmokłe, wpisane do rejestru gruntów jako działki nr 119 (całość), nr 121 (całość), nr 122 (całość), nr 123 (całość);
- 5) las, wpisany do rejestru gruntów jako działki nr 240 (w części), nr 241 (w części), nr 242 (w części), nr 243 (w części), nr 269/1 (w części), nr 270 (w części), nr 271 (w części); (...)

§ 2. Celem objęcia ochroną przyrodniczą obszaru "Jezioro Topiele" jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych, krajobrazowych i turystycznych, a w szczególności:

- 1) ochrona niezwykle rzadkich fitocenoz, w skład których wchodzi stanowiska chronionych roślin, takich jak: bobrek trójlistny *Menyantho trifoliatae-Sphagnetum teretis*, kozłek dwupienny *Valeriana dioica*, wełnianka wąskolistna *Eriophorum angustifolium*, torfowce *Sphagnum sp.* - wszystkie gatunki, skrzyp błotny *Equisetum palustris*, storczyk szerokolistny *Dactylorhiza majalis*;
- 2) ochrona siedlisk podlegających ochronie gatunkowej następujących gatunków płazów: Ropucha szara *Bufo bufo*, Żaba jeziorkowa (ochrona częściowa) *Rana lessonae*, Żaba wodna (ochrona częściowa) *Rana esculenta*, Żaba trawna *Rana temporaria*, Żaba moczarowa *Rana arvalis*;
- 3) ochrona siedlisk następujących gatunków ptaków: Łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*, Bocian czarny *Ciconia nigra*, Błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, Żuraw *Grus grus*, Zimorodek *Alcedo atthis*, Kania rdzawa *Milvus milvus*.

§ 3. Na obszarze, o którym mowa w § 1, zabrania się:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu, a w szczególności: umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb i zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytku ekologicznego, utworzonych dla ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem obiektów związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym i przeciwpowodziowym;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby, a w szczególności: wydobywania do celów gospodarczych torfu;
- 4) wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości;
- 5) zaśmiecania obiektu i terenu wokół niego;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybackiej;
- 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 8) likwidowania małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 9) wylewania gnojowicy;
- 10) lokalizacji budownictwa lotniskowego poza miejscami wyznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;
- 11) budowy budynków, budowli i obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony bądź spowodować degradację krajobrazu, a w szczególności: umieszczania tablic reklamowych.

W obszarze zmiany studium (2010) proponowany jest użytek ekologiczny UE-10 „Wąwóz rzeki Rowianki”.

Ad. i) Parki i cmentarze

UWAGA: wszystkie parki i cmentarze wykazano na mapach podstawowych „Studium” w skalach 1:25000, 1:10000 i 1:5000 (m. Sianów). Wszystkie parki i cmentarze wpisane do rejestru zabytków wykazano także w pkt. 7.2. „środowisko kulturowe”.

Poniżej omówiono szczegółowo parki o cennym drzewostanie posiadające dokumentację („Ewidencja parków i ogrodów na terenie woj. koszalińskiego” 1975 – w opr. brał udział prof. Engel).

Park miejski z alejami dojazdowymi nr inw. 2561 w Sianowie

Znajdujący się w rejestrze zabytków: nr rej. zab. 1095

(im. Gen. Karola Świerczewskiego)

pow. 3,20 ha.

Zachowany starodrzew i alejki parkowe.

Pierwotne zadrzewienie parku tworzą: kasztanowce, lipy, brzozy.

Drzewostan parku:

Drzewa liściaste: buki pospolite – 8 szt., buki pospolite odm. purpurowej – 7 szt., brzozy brodawkowate – 32 szt., brzozy omszone – 6 szt., dęby czerwone, dęby szypułkowate, głogi, graby, jesiony, klony, jesiony wyniosłe – 45 szt., kasztanowce białe – 28 szt., lipy drobnolistne – 27 szt., lipy szerokolistne – 3 szt., platan klonolistny – 1 szt., robinia, topole czarne – 42 szt., wierzby, wiązy.

Drzewa iglaste: cyprysik, modrzew europejski, świerk pospolity, żywotnik olbrzymi – 2 szt., żywotnik zachodni – 1 szt.

Krzewy: karagana syberyjska, lilak pospolity, rdest, róża dzika, róża pomarszczona, śnieguliczka biała, tawuła, złotokap pospolity.

W szacie roślinnej występuje 40 gatunków, w tym:

- drzewa liściaste - 27
- drzewa iglaste - 5
- krzewy - 8.

Naliczono około 290 sztuk drzew w różnym wieku i różnej grubości. Drzewa pomnikowe nie występują.

Park miejski w Sianowie został założony w XX wieku. Zachował się podstawowy układ gatunkowy drzew oraz dawny układ ciągów pieszych.

Park jest kępą zieleni wysokiej na terenie zabudowanym. Posiada walory krajobrazowe, mikroklimatyczne i retencyjne.

Parki wiejskie

1. Kleszcze – nr inw. 2554. Wpisany do rejestru zabytków: nr rej. zab. 1102

Park dworski – o pow. około 0,70 ha, krajobrazowy z XIX w.

Park położony jest po prawej stronie szosy z Sianowa do m. nadmorskiej Łazy.

Ciekawy drzewostan to: 3 stare kasztanowce, zabytkowa lipa o obw. pnia 360 cm i wiąz – 370 cm.

Przy ogrodzeniu hydroforni znajdującej się w środku parku rosną młode topole.

Zespół wiekowych buków (5 szt.) o obwodzie pnia 300 – 380 cm tworzy ciekawy element pozostałości dawnego parku.

W szacie roślinnej zinwentaryzowano 23 gatunki, w tym:

- drzew liściastych - 15
- krzewów i pnączy - 8.

Naliczono 25 sztuk starodrzewów w wieku 50 – 180 lat, najstarsze drzewa mają cechy pomników przyrody.

Przeważają:

- buki o obw. pnia 300, 330 cm
- lipa – 360 cm,
- wiąz – 370 cm.

Wśród drzew liściastych dominują: buki, brzozy, dąb, jesiony wyniosłe i kasztanowce białe, wiązy polne (17 szt.), wiązy holenderskie.

Drzewostan jest zdewastowany.

W grupie drzew w przedziale wiekowym (80 – 90 lat) są: dęby, kasztanowce, buki, wiązy i niektóre jesiony.

Na terenie wsi jest kępą zieleni wysokiej – walor krajobrazowy.

2. Osieki

Dwór z końca XIX w. przynależny do parku II. Wpisany do rejestru zabytków: nr rej. zab. 1164

Park dworski I. Wpisany do rejestru zabytków: nr rej. zab. 1096

Park dworski II – nr inw. 2560. Wpisany do rejestru zabytków: nr rej. zab. 1132

Pow. około 2,50 ha – dwór Nr 32 z końca XIX w.

Inwentaryzacja roślin w parku:

Drzewa liściaste:

- buk pospolity - 12 szt.
- dąb szypułkowy - 21 szt.
- kasztanowiec biały - 8 szt.
- lipa drobnolistna - 13 szt.
- olsza czarna - 59 szt.

Drzewa iglaste:

modrzew europejski	- 2 szt.
świerk pospolity	- 9 szt.
świerk kłujący	- 1 szt.

W szacie roślinnej wyróżnia się 37 gatunków:

drzew liściastych	- 24
drzew iglastych	- 3
krzewy	- 10.

Obliczono łącznie 130 szt. drzew o pierśnicy powyżej 25 cm. Wiek jest bardzo zróżnicowany.

Najstarsze dęby i kasztanowce liczą około 200 lat.

Niektóre zasługują na uznanie ich za pomniki przyrody:

dęby – obw. 380, 400 i 420 cm
kasztanowce – obw. 470 cm
lipa – obw. 360 cm.

W grupie wieku około 80 – 90 lat są: buki, lipy, kasztanowce.

Park II jest wypielęgnowany (przecinki, wyczyszczenia, zagospodarowany staw), przeprowadzono prace pielęgnacyjne i konserwacyjne. Park tworzy tło kolorystyczne dla dworu i sąsiednich budynków.

Dworek jest zadbane, przebudowany przez właścicieli, użytkowany jako hotel.

Park jest kępą zieleni wysokiej w rolniczym terenie.

Walory: krajobrazowe, miejsce gniazdowania ptactwa.

3. Ratajki – nr inw. 2206. Wpisany do rejestru zabytków nr rej. zab. 969

Park wiejski, dawny dworski, powst. początek XX w., stylizowany na krajobrazowy, w odl. 200 m od głównej drogi (Sianów – Polanów).

Powierzchnia ogółem: 1,5 ha (ruiny dworu).

Kilkanaście potężnych dębów jest znacznie starszych. Stanowią relikw starych lasów mieszanych.

Park posiada kształt zbliżony do regularnego prostokąta.

Aleja klonowa (200 m) – droga do parku od głównej drogi.

W parku znajduje się wiele pięknych, starych drzew: kasztanowce, świerki, klony i 2 stare lipy.

Park – za ruinami budynku posiada charakter parku leśnego.

We wschodniej części parku znajduje się Aleja wysadzana świerkami.

W parku rośnie ca 800 drzew.

Dominują dęby szypułkowate (*Quercus robur*), Klony pospolite (*Acer platanoides*), Świerki pospolite (*Picea excelsa*), Lipy drobnolistne (*Tilia cordata*), Lipy szerokolistne (*Tilia platyphylles*), Kasztanowce (*Aesculus hippocastanum*). Poza tym rosną: jawory, brzozy, 2 graby oraz 1 cyprysik.

W poszyciu dużo samosiewu bukowego i klonowego oraz krzewów: bez czarna, śnieguliczka biała, porzeczka alpejska itp.

Park jest zaniedbany, ale stanowi cenny i piękny element krajobrazu wiejskiego.

Piękne stare drzewa pochodzenia rodzimego harmonizują z całością krajobrazu reprezentowanego przez falistą wysoczyznę morenową.

4. Skibno – nr inw. 2477. Wpisany do rejestru zabytków: nr rej. zab. 1024

Skibno, zwane dawniej Schübben, do XVIII w. stanowiło własność rodu von Heydebreck.

Dzieje Skibna są ściśle powiązane z Suchą Koszalińską. Skibno grało rolę drugorzędną.

Nieduży (skromny) park krajobrazowy o cechach ogrodu angielskiego został założony w I poł. XIX w. (świadczy o tym skład gatunkowy drzew, ich wiek i rozmieszczenie).

Dwór usytuowano centralnie. Wnętrze parku wypełniły skupiny i drzewa rodzime.

Park znajduje się w sąsiedztwie zabudowań folwarku, w południowo-wschodniej części wsi, przylega do drogi prowadzącej do Sianowa.

Inwentaryzacja roślinna:

Drzewa liściaste:

- buk pospolity odm. purpurowej (*Fagus silvatica var. Atropenicea*) – 2 szt.
- dąb szypułkowy (*Quercus robur*) – 27 szt.
- jesion wyniosły (*Praxinus excelsior*) – 65 szt.
- kasztanowiec biały (*Aesculus hippocastanum*) – 17 szt.
- Klon pospolity (*Acer platanoides*) – 10 szt.
- Lipa drobnolistna (*Tilia cordata*) – 19 szt.
- Robinia akacjowa (*Robinia pseudoacacia*) – 6 szt.
- Topola czarna (*Populus nigra*) – 19 szt.
- Wiąz szypułkowy (*Ulmus laevis*) – 5 szt.
- Wiśnia ptasia – czereśnia (*Prunus avium*) – 14 szt.

Drzewa iglaste:

- Cyprysik groszkowy odm. pierzasta (*Chamaecyparis pisifera*) – 4 szt.
- Jedlica Douglasa (*Pseudotsuga taxifolia*) – 2 szt.
- Jodła pospolita (*Abies alba*)
- Świerk pospolity (*Picea abies*) – 57szt.
- Żywotnik zachodni (*Thuja occidentalis*) – 15 szt.
- Żywotnik olbrzymi (*Thuja plicata*) – 2 szt.

Krzewy:

Berberys, głóg, bez czarny, jaśminowiec, śnieguliczka, porzeczka czerwona itd.

Charakterystyka zadrzewienia:

Wyróżniono 37 gatunków drzew i krzewów, w tym:

drzew liściastych	- 21
drzew iglastych	- 6
krzewów	- 10.

Zadrzewienie ma charakter krajobrazowy, drzewa rosną pojedynczo (lipa, klon, kasztanowiec, jesion) i w skupieniach (świerk).

Kilka drzew osiąga wymiary pomnikowe:

- dąb szypułkowy o obw. pnia 360, 270, 280 cm
- lipa drobnolistna – obw. 340 cm
- wiąz szypułkowy – obw. 400 cm
- świerk pospolity – obw. 280 cm
oraz (obcego pochodzenia)
- dąb czerwony – obw. 240 cm
- jedlica Douglasa – obw. 220 cm.

Park tworzy tło zieleni dla zabudowy. Jest kępą zieleni wysokiej o promieniu 2 km w rozległym terenie rolniczym.

Park wymaga pielęgnacji i rekonstrukcji zieleni. Park został wpisany do rejestru WKZ ze względu na zachowany starodrzew parku krajobrazowego z I poł. XIX w. oraz duże znaczenie ekologiczne i krajobrazowe.

5. Sowno – nr inw. 2207. Wpisany do rejestru zabytków: nr rej. zab. 970

Park wiejski, d. pałacowy (romantyczny), bardzo zdewastowany drzewostan, słabo zachowany układ.

Powstał w XIX w. (teren falisty ze skarpami, położony we wsi, przy szosie Krytno – Ratajki).

Pow. ogółem – 0,99 ha.

Park leży w terenie o zróżnicowanym ukształtowaniu terenu.

Najstarsze okazy drzew posiadają 150 – 180 lat, głównie dęby szypułkowe, rosną na obrzeżu parku.

U podnóża skarpy znajduje się rozlewisko – sztuczny staw oraz młyn wodny (ruina).

Drzewa i aleje drzew pochodzą z k. XIX w. i p. XX w.

Oś parku tworzy aleja obsadzona kasztanowcami.

Drzewostan parkowy reprezentuje 12 gatunków drzew.

Wśród nich dominują:

- buk zwyczajny (*Fagus sylvatica*)
- jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*)
- kasztanowiec (*Aesculus hippocastanum*).

Okazałe dęby bezszypułkowe (*Quercus sessilis*) liczą około 180 – 200 lat, posiadają pień o średnicy 1,2 – 2,0 m, rosną nad skarpą (od S).

Zinventaryzowano 283 drzewa.

Dominują: dęby, lipy, klony, jesiony, świerki, kasztanowce.

Zaleca się: usunąć z parku garaże parku maszynowego oraz stację paliw.

Przeprowadzenie renowacji (odtworzenia) parku jest bardzo trudne.

Powrót do kompozycji układu według zasad z I poł. XIX w. jest niemożliwe.

6. Sucha Koszalińska – nr inw. 2478. Wpisany do rejestru zabytków: nr rej. zab. 11.

Park – pocz. XVIII w. francuski 1-osiowy, XIX w. krajobrazowy (pałac – ruina).

Pow. ogólna 0,40 ha.

Ostatnim właścicielem był Fritz Bucholz – 1928 r.

Układ sugeruje, że pierwotne założenie parku posiadało cechy ogrodu francuskiego, jednoosiowego. Dopiero rozbudowa pałacu spowodowała powiększenie. Do ogrodu francuskiego został włączony prostokąt terenu o wymiarach 90 – 150 m ograniczony od S drogą do Skibna. Ta część parku została urządzona jako park krajobrazowy o cechach ogrodu angielskiego.

Starodrzew składający się z dębu, buka, klonu, grabu, kasztanowca i młodych drzew iglastych otacza dużą polanę.

Park jest bezmyślnie niszczone. Do fosy i rowów odprowadzano ścieki z tuczarni, to powodowało wysychanie drzew.

W parku zbudowano parterowy dom mieszkalny i garaż. Pałac – ruina (wzniesiony w N części parku).
Inwentaryzacja zieleni:

Drzewa liściaste:

- brzoza brodawkowata – 8 szt.
- buk pospolity – 6 szt.
- dąb szypułkowy – 32 szt.
- dąb czerwony odm. wielowocowa – 1 szt. obw. 200 cm
- grab pospolity – 5 szt.
- jesion wyniosły – 10 szt.
- kasztanowiec biały – 26 szt.
- klon pospolity – 24 szt.
- klon, jawor – 10 szt.
- lipa drobnolistna – 44 szt.
- wiąz górski – 2 szt.
- wiąz szypułkowy – 1 szt.
- wiśnia ptasia – 6 szt.

Drzewa iglaste:

- świerk pospolity – 11 szt.

Krzewy:

bez czarny, czeremcha pospolita, dereń, głóg, leszczyna, róża dzika.

Charakterystyka drzewostanu:

Wyróżniono łącznie 21 gatunków i odmian drzew i krzewów, w tym:

drzew liściastych	- 13
drzew iglastych	- 1
krzewów	- 7.

Obecnie zadrzewienie ma charakter krajobrazowy (pojedyncze drzewa, szpalery drzew).

Wiek drzew jest zróżnicowany.

Najstarsze są:

- lipy i dęby – wiek ca 200 – 250 lat,
- nieco młodsze: kasztanowce, klony, jesiony, buki: wiek 100 – 150 lat,
- najmłodsze: świerki, brzozy, czereśnie, graby: wiek 50 – 70 lat.

Drzewostan zdewastowany, brak pielęgnacji. Najstarszy park francuski zniszczony.

Drzewa zasługujące na wpisanie w rejestr WKP:

- dąb szypułkowy o obw. 480 cm
- dąb szypułkowy o obw. 380 cm
- dąb szypułkowy o obw. 300 cm.

Uwagi (p. Engela – 1997 rok)

Należałoby usunąć z terenu parku budynek mieszkalny i garaże na terenie dawnego ogrodu francuskiego.

Zdaniem autora należy objąć ochroną konserwatorską ze względu na istniejące ruiny zabytkowego pałacu, zachowany starodrzew i czytelny układ parku krajobrazowego.

Cmentarze

Pełna inwentaryzacja i wymogi ochrony omówione zostały w „Studium krajobrazu kulturowego”.

Ad. j) Ostoje zwierząt chronionych

Nadleśnictwa chronią miejsca gniazdowania bielika, bociana czarnego i rybołowa.

Zgodnie z załącznikiem nr 4 do Rozporządzenia Ministra Środowiska ~~z dnia 6 października 2014 r. z dnia 28 grudnia 2016 r.~~ w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (~~Dz. U. z 2014 r., poz. 1348~~) (~~Dz. U z 2016 r. poz. 2183~~) wymagane jest utworzenie stref ochronnych wokół stanowisk następujących zwierząt gatunków chronionych:

- 1) bielik strefa ochrony całorocznej w promieniu 200 m od gniazda, strefa ochrony okresowej - 500 m od gniazda w okresie 1.01.-31.07.,
- 2) orlik krzykliwy strefa ochrony całorocznej w promieniu 100 m od gniazda, strefa ochrony okresowej - 500 m od gniazda w okresie 1.03.-31.08.,
- 3) puchacz strefa ochrony całorocznej w promieniu 200 m od gniazda, strefa ochrony okresowej - 500 m od gniazda w okresie 1.01.-31.07.,

- 4) bocian czarny strefa ochrony całorocznej w promieniu 200 m od gniazda, strefa ochrony okresowej - 500 m od gniazda w okresie 15.03.-31.08.,
- 5) rybołów strefa ochrony całorocznej w promieniu 200 m od gniazda, strefa ochrony okresowej - 500 m od gniazda w okresie 1.03.-31.08..

Na podstawie materiałów źródłowych z nadleśnictwa Karnieszewice przedstawiono na mapie „Środowisko przyrodnicze” w skali 1:25000 następujące ostoje ptaków chronionych:

- bielik (oddz. 674b),
- orlik krzykliwy (oddz. 677a, 654k),
- puszczyk, pójdzka, rybołów, błotniak, krogulec (oddz. 663, aż do oddz. 681, tzn. wodochronny Las Jałowcowy w pobliżu jez. Bukowo, SW – brzeg),
- żuraw popielaty (oddz. 33f, 128 f, h, 138d),
- bocian czarny (oddz. 550).

W sąsiedztwie gminy Sianów najcenniejsze ostoje ptactwa to:

- rezerwat ornitologiczny jez. Lubiatowo,
- proj. rez. ornitologiczny nad jez. Jamno – pas oczeretów i szuwarów od ujścia rzeki Unieść do wsi Łabusz.

Żeremie bobrowe – na dopływach rzeki Unieść pomiędzy miejscowościami Maszkowo i Mokre.

7.1.9. Obszary i obiekty cenne przyrodniczo i wskazane do ochrony

- a) Postuluje się zweryfikowanie granic Obszaru Chronionego Krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski” poprzez powiększenie w części wschodniej gminy w celu objęcia ochroną cennych walorów przyrodniczo-krajobrazowych pozostających obecnie poza granicami obszaru, oraz zmniejszenie w części północnej gminy w celu intensyfikacji gospodarki rolnej na terenach nieatrakcyjnych przyrodniczo i krajobrazowo.
- b) Proponuje się utworzenie 3 zespołów przyrodniczo-krajobrazowych „Unieskie Mokradła”, „Dolina Rzeki Polnicy” i „Dolina Rzeki Bielawy” w celu kompleksowej ochrony wartości przyrodniczo-krajobrazowych (fragmenty trzech dolin rzecznych wraz ze źródłiskami i otaczającymi kompleksami leśnymi).
- c) Proponuje się utworzenie zespołu przyrodniczo krajobrazowego „Karnieszewice Jodły i Buki” w celu zachowania drzewostanów bukowych i bukowo-jodłowych, starodrzewów bukowych, fragmentów żyznych buczyn oraz torfowisk mszarnych (granice w rysunku podstawowym „Studium” w skali 1:25000).
- d) Proponuje się utworzenie zespołu przyrodniczo krajobrazowego „Dolina Młynówki” w celu zachowania krajobrazu głęboko wciętej rynny subglacjalnej (granice w rysunku podstawowym „Studium” w skali 1:25000).
- e) Proponuje się utworzenie rezerwatów przyrody:
 - „Karnieszewice Mszary” w celu zachowania pozostałości roślinności torfowiskowej oraz utrzymanie procesów regeneracyjnych (granice w rysunku podstawowym „Studium” w skali 1:25000),
 - "Las Iwięciński" w celu zachowania unikatowej na Pomorzu roślinności lasów bagiennych oraz cennej flory i fauny,
 - "Głuche Bagno" w celu zachowania unikatowej na Pomorzu szaty roślinnej lasów bagiennych i torfowisk zdolnych do regeneracji,
 - "Unieskie Moczary" w celu zachowania unikatowej na Pomorzu szaty roślinnej lasów bagiennych i torfowisk zdolnych do regeneracji.
- f) Wskazano do ustanowienia park krajobrazowy „Koszaliński Park Krajobrazowy” w celu objęcia ochroną krajobrazu z szeregiem form geomorfologicznych (granice w rysunku podstawowym „Studium” w skali 1:25000).
- g) Proponuje się utworzenie użytków ekologicznych:
 - „Dąbrowa I” (nr 830) w celu ochrony oczka i torfowiska śródpolnego (granice w rysunku podstawowym „Studium” w skali 1:25000),
 - "Jezioro Policko" (nr 761) w celu zachowania cennej roślinności wodnej oraz krajobrazu,
 - "Mokradła pod Łabuszem" (nr 683) w celu ochrony olsu wraz z przylegającymi do niego fragmentami łąk,
 - "Unieskie Bagna" (nr 829) w celu zachowania mozaiki siedlisk dla cennej flory i fauny,
 - "Unieskie Bagna" (nr 831) w celu zachowania mozaiki siedlisk dla cennej flory i fauny,
 - "Unieskie Bagna" (nr 832) w celu zachowania mozaiki siedlisk dla cennej flory i fauny,

- "Unieskie Bagna" (nr 833) w celu zachowania mozaiki siedlisk dla cennej flory i fauny,
- "Jar Rzeki Równianki" (nr 834) w celu ochrony wąwozu rzeki Równianki,
- "Olszyn" (nr 835) w celu ochrony kompleksu bagiennych lasów olszowych z licznym udziałem wiciokrzewu pomorskiego,
- "Źródliko II" (nr 836) w celu ochrony niszy źródlikowej z roślinnością źródlikową,
- "Bór Bagienny" (nr 837) w celu ochrony drzewostanu o charakterze boru bagiennego,
- "Trzęsawisko" (nr 838) w celu zachowania cennej roślinności,
- "Źródliko I" (nr 839) w celu ochrony niszy źródlikowej z roślinnością źródlikową
- "Mszar" (nr 840) w celu ochrony torfowiska mszarnego,
- "Maszkowo I" (nr 841) w celu zachowania cennej roślinności podmokłych łąk,
- "Maszkowskie Łąki" (nr 842) w celu zachowania cennej roślinności podmokłych łąk,
- "Maszkowski Mszar" (nr 843) w celu zachowania roślinności torfowiskowej,
- "Wąwóz Szczegliń" (nr 844) w celu ochrony wąwozów i naturalnych procesów morfologicznych cieków bez nazwy,
- "Maszkowo II" (nr 845) w celu zachowania cennej roślinności podmokłych łąk,
- "Mechowisko Ratajki" (nr 846) w celu zachowania roślinności podmokłych łąk i mechowisk,
- "Unieskie Łąki" (nr 847) w celu zachowania roślinności podmokłych łąk i torfowisk mechowiskowych.

h) Popiera się wnioski Nadleśnictwa Karnieszewice dot. projektowanych pomników przyrody.

Wszystkie ww. obszary i obiekty wykazano na mapie specjalistycznej „środowisko przyrodnicze” w skali 1:25000, na której zamieszczono ponadto:

- lasy i zadrzewienia śródpolne,
- wartościowe drzewa rosnące wzdłuż ulic i przydrożne,
- bagienka i zagłębienia wodne typu „oczka polodowcowe”,
- źródlika rzek i strumieni,
- skarpy i strome zbocza dolin,
- złoża kruszyw naturalnych i torfów (dok. IMUZ),
- korytarze ekologiczne dolin rzecznych: Unieść, Polnica, Bielawa itp. w systemie ESOCH,
- obszar zalegania GZWP (główny zbiornik wód podziemnych),
- lasy ochronne (w strefie miejskiej i wodochronne) – ustawa o lasach z 28 września 1991 r.,
- parki wiejskie, dawne dworskie – wpisane do Rejestru zabytków – w miejscowościach:
 - Kleszcze – dec. z 12 czerwca 1980 r. Nr rej. 1102
 - Skibno – dec. z 8 czerwca 1978 r. Nr rej. 1024
 - Ratajki – dec. z 4 kwietnia 1977 r. Nr rej. 969
 - Sowno – dec. z 4 kwietnia 1977 r. Nr rej. 970
 - Osieki – dec. z 6 czerwca 1980 r. Nr rej. 1096
 - Osieki – dec. z 11 października 1980 r. Nr rej. 1132
 - Sucha Koszalińska – dec. z 22 sierpnia 1953 r. Nr rej. 11
- starodrzewy na cmentarzach.

7.2. Środowisko kulturowe

W celu określenia wymogów ochrony w tym zakresie opracowane zostało specjalistyczne „Studium krajobrazu kulturowego” obejmujące:

- diagnozę stanu i funkcjonowania środowiska kulturowego,
- jego waloryzację ze wskazaniem obiektów i obszarów o wartościach historycznych, które winny podlegać zachowaniu i rewaloryzacji jako świadectwa historii, kultury oraz krajobrazu naturalnego tego obszaru,
- określenie propozycji zasad polityki ochrony zabytkowych elementów krajobrazu kulturowego: układów przestrzennych miejscowości, architektury i budownictwa, komponowanej zieleni.

Studium składa się z trzech części:

- I. zasobów kulturowych miasta Sianów
- II. zasobów wsi gminy Sianów
- III. zasobów archeologicznych.

Część I – Sianów zawiera podstawę opracowania, cele, zakres rzeczowy oraz wykaz, charakterystykę i ocenę stanu zachowania wartości zabytkowych miasta wraz z warunkami ochrony konserwatorskiej obiektów budowlanych:

- proponowanych do wpisu do rejestru zabytków,
- pozostających w ewidencji konserwatorskiej,
- obiektów komponowanej zieleni oraz zespołu urbanistycznego.

Opracowanie zawiera kserokopie materiałów kartograficznych, ikonograficznych (fotografie i kartki pocztowe sprzed 1939 roku) oraz aktualną dokumentację fotograficzną wybranych obszarów i obiektów miasta.

Do tej części dołączono plan miasta w skali 1:2500 z oznaczonymi obiektami zabytkowymi i zaznaczonymi strefami ochrony konserwatorskiej.

Część II – Wsie gminy Sianów zawiera część ogólną i część szczegółową: karty informacyjne obiektów.

W części ogólnej przedstawiono charakterystykę zasobów kulturowych i ich ocenę ze wskazaniem kierunków ochrony i uwarunkowań prawnych. Omówiono historię gminy, scharakteryzowano układy przestrzenne poszczególnych wsi, budownictwo wsi, tu przedstawiono formy zabudowy siedlisk i formy zabudowy mieszkalnej, architekturę sakralną, rezydencjonalną, zespoły zabytkowej zieleni: parków i cmentarzy oraz zabudowę przemysłową. Ponadto omówiono zagrożenia zespołów kulturowych.

W części szczegółowej zawierającej karty informacyjne miejscowości zawarto: zarys historii miejscowości, formy zagród i tradycyjnej zabudowy, obiekty wpisane do rejestru zabytków, obiekty zakwalifikowane do wpisu do rejestru zabytków, obiekty w ewidencji konserwatorskiej, stan zachowania oraz wnioski konserwatorskie i określenie stref ochrony konserwatorskiej.

Do każdej karty informacyjnej dołączono mapy wsi z oznaczonymi obiektami zabytkowymi i mapkę z zaznaczonymi strefami ochrony konserwatorskiej, a także kserokopie archiwalnych materiałów kartograficznych (niemieckie mapy sztabowe w skali 1:25000 z k. XIX wieku (1889 r.) i wydawanych w latach 30-tych XX wieku, a także ikonograficznych: karty pocztowe sprzed 1939 roku. Częścią składową karty informacyjnej jest dokumentacja fotograficzna zabudowy i krajobrazu otaczającego daną miejscowość.

STAN ZACHOWANIA I WALORYZACJA ZASOBÓW KULTUROWYCH GMINY SIANÓW

Układy przestrzenne wsi

Wśród wsi gminy Sianów dominowały wsie o układzie ruralistycznym, ukształtowanym w okresie średniowiecza.

Historyczne układy przestrzenne zachowały się w 23 miejscowościach.

Układ **owalnicy** z niewielkim, najczęściej wrzecionowatym zabudowanym nawisem i zabudową zwartą zachowany jest w Bielkowie, Iwięcinie i Szczeglinie.

W Karnieszewicach, Rzepkowie, Skibnie i w Węgorzewie lokacyjne, historyczne przestrzenne układy owalnicowe zostały przekształcone we wsie wielodrożnicowe w wyniku rozbudowy np. o założenie dworsko-parkowe (Skibno w Rzepkowie), rozbudowę wsi wynikającą z ukształtowania terenu (Karnieszewice), bądź współczesne „inwestycje” – Węgorzewo Koszalińskie.

Historyczne układy ruralistyczne o układzie liniowym – **ulicówki** zachowały się we wsiach: Gorzebądz, Kędzierzyn, Skwierzynka (wsie założone w okresie fryderycjańskiej kolonizacji, są to lokacje XVIII-wieczne), Kleszcze, Kłos (ulicówka ukształtowana w XVIII wieku), Mokre, Ratajki, Sieciemin – ulicówka z poszerzoną częścią w centrum, fryderycjańska kolonizacja – lokacja XVIII-wieczna) i Wierciszewo.

We wsiach Maszkowo, Osieki, Sierakowo Sławieńskie, Sucha Koszalińska lokacyjne układy ulicowe zostały rozwinięte w wyniku rozbudowy we **wsie wielodrożnicowe**. Pozostałe miejscowości stanowią przykład osad jedno lub kilku dworczych, związanych z określonym typem gospodarki, np. młynarstwem – w Krzykaczu, Przytoku, Skibieniu, Sowieńskim Młynie czy leśnictwem: Kołzin, Trawica bądź zakładanych na tzw. koloniach, w znacznym oddaleniu od zabudowy wsi (np. Bielkowo, Iwięcino, Płonka).

W 28 wsiach gminy Sianów zachowała się zabudowa o walorach historycznych, a w 19 miejscowościach cenne, o wysokich walorach kulturowych budownictwo ludowe.

Formy zagród

Na terenie gminy Sianów występuje różnorodność budownictwa ludowego i różnorodność form zagród. Miały na to wpływ czynniki etniczne i polityczne. napływ w ciągu wieków osadników, szczególnie niemieckich oraz polityka wynaradawiania ludności rodzimej prowadziły do zmian kulturowych. Osadnicy przynosili własne formy budownictwa. Szczególna różnorodność zagród czytelna jest we wsiach historycznych chłopskich, zlokalizowanych w północnej części gminy. Występują tu obszerne zagrody, zakładane na dużych, najczęściej prostokątnych działkach siedliskowych.

Najbardziej rozpowszechnionym typem zagrody jest forma ukształtowana na tym terenie w XVIII wieku, a związana jest z osadnictwem fryderyjańskim. Jest to duża zagroda zamknięta w czworoboku o układzie budynków w kształcie litery „U”, z budynkiem bramnym od strony drogi wiejskiej i chałupą szerokofrontową w głębi siedliska. Ten model zagrody powstał pod wpływem saksońskim. Budynki wznoszono w konstrukcji ryglowej; posiadały bardzo wysokie, strome dachy naczółkowe, lub dwuspadowe kryte pierwotnie trzcina. W pocz. XX wieku, w wielu przypadkach przemurowywano je, bądź na ich miejsce znoszono nowe, zachowując kształt bryły (dachu, proporcje bryły).

Najwięcej przykładów tego typu zagród, należących do bogatych chłopów, określonych w niniejszym Studium jako „**A**” znajdujemy we wsiach:

Bielkowo (nr 8, 19, 23, 24, 26, 28, 31, 33, 35),
Dąbrowie (nr 11/12, 22, 24, 25, 32, 47, 49 i 60),
Iwięcino (nr 21, 24),
Karnieszewice (nr 19, 37, 41),
Kleszcze (nr 2, 3, 7, 8, 10),
Osieki (Jaśminowa 11),
Rzepakowo (nr 18),
Sieciemin (nr 20 i 51 – w części przekształcone),
Skibno (nr 40, 41),
Sucha (Lipowa nr 3),
Wierciszewo (nr 12, 13, 57).

Bardzo powszechnym typem zabudowy siedliskowej jest zagroda wywodząca się z tradycji typu „**A**” założona na planie czworoboku, czterobudynkowa o zabudowie luźnej z chałupą szerokofrontową posadowionym w głębi siedliska, stodołą, lub budynkiem stodołno-bramnym od frontu i pozostałymi budynkami gospodarczymi usytuowanymi wzdłuż dłuższych boków podwórza. Ten typ zagrody, określony jako „**B**” spotykany jest w następujących wsiach:

Iwięcino (nr 5, 11, 14, 22, 25, 26, 32, 33, 34, 36, 38, 48),
Kędzierzyn (nr 5),
Osieki (Jaśminowa nr 13),
Sieciemin (nr 2, 24),
Skibno (nr 4, 14, 15, 38, 54),
Sucha Koszalińska (Darlowska nr 5),
Wierciszewo (nr 63, 65, 70).

Typ zagrody „**B**” uległ przekształceniom w pocz. XX wieku, latach 20-tych XX wieku oraz po 1945 roku, najczęściej poprzez wyburzenie budynku bramnego bądź stodołnego i budynków inwentarskich stąd przekształcony typ zagrody „**B**” to typ zagrody trzybudynkowej, lub dwubudynkowej, z domem w głębi siedliska i budynkami gospodarczymi ustawionymi prostopadle do niego, wzdłuż boków podwórza. Ten typ określamy jak „**B1**”. Spotykany jest praktycznie we wszystkich wsiach gminy Sianów. Na przykład:

Bielkowo (nr 10, 22),
Gorzebądz (nr 15),
Grabówko (nr 20),
Karnieszewice (nr 16, 21, 39),
Osieki (Bałtycka 28, Jeziorna 11),
Rzepakowo (nr 1, 3, 8, 17, 19),
Sieciemin (nr 20, 22, 26, 31, 39, 43, 40),
Sierakowo (nr 3),
Skibno (nr 43),
Suszka (nr 1, 2, 3).

Dość powszechnie spotykanym typem zabudowy jest duża zagroda czterobudynkowa, pełna o zabudowie luźnej skupionej wokół czworobocznego podwórza z domem szerokofrontowym ustawionym kalenicowo do drogi (odwrócona kompozycja w stosunku do zagrody „**B**”). Ten typ zagrody, należący do bogatego chłopstwa, określony w niniejszym opracowaniu jako „**C**” występuje w:

Bielkowie (nr 13, 18, 44),
Gorzebądz (nr 9, 10, 15, 16, 18/19),
Grabówko (nr 5 i przekształcone – nr 6, 7, 14, 19, 25),
Iwięcino (nr 4, 8, 20, 43, 49, 56),
Karnieszewicach (nr 22),
Kędzierzynie (nr 4, 12, 13),
Rzepakowo (nr 11, 15),

Sieciemini (nr 28, 41, 45, 46, 47),
Sierakowo (nr 13, 18, 19, 37, 38, 39, 42, 45, 46),
Skibno (nr 4, 30, 31, 47, 49, 50, 52),
Suchej Koszalińskiej (ul. Koszalińska nr 27/29, 0, 38/40, 41, 63, 65, 67, ul. Darłowska nr 13,
22, ul. Lipowa 5, 13, 14, 15, 16 – 18, 17, 35),
Wierciszewie (nr 6, 14, 16, 17, 19, 43, 48, 50, 53, 55, 56, 64).

Przekształcone zagrody typu „C” określone są jako „C1”.

Kolejnym typem dość powszechnie spotykanym na terenie wsi gminy Sianów jest typ zagrody frankońskiej, określony w niniejszym studium jako typ „D”, w której dom sytuowany jest szczytem do drogi, a zabudowania z trzech stron otaczają podwórze, tworząc w rzucie litery „U”, otwartą od strony drogi. Budynek inwentarski usytuowany jest naprzeciw chałupy, a stodoła zamyka podwórze od tyłu. Ten typ zagrody występuje we wsiach:

Bielkowo (nr 17, 37, 46),
Dąbrowa (nr 37, 61),
Borowiec (nr 1, 2),
Gorzebądź (nr 10),
Grabówko (nr 1),
Iwięcino (nr 9, 58, 60, 69, 70),
Karnieszewice (nr 3),
Kędzierzyn (nr 9),
Kleszcze (nr 5, 27),
Sieciemini (nr 12),
Sierakowo (nr 1, 8, 9, 10, 11, 12),
Skwierzynka (nr 34),
Wierciszewo (nr 60).

Na terenie gminy Sianów powszechnie występuje zagroda dwubudynkowa, określana jako typ „E”. Złożona jest z małego budynku mieszkalnego, szerokofrontowego, ustawionego na froncie i niewielkiego budynku inwentarskiego usytuowanego za domem.

Typ zagrody „E” jest charakterystyczny dla zabudowy folwarcznej XIX-wiecznej, ale również występuje we wsiach chłopskich. Zagroda ta mogła należeć do chłopa bezrolnego, chałupnika czy też rzemieślnika. Ten typ zagrody jest również charakterystyczny dla okresu tzw. kolonizacji wewnętrznej z pocz. XX wieku i osadnictwa po I wojnie światowej. Występuje we wszystkich wsiach gminy Sianów.

Zabudowa wsi

Zabudowa wsi leżących w obrębie gminy Sianów w zdecydowanej większości pochodzi z połowy XIX w. i pocz. XX w. Daje się jednak zauważyć wyraźną różnicę pomiędzy formami zabudowy wsi, szczególnie mieszkalnej pomiędzy północną częścią gminy, a południową i wschodnią.

W części północnej dominują formy budownictwa ludowego wywodzącego się z tradycji XVIII-wiecznej, szachulcowe o potężnych gabarytach. Zachowane są również (nieliczne) obiekty sięgające końca XVIII wieku, a także początku wieku XIX-tego.

Zabudowa części gminy Sianów należy do obszaru kulturowo-krajobrazowego OKK17 „Kraina w Kratę”. Obszar ten obejmuje swym zasięgiem następujące gminy: Darłowo, Malechowo, Postomino, Sławno oraz Sianów. OKK17 „Kraina w Kratę” to teren nadmorskich gmin Pomorza Środkowego, gdzie dominującym elementem krajobrazu wiejskiego było lub jest budownictwo szkieletowe. Drewniane konstrukcje budynków, budowane z potężnych bali wypełniono dylami okręconymi powrósłami słomianymi i obrzucano gliną. Następnie gliniane kwatery bielono wapnem na biało, a drewnianą konstrukcję na czarno, co dawało piękny "malarski" efekt przypominający „kratę”. W stylu tym budowano na wsiach nie tylko mieszkalne chałupy, budynki inwentarskie, stodoły, kuźnie, szkoły, ale także kościoły i dwory. Konstrukcja ta była też widocznym elementem architektonicznym w pomorskich miastach w XIX i na początku XX wieku. W Węgorzewie, Sownie, Przytoku, Siecieminiu, Karnieszewicach, Iwięcinie i Sianowie zachowały się jeszcze ostatnie zabytkowe kościoły, domy i budynki gospodarskie „w kratkę”²⁰.

Wśród różnorodnych typów budowlanych można wyróżnić:

Typ I. Chałupa szerokofrontowa, dwutraktowa, dwudzielna, symetryczna. Konstrukcja ścian szachulcowa, ustawiana najczęściej na potężnych fundamentach z naturalnego kamienia, I kondygnacja, nakryta bardzo stromym dachem naczółkowym, pierwotnie kryta trzcina, później dachówką. Ten typ chałupy, najpowszechniej występujący w północnej części gminy Sianów wywodzi

²⁰ Wg Wojewódzkiego Programu Opieki nad Zabytkami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2013-2017 oraz wg http://www.sianow.beep.pl/urząd/images/stories/turystyka/sianowska_kraina_w_kratke.pdf

się z XVIII wieku. Spotykamy go w Bielkowie, Dąbrowie, Iwęcinnie, Karnieszewicach i w Wierciszewie, a w mniejszej ilości w Kleszczach, Rzepkowie, Siecieminie, Skwierzynie.

Typ IA. Przekształcony typ chałupy I, - dom szerokofrontowy (czasami z dodatkowym wejściem w ścianie szczytowej), wieloosiowy, najczęściej symetryczny podział elewacji. I-kondygnacyjny, z dachem naczółkowym krytym dachówką. Dom murowany, często też ze ścianką kolankową. Typ IA pojawił się w k. XIX i na pocz. XX wieku, ale był powszechnie stosowany w latach 20-tych tego wieku. Powstał w wyniku przemurowywania pierwotnego budynku szachulcowego, ale też budowano nowe w oparciu o typ szachulcowy – I. Największą ilość tego typu budownictwa spotykamy w Wierciszewie, Grabówku, Karnieszewicach, Suchej Koszalińskiej, Skibnie, Iwęcinnie a także w pozostałych wsiach gminy.

Typ IB. Typ domu mieszkalnego pochodzącego z przełomu XIX/XX wieku i z lat 20-tych / 30-tych XX wieku, wykształcony z typu I. Duży dom murowany na wysokim cokole, szerokofrontowy, wieloosiowy, często ze ścianką kolankową rozbudowany o pomieszczenia mieszkalne na poziomie więźby dachowej – stąd wystawki w dachu. Ten typ występuje najpowszechniej w Wierciszewie, Iwęcinnie, Karnieszewicach, Osiekach. Pojedyncze przykłady w pozostałych wsiach gminy.

Typ IC. Rozbudowana forma domu mieszkalnego typu IB.

Dom I kondygnacyjny, obszerny nakryty dachem mansardowym, datowany na lata 20-te XX w. Pojedyncze przykłady tego typu budynku mieszkalnego występują we wsiach: Borowiec, Osieki Koszalińskie, Skwierzynka, Mokre, Szczegolino, Węgorzewo, Skibno.

Typ II. Chałupa szerokofrontowa, dwudzielna, I kondygnacyjna kryta dachem dwuspadowym, o wieloosiowych, często niesymetrycznych elewacjach. Chałupa wzniesiona w konstrukcji szkieletowej, pierwotnie kryta trzciną, później dachówką. Najstarsze spotkane datowane są na poł. XIX wieku. Najpowszechniej występują w Siecieminie, Kłosie, Iwęcinnie, Dąbrowie, Bielkowie, Grabówku, Wierciszewie, Mokrem, Maszkowie, Szczeglinie i po kilka domów w pozostałych miejscowościach gminy.

Typ IIA. Typ powszechnie występujący we wszystkich wsiach gminy, wywodzący się z szachulcowej chałupy – typ II. Dom szerokofrontowy, murowany, I-kondygnacyjny, nakryty dachem dwuspadowym. Charakterystyczny dla przełomu XIX i XX wieku, a także w latach 20-tych XX w. Występuje we wszystkich wsiach na terenie gminy Sianów.

Typ IIB. Typ domu mieszkalnego wykształcony z typu II, szerokofrontowy rozbudowany o pomieszczenia mieszkalne na poziomie więźby dachowej – stąd w fasadzie szeroka wystawka, nakryta osobnym dachem. Typ charakterystyczny dla lat 20 – 30-tych XX wieku.

Typ III. Budynek mieszkalny szerokofrontowy z wysoką ścianką kolankową, nakryty dachem dwuspadowym o szerokim kącie nachylenia połaci dachowych i wysuniętym okapem. Szachulcowy, pochodzący z 3 – 4 ćw. XIX wieku. Występuje w Iwęcinnie (nr 21), Dąbrowie (nr 12).

Typ IIIA. Typ domu mieszkalnego wywodzący się z typu III, murowany, często wzbogacony o umieszczoną na osi głównej fasady wystawkę w poziomie dachu. Charakterystyczny dla przełomu XIX i XX wieku. Pojawia się również w latach 30-tych. Jest charakterystyczny dla Sierakowa, Osiek Koszalińskich. Najpowszechniej jednak występuje w Skwierzynie (pojawia się również w Kędzierzynie), gdzie wykształcił się typ z bramą przejazdową na podwórze gospodarcze.

Typ IV. Budynek mieszkalno-inwentarsko-stodolny, wykształcony w latach 20-tych XX wieku, typ niewielkiego domu osadniczego mieszczącego pod jednym dachem funkcje mieszkalne i gospodarskie. Występuje tylko w Suchej Koszalińskiej.

Typ V. Typ niewielkiego domu jednorodzinnego, najczęściej dwu- lub trzyosobowego, szerokofrontowego, nakrytego dachem dwuspadowym. Charakterystyczny dla budownictwa osadniczego po I wojnie światowej.

Typ VA. Typ V rozbudowany o funkcje mieszkalne na poddaszu – stąd wystawka w poziomie dachu, nakryta osobnym dachem dwuspadowym, rzadziej pulpitowym.

Budynki typu V i VA występują w niewielkiej ilości we wszystkich wsiach gminy Sianów.

Charakterystyczną formą budownictwa jest budynek szkoły wiejskiej, zlokalizowany najczęściej w pobliżu kościoła, bądź w centrum wsi. Typ budynku wykształcony został na pocz. XX w., założony na planie prostokąta, jednokondygnacyjny, szerokofrontowy, wieloosiowy z portykiem wgłębnym, nakryty dachem dwuspadowym. Budynek murowany z cegły ceramicznej, nietynkowany. Elewacje artykułowane wysokimi otworami okiennymi, zamkniętymi odcinkiem łuku. Występuje w Dąbrowie, Kędzierzynie, Kleszczach, Ratajkach, Rzepkowie, Sownie, Wierciszewie, Szczeglinie, Sierakowie Sławińskim i Grabówku. Ten typ budownictwa często był wykorzystywany w budownictwie leśniczówek. Przykładem jest budynek w Karnieszewicach, czy w Koźlinie.

Budownictwo gospodarcze

W budownictwie gospodarczym istniejącym we wsiach gminy Sianów charakterystyczny jest budynek z bramą przejazdową, sytuowaną od drogi. Zazwyczaj łączony był z funkcją stodołą lub stodołno-inwentarską. Stąd też jego masywna forma i wysokość, osłaniające wnętrze zagrody.

Wśród zabudowy gospodarskiej dość powszechnie występuje budynek obory II kondygnacyjnej z galerijką. Spotykane są XIX-wieczne obory szachulcowe (jak np. w Sieciemnie), ale również murowane na poziomie I kondygnacji, w II-giej szachulcowe i odeskowane, bądź drewniane.

We wsiach gminy Sianów spotykane są niewielkie budynki murowane pełniące funkcje kuźni – założone na planie prostokąta, nakryte dachem dwuspadowym. W ścianie szczytowej szeroki wjazd 2-skrzydłowy, często zamknięty półkolistie. Charakterystyczny dla pocz. XX wieku. Spotykamy je w Osiekach (powiązane z zespołem dworskim II), Bielkowie, Dąbrowie, Rzepkowie.

Ta forma budownictwa była również stosowana przy wznoszeniu budynków piekarni. Elewacje artykułowane były niewielkimi otworami okiennymi i otworem drzwiowym, umieszczanym w ścianie szczytowej.

Sytuowane one były zazwyczaj z tyłu zagrody. Znajdują się w Sierakowie, Bielkowie, Grabówku, Karnieszewicach, Sownie, Wierciszewie, Gorzebądzu, Dąbrowie, Iwięcinie, Mokrym i w Suchoj Koszalińskiej.

Podobną formę budowlaną stosowano również do wozowni strażackich np. w Sierakowie Sławieńskim, Suchoj Koszalińskiej przy ul. Lipowej i w Rzepkowie.

Miejscowości gminy Sianów o czytelnych, zachowanych historycznych układach ruralistycznych, w których pozostały tradycyjne zespoły i formy zabudowy wymagają ochrony i działań związanych z ich zachowaniem. Dlatego zawnioskowano dla nich wyznaczenie strefy ochrony konserwatorskiej „A” i wnioskuje o sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, poprzedzonych szczegółowymi studiami wsi.

Strefę „A” dla następujących 16 wsi:

Bielkowa, Dąbrowy, Gorzebądz, Iwięcina, Karnieszewic, Kleszczy, Kłosa, Maszkowa, Mokrego, Osiek, Sieciemina, Skibna (w części dotyczącej historycznego układu lokacyjnego), Skwierzynki, Suchoj Koszalińskiej (w części dotyczącej układu lokacyjnego), Szczeglina, Węgorzewa Koszalińskiego.

Dla wsi, w których w mniejszym stopniu przetrwała historyczna zabudowa, bądź została znacznie przekształcona, tj. dla 6 wsi: części Bielkowa (zabudowa w północnej części wsi), Kędzierzyna, Ratajek, Rzepkowa, Sierakowa Sławieńskiego, Szczeglina Nowego, Wierciszewa oraz dla części zabudowy w 3 wsiach: Skibnie, Kłosie i Sieciemnie zawnioskowano o wyznaczenie strefy „B”.

Dla Wierciszewa wnioskuje się o sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i szczegółowego studium wsi, ze względu na zachowane budownictwo ludowe i konieczność jego rewaloryzacji.

Dla wsi Grabówko oraz dla części wsi w dwóch miejscowościach: Sierakowo Sławieńskie i Sucha Koszalińska zawnioskowano wyznaczenie strefy ochrony „K”.

Wyznaczenie strefy „K” zawnioskowano również dla miejscowości: Borowiec, Krzykacz, Przytok, Sowieński Młyn.

Miejscowości: Maszkowo, Mokre, Szczeglino, Węgorzewo Koszalińskie są położone na trasie między Świętymi Górami: Górą Chełmską i Polanowską – zawnioskowano do objęcia planem projektowanego Parku Kulturowego. Ewentualne utworzenie tego parku wymaga odrębnej procedury formalnej.

Gmina Sianów jest gminą, której ogromną wartością kulturową obok architektury sakralnej jest budownictwo ludowe. Posiada bowiem na swoim terenie wsie o historycznych zagrodach, wypełnionych tradycyjną zabudową. One właśnie winny stać się jedną z największych turystycznych atrakcji, a działania gminy muszą zmierzać do zachowania i rewaloryzacji istniejącej zabytkowej substancji.

Wnioskuje się o wpisanie do rejestru zabytków zachowanych historycznych typów zagród, wraz z zachowaną, historyczną zabudową – wytypowanych w zestawieniu obiektów zakwalifikowanych do wpisu do rejestru zabytków oraz wykonanie dokumentacji konserwatorskiej dla tych obiektów.

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1446) dla całego obszaru gminy należy wykonać Gminną Ewidencję Zabytków.

Architektura sakralna

Architektura sakralna na terenie gminy Sianów reprezentowana jest przez 10 kościołów, w tym jeden jest zaadaptowaną dawną neogotycką kaplicą grobową, pochodzącą z pocz. XX wieku, usytuowaną na terenie cmentarza (Węgorzewo Koszalińskie).

Najstarsze kościoły powstały w XIV wieku i na początku XV wieku w Iwęcinnie kościół pw. MB Królowej Polski (nr rej. zab. 293), w Suchej Koszalińskiej kościół pw. Podwyższenia Krzyża Św. (nr rej. zab. 77) i w Osiekach kościół pw. św. Antoniego Padewskiego (nr rej. zab. 140). Pod koniec XV wieku wzniesiono kościół w Dąbrowie pw. św. Stanisława Kostki (nr rej. zab. 391), a w pocz. XVI w Sierakowie kościół pw. MB Różańcowej (nr rej. zab. 405). Kościoły te zbudowane w stylu gotyckim, wzniesione z cegły i naturalnego kamienia stanowią najcenniejsze przykłady architektury sakralnej w obrębie gminy.

Drugą grupę stanowią kościoły neogotyckie, wznoszone w II poł. XIX w. i na początku XX w.: Ratajki kościół pw. św. Wojciecha (nr rej. zab. A-990) – kościół z kaplicą grobową, wybudowany około 1860 roku, bezwieżowy, zbudowany z naturalnego kamienia, w części licowany cegłą, Sieciemini kościół NSPJ (nr rej. zab. A-221) – kościół o dużej kubaturze, zbudowany z cegły, ze starannie opracowanymi detalami architektonicznymi, zabudowany w 1908 roku a także kościół pw. MB Szkaplerznej w Szczeglinie (nr rej. zab. 1186), zbudowany w 1908 roku

Na terenie gminy istnieją dwa kościoły wzniesione w konstrukcji ryglowej w Karnieszewicach kościół NSPJ (nr rej. zab. 601), zabudowany w 1803 roku, w miejscu kościoła wcześniejszego i w Sownie kościół pw. Trójcy Świętej (nr rej. zab. 554), pochodzący z pocz. XX w.

Wszystkie kościoły są użytkowane i pełnią funkcje sakralne.

Kościół jako dominanty architektoniczne i świadectwa historii wymagają bezwzględnej ochrony konserwatorskiej wpisem do rejestru zabytków. Kościoły w Iwęcinnie, Karnieszewicach, Dąbrowie, Osiekach, Ratajkach, Siecieminiu, Sierakowie Sławieńskim, Suchej Koszalińskiej, Sownie i w Szczeglinie figurują w rejestrze zabytków.

Zabytki ruchome

W istniejących kościołach zabytkowe wyposażenie zachowało się niemal we wszystkich świątyniach.

Najpełniej zachowane wyposażenie wnętrza istnieje w kościele w Iwęcinnie, Sierakowie, Suchej Koszalińskiej i w Osiekach. Wszystkie zabytki ruchome objęte są ewidencją konserwatorską, a część figuruje w rejestrze zabytków. Nr rej. 293 z dnia 27.09.1960 r.

W Iwęcinnie znajdują się następujące obiekty pozostające w rejestrze zabytków:

1. polichromowany, drewniany strop
2. ołtarze
3. ambona
4. chrzcielnica
5. ławki
6. balustrada – renesans XVII w.
7. grupa ukrzyżowania i krucyfiks późnogotyckie, pocz. XVI w.
8. portret kobiecy
9. dwa żyrandole mosiężne – XVIII w.

W Sierakowie Sławieńskim:

1. ołtarz;
2. ambona

W wyposażeniu kościoła filialnego pw. św. Antoniego Padewskiego w **Osiekach**:

1. Ołtarz główny, renesans 1616 r., drewno
2. Ambona, wczesny barok XVII w., drewno
3. Chrzcielnica, renesans pocz. XVII w., drewno
4. Płyta nagrobna, barok – 1710 r., kamień
5. Żyrandol, barok – 1731 r., mosiądz
6. Żyrandol – barok, 1722 r., mosiądz

W wyposażeniu kościoła filialnego pw. Podwyższenia Św. Krzyża w **Suchej Koszalińskiej**:

1. Ołtarz, barok – pocz. XVII w., drewno
2. Ambona, barok – I poł. XVIII w., drewno
3. Chrzcielnica, barok – II poł. XVII w., drewno
4. Empora organowa, renesans – koniec XVI w., drewno
5. Prospekt organowy, barok – XVIII w., drewno
6. Obraz Św. Jakub, renesans – pocz. XVII w., olej na desce
7. Obraz Św. Jan, renesans – pocz. XVII w., olej na desce
8. Obraz Św. Piotr, renesans – pocz. XVII w., olejny na desce
9. Obraz Św. Andrzej, renesans – pocz. XVII w., olejny na desce
10. Obraz Św. Tomasz, renesans – pocz. XVII w., olejny na desce

11. Obraz Św. Szymno, renesans – pocz. XVII w., olejny na desce
12. Obraz Św. Bartłomiej, renesans – pocz. XVII w., olejny na desce
13. Obraz Św. Mateusz, renesans – pocz. XVII w., olejny na desce
14. Nagrobek Jakuba Adriana Heidebrecka – barok – 1728 r., piaskowiec
15. Dzwon „Zuzanna”, renesans – 1660 r., spiż

W wyposażeniu kościoła filialnego pw. św. Matki Boskiej Królowej Polski w **Iwięcinie**:

1. Strop polichromowany, renesans – XVII w., drewno
2. Ołtarz główny, renesans – 1622 r., drewno
3. Ołtarz główny „Ukrzyżowanie”, gotyk – XVI w., drewno
4. Antepedium ołtarza bocznego „Panny Mądre”, renesans – XVII w., olejny na desce
5. Balustrada ołtarza głównego, renesans – k. XVI w., drewno
6. Ołtarz boczny, renesans – XVII w.
7. Ołtarz boczny – antepedium – obraz „Zmartwychwstanie”, renesans – XVII w., olejny na desce
8. Ołtarz boczny – obraz w antepedium – „Chrystus w Emmaus”, renesans – XVII w., olejny na desce
9. Chrzcielnica, renesans – I poł. XVII w., drewno
10. Ambona, renesans – 1646 r., drewno
11. Szafka ścienna na oleje, gotyk – XV w., drewno
12. Prospekt organowy, klasycyzm – I poł. XIX w., drewno
13. Ławki, renesans – k. XVI w.?, drewno
14. Ławki, renesans – 1588 r., drewno
15. Malowidła przedpiersia ławy, barok – k. XVII w., drewno
16. Ławy kolatorskie (komplet), renesans – k. XVI w., drewno
17. Obraz – portret damy, wczesny barok – pocz. XVII w., olejny na płótnie
18. Krucyfiks, późny gotyk – XV/XVI w., drewno
19. Świecznik, barok – 1732 r., cyna
20. Świecznik, barok – XVII w., cyna, 2 szt.

Cmentarze przykościelne

Na terenie gminy Sianów istnieje 8 cmentarzy przykościelnych, założonych w czasach, bądź tuż po wzniesieniu w danej miejscowości świątyni. Stąd też, większość cmentarzy przykościelnych istniejących na terenie gminy posiada średniowieczną metrykę. Do dzisiaj zachowały się jako place przykościelne. O ich grzebalnym charakterze świadczą najczęściej przekazy źródłowe i archiwalne materiały kartograficzne, ale również istniejący drzewostan i zachowane elementy małej architektury. Na przykład kamienne murki ogrodzeniowe, a od XIX wieku ceglane i chronione bramki. Cmentarze przykościelne istniały przy wznoszonych w średniowieczu kościołach we wsiach: Iwięcino, Osieki, Sucha Koszalińska, Sierakowo Sławieńskie, w Dąbrowie, a także przy kościołach późniejszych w Karnieszewicach, Ratajkach, Sownie, Siecieminiu i Szczeglinie.

Do rejestru zabytków wpisane są takie cmentarze przykościelne (otoczenie kościoła) jak: cmentarz w Iwięcinie (nr rej. zab. 293), cmentarz w Karnieszewicach (nr rej. zab. 601), cmentarz w Ratajkach (nr rej. zab. A-990), cmentarz w Siecieminiu (nr rej. zab. A-221), cmentarz w Sierakowie Sławieńskim (nr rej. zab. 405), cmentarz w Suchej Koszalińskiej (nr rej. zab. 77).

W Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków znajduje się: cmentarz przykościelny w Dąbrowie, Sownie, Szczeglinie i Osiekach.

Założenia pałacowe i dworskie, parki

Na terenie dzisiejszej gminy Sianów istnieje 8 spośród 9 założeń pałacowo-parkowych i założeń dworskich. Istnieją one we wsiach: Osieki (dwa zespoły), Rzepkowo, Skibno, Sucha Koszalińska, Sowno, Ratajki i Sierakowo Sławieńskie. Został zniszczony zespół dworski w Sowieńskim Młynie. Najlepiej zachowane zespoły znajdują się w Osiekach. Przekształcone zostały założenia dworskie w Suchej Koszalińskiej (rozebrany dwór, zaniedbany park), Sownie (dwór przebudowany, pozbawiony pierwotnego wyglądu i charakteru, silnie zdegradowany park), w Ratajkach (przebudowany na magazyn dwór), w Sierakowie (zniekształcony układ założenia poprzez wyburzenia zabudowy przede wszystkim gospodarczej), a także w Skibnie (rozbudowa dworu o niezgodną z pierwotnym charakterem obiektu przybudówkę, lokalizację hydroforni na terenie parku, przekształcenie zabudowy dziedzińca gospodarczego, lokalizację w strefie ochrony ekologicznej parku dużych obiektów kubaturowych mieszkalnych – bloków wielorodzinnych).

Wszystkie zespoły pałacowo-parkowe i dworskie są objęte ochroną konserwatorską.

W rejestrze zabytków znajdują się zespoły pałacowo-parkowe i dworskie występujące w takich miejscowościach jak: Osieki, Rzepkowo, Skibno, Sucha Koszalińska, Sowno i Ratajki.

Wnioskuje się o rozszerzenie ochrony konserwatorskiej w przypadku założenia dworskiego w Rzepkowie poprzez wpis do rejestru zabudowy dziedzica gospodarczego z zachowanymi dużymi budynkami: oborą, stodołą, spichlerzem i wozownią wzniesionych w latach 1882 i 1885, wraz z istniejącą obok dworu zielenią wysoką.

Budownictwo przemysłowe

Budownictwo przemysłowe wzmiankowane w źródłach historycznych, młyny, gorzelnie, cegielnie, wiatraki w większości nie zachowały się na terenie dzisiejszej gminy Sianów. Np. młyn w Krzykaczu, wiatrak w Suchej Koszalińskiej, cegielnia w Dąbrowie.

Z obiektów budownictwa przemysłowego zachowane są młyny: szkieletowy w Sowieńskim Młynie, zbudowany w 1896 roku, pełniący obecnie funkcje pensjonatu, w Przytoku, w którym pozostał dom murowano-szachulcowy z dawnego zespołu młyńskiego, murowany budynek młyna z końca XIX wieku w Dąbrowie. Obiekty te znajdują się w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków.

Przykładem zachowanego historycznego budownictwa przemysłowego jest gorzelnia w Osiekach, znajdująca się w obrębie zespołu dworskiego II, objętego ochroną konserwatorską – wpisem do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków.

Istnieje dworzec kolejowy wraz z budynkiem magazynu gospodarskiego i nastawnią w Skibnie (nr 56), wzniesionych w 4 ćw. XIX wieku. Obiekty te znajdują się w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków.

Nielicznie zachowane obiekty przemysłowe i dawne przemysłowe wymagają ochrony konserwatorskiej wpisem do rejestru zabytków.

Cmentarze poza terenem zabudowy wiejskiej

Na obszarze dzisiejszej gminy Sianów zachowało się 21 cmentarzy poewangelickich, usytuowanych poza obrębem zabudowy, w tym 3 cmentarze (1 rodowy) w Sowinie, po 2 cmentarze w Dąbrowie, Mokrem, Sierakowie Sławieńskim i w Skibnie oraz po 1 w Gorzebadzu, w Iwięcinie, Karnieszewicach, Kędzierzynie, Siecieminie, Szczeglinie, Maszkowie, Skwierzynie, w Suchej Koszalińskiej i w Węgorzewie Koszalińskim. Poza zniszczonymi cmentarzami w Przytoku (cmentarz zalesiony), Skibnie (likwidacja nagrobków) i cmentarza w Sowinie (leżącego w południowej części wsi), w większości czytelne są granice cmentarzy, układ kwater i nagrobków; istnieją nagrobki, metalowe krzyże i krzyże pochodzące z końca XIX wieku i pocz. XX wieku, zachowany jest starodrzew. Wszystkie cmentarze znajdują się w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków.

Wszystkie cmentarze wymagają uporządkowania z zachowaniem istniejących historycznych elementów wyposażenia i oznaczenia ich jako miejsca pochówków.

W przypadku Skibna i Sowina, gdzie zniszczone zostały elementy wyposażenia cmentarzy należy zagospodarować teren z przeznaczeniem na miejsca rekreacji biernej i oznaczyć je w terenie jako historyczne miejsca pochówków.

Wnioskuje się o objęcie ścisłą ochroną konserwatorską poprzez wpis do rejestru zabytków cmentarza w Sierakowie Sławieńskim ze względu na zachowaną dużą ilość elementów wyposażenia cmentarza i oryginalne, ciekawe formy nagrobków i kojców.

ZAGROŻENIA ZESPOŁÓW KULTUROWYCH

- nieświadome i świadome niszczenie historycznej zabudowy, w tym budownictwa ludowego, szczególnie budownictwa szachulcowego i budownictwa szkieletowego poprzez:
 - zaniedbania remontów i zabezpieczeń obiektów,
 - rozbiórki budynków, przemurowywanie obiektów szachulcowych,
 - zmiana gabarytów obiektów historycznych poprzez nieplanowe nadbudowy i rozbudowy,
 - zmianę wyglądu elewacji, zachwianie proporcji kompozycji elewacji poprzez:
 - przemurowywanie otworów okiennych (wstawianie dużych okien zespolonych) i drzwiowych,
 - ocieplanie od zewnątrz budynków historycznych (najczęściej szachulcowych), okładanie ich płytami gipsowymi i tynkowanie, bądź okładanie panelami,
 - bezplanowa współczesna zabudowa w obrębie wsi o formach obcych historycznie do istniejących form zabudowy,
- zabudowa wsi dużymi obiektami kubaturowymi (mieszkalnymi i przemysłowymi) pozostającymi w dysharmonii do historycznie ukształtowanej przestrzeni, kubatury historycznych form zabudowy i degradująca naturalny krajobraz,
- lokalizacja nieestetycznych obiektów tymczasowych, pawilonów handlowych w obrębie historycznych układów wsi,
- bezplanowa współczesna zabudowa letniskowa, zakłócająca historycznie uwarunkowany, zachowany kształt przestrzenny wsi (np. w Osiekach),
- wyludnianie się osad jednodworcznych – zagrożone południowe i południowo-wschodnie tereny gminy Sianów.

ZABYTKI WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

miejsowość	obiekt	datowanie	nr rejestru	data wpisu	uwagi
Dąbrowa	kościół filialny pw. św. Stanisława Kostki	XIV w., gotyk	391	25.04.1964	
Iwięcino	kościół filialny pw. Matki Boskiej Królowej Polski	XIV w., gotyk	293	27.09.1960	wraz z otoczeniem - cmentarz przykościelny (drzewostan i trzy drewniane bramki w ogrodzeniu cmentarnym) oraz całkowitym wystrojem wnętrza
Karnieszewice	kościół filialny pw. NSPJ	1803 r.	601	29.08.1966	wraz z otaczającym go drzewostanem oraz cmentarzem przykościelnym
Kleszcze	park dworski		1102	12.06.1980	łącznie z aleją
Osieki	kościół filialny pw. św. Antoniego Padewskiego	XIV/XV w., gotyk	140	26.04.1957	wraz z wystrojem wnętrza
Osieki	park dworski I		1096	06.06.1980	położony po prawej stronie drogi Sianów – Łazy, w części północno-wschodniej wsi
Osieki	park dworski II		1132	11.10.1980	położony po zachodniej stronie szosy Sianów – Łazy, w południowej części wsi
Osieki	dwór		1164	30.07.1982	na terenie zabytkowego parku dworskiego II
Ratajki	dawny park dworski		969	04.04.1977	położony we wschodniej części wsi, pow. ca 1,50 ha
Ratajki	Kościół pw. św. Wojciecha		A-990	28.11.2011	wraz z otoczeniem i starodrzewiem
Rzepakowo	dwór		1220	26.11.1992	działka oznaczona nr 18/1
Sieciemini	kościół filialny pw. NSPJ	XIX w., neogotyk	A-221	27.07.2005	wraz z otoczeniem kościoła - cmentarz przykościelny
Sierakowo Sławieńskie	kościół filialny pw. Matki Boskiej Różańcowej	XV w., gotyk	405	27.04.1964	wraz z otoczeniem - cmentarz przykościelny i wystrojem wnętrza
Skibno	dawny park dworski o pow. ok. 2,7 ha		1024	08.06.1978	w południowo-wschodniej części wsi, łącznie z alejami na terenie d. POHZ park
Sowno	kościół filialny pw. Trójcy Świętej	XIX w.	554	14.02.1966	
Sowno	dawny park pałacowy o pow. 1 ha		970	04.04.1977	położony po zachodniej stronie szosy Krytno – Ratajki
Sucha Koszalińska	kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego	XV/XVI w., gotyk	77	25.05.1955	wraz z otoczeniem - cmentarz przykościelny i wystrojem wnętrza
Sucha Koszalińska	park dworski		11	22.08.1953	1.06.1982 skreślono z rejestru zabytków: murowany pałac
Szczeglino	kościół pw. Matki Boskiej Szkaplerznej	1908 r., neogotyk	1186	25.09.1984	

Na terenie miasta Sianowa:

1. Kościół w Sianowie pw. św. Stanisław Kostki wraz z otoczeniem - cmentarzem przykościelnym i wystrojem wnętrza. Nr rej. 76 z dnia 26.05.1955 r.
2. Układ urbanistyczny miasta Sianowa w granicach ulic: Armii Polskiej, Tylnej i Plac pod Lipami. Nr rej. 557 z dnia 14.02.1966 r.
3. Park miejski w Sianowie, łącznie z alejami dojazdowymi (wzdłuż ulicy Chrobrego). Nr rej. 1095 z dnia 06.06.1980 r.
4. Kaplica cmentarna ul. Węgorzewska z otoczeniem. Nr rej. A-303 z dnia 27.03.2007 r.
5. Dom pl. Bohaterów Stalingradu 11 (do skreślenia). Nr rej. 604 z dnia 29.08.1966 r.
6. Dom ul. Tylna 7 (do skreślenia). N rej. 603 z dnia 29.08.1966 r.

- **Obiekty wpisane do rejestru zabytków i wytypowane do wpisu (rejestr prowadzi wojewódzki konserwator zabytków)**

ochronie podlega:

- forma architektoniczna obiektu we wszystkich jej elementach (wysokość, forma dachu, kompozycja elewacji wraz z detalem architektonicznym i stolarką, materiał budowlany);
- funkcja obiektu, której ewentualna zmiana wymaga zgody wojewódzkiego konserwatora zabytków;
warunki ochrony:
- trwałe zachowanie formy architektonicznej i substancji budowlanej obiektu wpisanego do rejestru zabytków;
- utrzymanie otoczenia obiektu zabytkowego zgodnie z historycznym zagospodarowaniem (np., cmentarza w otoczeniu kościoła);
- wszelkie zmiany w obiekcie zabytkowym wymagają zezwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Poniżej podaje się wykaz obiektów w ewidencji konserwatorskiej z miasta Sianowa i obrębów ewidencyjnych Dąbrowa i Karnieszewice.

• **Obiekty w ewidencji (ewidencję prowadzi samorząd):**

ochronie podlega:

- forma architektoniczna obiektu (gabaryty wysokościowe, forma dachu i rodzaj pokrycia, kompozycja i wystrój elewacji, forma stolarki okiennej i drzwiowej);

warunki ochrony:

- utrzymanie tradycyjnej kompozycji architektonicznej obiektu:
opiniowanie przez wojewódzkiego konserwatora zabytków działań mających wpływ na wygląd obiektu;
- opracowanie dokumentacji konserwatorskiej obiektu w przypadku jego rozbiórki.

UL. ARMII POLSKIEJ

1. Kamienica nr 1 z oficyną, mur. 1910 r., II K, stolarka drzwiowa, wystrój fasady
2. Kamienica nr 2, mur., ok. 1919 r., II K, stolarka drzwiowa, okienna, wystrój fasady, wykusz, wystawka w dachu
3. Budynek mieszkalny nr 3, mur., II K, stolarka okienna
4. Kamienica nr 4, mur., 1906 r., II K, wystrój fasady
5. Kamienica nr 5 z 2 ofic., mur., 1910 r., III, wystrój fasady, stolarka okienna, drzwiowa, klatka schodowa
6. Kamienica nr 6, mur., 1920 r., II K, wystrój fasady i elewacji pn., stolarka okienna
7. Kamienica nr 8 z ofic., mur., 1912 r., II K, wystrój fasady i elewacji pn., stolarka okienna
8. Kamienica nr 9 z 2 ofic., mur., 1912 r., II K, bryła, wystrój fasady, stolarka drzwiowa, klatka schodowa, posadzki
9. Kamienica nr 10 z ofic., mur., 1900 – 1910, II K, ze ścianką kolan., wystrój fasady, elewacji pn., oficyny stolarka okienna i drzwiowa, klatka schodowa
10. Kamienica nr 11 z ofic., mur., 1895 r., II K, stolarka drzwiowa, klatka schodowa
11. Kamienica nr 12, mur., 1911 r., II K, wystrój fasady
12. Kamienica nr 14 z ofic., mur., 1914 r., II K, wystrój fasady, stolarka okienna, oficyna – II K, ryglowa
13. Kamienica nr 15, mur., 1910 r., II K, wystrój fasady
14. Kamienica nr 16, mur., 3 ćw. XIX w., II K, wystrój fasady
15. Kamienica nr 17, mur., 1917 r., I K, neoklasycystyczny wystrój fasady, częściowo stolarka okienna, klatka schodowa, posadzki
16. Kamienica nr 18, mur., 1900 – 1910, II K, kompozycja fasady
17. Kamienica nr 20, mur., 1869 r., II K, wystrój neoklasycystyczny fasady, stolarka drzwiowa, klatka schodowa, posadzki
18. Kamienica nr 21, mur., k. XIX w., II K, wystrój fasady w poziomie II kondygnacji (I – przebud.)
19. Kamienica nr 22, mur., 1905 r., II K, wystrój fasady, stolarka okienna i drzwiowa, klatka schodowa
20. Kamienica nr 23 z 2 ofic., mur., 1902 r., II K, kompozycja fasady, wykroj okien
21. Kamienica nr 25 z ofic., mur., 1910 r., II K, kompozycja fasady, stolarka okienna
22. Kamienica nr 28 z ofic., mur. 1900 r., II K, wystrój fasady i elewacji pd. w poz. II kondygnacji, klatka schodowa
23. Kamienica nr 29, mur., 1906 r., II K, kompozycja elewacji
24. Ratusz z ofic. (nr 30), mur., 1897 r., 1915, II K, wystrój fasady I elewacji, herb, balustrada schodów
25. Kamienica nr 31 z ofic., mur., 1897 r., II K, kompozycja elewacji, wykroj okien
26. Brama przejazdowa, mur., koniec XIX w., ukształtowana na wzór łuku triumfalnego, wystrój o charakterze eklektycznym
27. Kamienica nr 33 z ofic., mur., XIX/XX, II K + ścianka kolan., bogaty wystrój fasady o charakterze eklektycznym, stolarka okienna, plakiety w szczytach
28. Kamienica nr 34, mur., 1876 r., II K, kompozycja elewacji
29. Kamienica nr 35, mur., 1905 r., II K, ze ścianą kolan., bogaty wystrój fasady, stolarka okienna
30. Budynek gospod. nr 35, rygl., pocz. XX w.
31. Kamienica nr 36, mur., 1893 r., II K, kompozycja fasady

32. Kamienica nr 37 + ofic., mur., 1933 r., II K + ścianka kolan., wystrój fasady, stolarka okienna i drzwiowa, kraty, klatka schodowa
33. Kamienica nr 38, mur., 1907 r., II K + ścianka kol., klasycyzujący wystrój fasady, stolarka okienna
34. Budynek mieszkalny nr 39, mur., II K
35. Kamienica nr 44, mur., 1903 r., II K, wystrój fasady
36. Kamienica nr 46, mur., 1901 r., II K + ścianka kolan., kompozycja elewacji
37. Kamienica nr 46a, mur., 1890 r., II K

UL. CHROBREGO

1. Szkoła nr 4, mur., pocz. XX w., II K, budynek wolnostojący, dach wielospadowy o różnych płaszczyznach, kryty dachówką, stolarka okienna i drzwiowa

UL. KOSZALIŃSKA

1. Kamienica nr 42, mur., 1900 r., XI w., II K + ścianka kol., eklektyczny wystrój fasady i innych elewacji, kompozycja bryły (dawny budynek biurowo-mieszkalny Fabryki Zapatek Kolbego)

UL. ŁUBUSZAN

1. Cmentarz żydowski, założony w XVIII w., nekropolia zdewastowana, brak nagrobków

UL. MORSKA (klasycystyczne kamienice z k. XIX w.)

1. Kamienica nr 3, mur., k. XIX w., II K, wystrój fasady
2. Kamienica nr 5, mur., k. XIX w.

PLAC POD LIPAMI

1. Kamienica nr 3., mur., k. XIX w., II K, z przejazdem bramnym, fasada przebudowana ~ 1920 r., wystrój elewacji
2. Kamienica nr 5, mur., pocz. XX w., II K, z przejazdem bramnym, fasada
3. Kamienica nr 7, mur., k. XIX w., II K, z przejazdem bramnym, kompozycja fasady
4. Kamienica nr 9, mur., p. XX w., II K, z przejazdem bramnym, kompozycja fasady

UL. TYLNA

1. Spichlerz b. nr, szach./mur., 4 ćw. XIX w./pocz. XX w., żuraw

UL. WĘGORZEWSKA

1. Cmentarz komunalny, wzniesiony 1844 r., poł. XIX w.,

OBIEKTY W EWIDENCJI KONSERWATORSKIEJ

(dotyczy całego sołectwa)

KARNIESZEWICE			
obiekt	materiał	datowanie	typ
1. Cmentarz komunalny d. ewangelicki		II poł. XIX w.	
2. Park leśny- arboretum		poł. XIX w.	
3. Układ ruralistyczny w granicach wyznaczonych w SWK (strefa A)			

DĄBROWA			
obiekt	materiał	datowanie	typ
1. Cmentarz ewangelicki		pocz. XIX w.	
2. Cmentarz komunalny		pocz. XX w.	
3. Cmentarz przykościelny		około XIV w.	
4. Zagroda nr 25 - dom - budynek bramny - stodoła - obora	szach./mur. szach./mur. szach./mur. mur./drew.	1870 r. 1841 r. 3 ćw. XIX w. pocz. XX w.	I
5. Chałupa nr 48	szach.	1857 r.	

6. Zagroda nr 60 - dom - budynek bramny - obora	szach./mur szach./mur szach./mur.	4 ćw. XIX w. 4 ćw. XIX w. pocz. XX w.	I
7. Zagroda młyńska	.		
- budynek dawnego młyna - młyn	mur.	XIX/XX w. XIV w.	
8. Układ ruralistyczny w granicach wyznaczonych w SWK (strefa A)			

GMINA SIAŃÓW
ELEMENTY KRAJOBRAZU KULTUROWEGO O WALORACH ZABYTKOWYCH

miejsowość	układ historyczny	zabudowa o walorach historycznych	kościół	pałac/dwór	park	budownictwo ludowe	cmentarz	inne	propozycje ochrony - strefy
Bielkowo	+	+				+			A, B
Borowiec		+							K
Dąbrowa	+	+	+			+	+++	młyn, szkoła	A, K
Gorzebądź	+	+				+	+		A, K, E
Grabkówko	+	+				+			K
Gracz		+							
Iwięcino	+	+	+			+	++		A, K, E
Karnieszewice	+	+	+		+	+	++	leśniczówka	A, K
Kędzierzyn	+	+						wiadukt, d. szkoła	B
Kleszcze	+	+			+	+		d. szkoła	A, K
Kołzin		+						leśniczówka	
Kłos	+	+				+			A, E
Krzykacz		+						d. osada młyńska	K
Maszkowo	+	+				+		szkoła	A, K
Mokre	+	+				+	+	leśniczówka	
Osieki	+	+	+	++	++	+	+	gorzelnia	A, E
Przytok		+					+	d. młyn, leśniczówka	K
Ratajki	+	+		+	+		+		A, B, E
Rzepakowo	+	+		+					A, B
Sieciemin	+	+	+			+	+		A, B, K, E
Sierakowo Sławińskie	+	+	+	+		+	++	szkoła	A, B, K, E
Skibno	+	+		+	+		++	zespół budynków dworca PKP	A, B, K
Skibienko								d. młyn	
Skwierzynka	+	+				+	+		A, K
Sowno	+	+	+	przekształcony	+		+++	młyn, gorzelnia	A, K
Sowieński Młyn		+						d. młyn, gorzelnia	K
Sucha Koszalińska	+	+	+		+	+	++		A, B, K, E
Suszka						+			
Szczeglińno	+	+	+			+	+		A, K, E
Szczeglińno Nowe									B
Węgorzewo Koszalińskie	+	+	+			+	+		A, E
Trawica								bidy. drewn.	K
Wierciszewo	+	+							B, E

Na terenie miasta i gminy Sianów zaewidencjonowano 735 stanowisk archeologicznych. Należy przy tym podkreślić, że liczba stanowisk nie jest zbiorem zamkniętym; prezentuje jedynie stan wiedzy z grudnia 1999 roku. Ilości stanowisk przypisane poszczególnym miejscowościom zostały zamieszczone w tabeli nr 1. Największą ilość stanowisk stwierdzono w miejscowościach: Sierakowo Sławińskie (94), Sieciemin (65), Szczeglińno (44), Iwięcino (43), Karnieszewice (41) oraz Sucha Koszalińska i Dąbrowa (po 38). Większość z nich to stanowiska wielokulturowe, zawierające nawarstwienia z różnych epok dziejowych. Łącznie w obrębie 735 stanowisk zewidencjonowano 1311 różnych form osadniczych. Pod względem pełnionej funkcji można wśród nich wyróżnić obozowiska (8), cmentarzyska płaskie i kurhanowe (36), osady (267), punkty i ślady osadnicze (991), znaleziska luźne (5) oraz skarby (3) i huty szkła (2).

Pod względem chronologii największa liczba form osadniczych pochodzi z okresu nowożytnego (412), następnie z okresu wczesnego średniowiecza (195), późnego średniowiecza

(180), okresu Kultury Pomorskiej (148), średniowiecza (125) oraz z Epoki Kamienia (118). Na okres kultury łużyckiej datowane są 62 formy osadnicze, na okres ogólnie pojętych „pradziejów” 52, wreszcie na okres rzymski 19 form osadniczych.

Obszar Przymorza Koszalińskiego, obejmujący północną część gminy Sianów (Osieki Koszalińskie, aż po wieś Kleszcze) został zasiedlony najwcześniej w młodszym Dryasie lub na przełomie Dryas Preboreal, kiedy to pas nadmorski wolny był od pokrywy lądolodu skandynawskiego, a jego ówczesny klimat i warunki fizjograficzne zbliżone były do tundry strefy arktycznej. Wówczas dotarły tu grupy łowców schyłkowo-paleolitycznych, po których pozostały zabytki krzemienne. Przybycie tych społeczności miało charakter bardziej penetracyjny niż kolonizacyjny. Osadnictwo stałe pojawia się tu dopiero w okresie borealnym i atlantyckim. Wówczas to na teren Przymorza Koszalińskiego dotarły grupy mezolitycznej ludności z kręgu kultury komornickiej i najprawdopodobniej chojnicko-pieńkowskiej (grupy północnej). Społeczności te zasiedliły głównie brzegi jeziora Jamno, zakładając obozowiska na jego terasach, i pozostały tu aż do okresu brązu. Liczne ślady osadnictwa mezolitycznego pozwalają sądzić, iż dla potrzeb gospodarki opartej na eksploatacji środowiska wodno-leśnego był to region osadniczo bardzo atrakcyjny. Na ślady osadnictwa mezolitycznego i neolitycznego można natrafić w obniżeniach terenowych, pod warstwami torfów, co wiąże się ze zmianami klimatycznymi, zmianami poziomu Bałtyku. Postulować zatem należy podjęcie szerokich badań torfowisk w strefie litoralnej Pomorza, gdyż mogą one mieć wyjątkowe znaczenie dla rekonstrukcji najstarszego osadnictwa. Osiem obozowisk z epoki kamienia, zlokalizowanych na terenie wsi Osieki Koszalińskie i Kleszcze, należy objąć ochroną prawną.

Obszar gminy Sianów jest terenem ciekawym pod względem osadnictwa. Liczne ślady pozostawiły tu ludy kultur łużyckiej i pomorskiej. Obok licznych osad, uwagę zwraca duża ilość cmentarzysk (aż 36!), niestety w większości nie przebadanych, a wśród nich zagadkowe skupisko kopców lub kurhanów w północnej części wsi Mokre.

Wszystkie obozowiska i cmentarzyska zakwalifikowane zostały do strefy WI ścisłej ochrony konserwatorskiej, natomiast osady pochodzące z różnych okresów chronologicznych z wyłączeniem okresu nowożytnego, zakwalifikowane zostały do strefy WII. Informacja o grodzisku w Gorzebądzu nie znalazła potwierdzenia w terenie podczas prowadzonych badań w ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski, tym samym na terenie gminy Sianów nie stwierdzono istnienia grodziska.

Dużą część obszaru gminy Sianów porastają lasy, naturalny strażnik śladów przeszłości. Nie oznacza to jednak, iż obszary dzisiejszych zalesień nie były w odległej przeszłości miejscami osadnictwa. Należy o tym pamiętać przy okazji prowadzenia prac w obrębie obszarów leśnych, istnieje bowiem bardzo duże prawdopodobieństwo natrafienia i odkrycia dobrze zachowanych stanowisk archeologicznych.

Ze względu na uszczegółowienie ustaleń dla obrębu ewidencyjnego Sianów i części obrębów ewidencyjnych Skibno, Szczeglino, Ratajki, Rzepkowo Dąbrowa i Karnieszewice w granicach zmian studium podaje się informacje o stanowiskach archeologicznych tego obszaru. Ich występowanie na danym terenie jest istotnym uwarunkowaniem dla kształtowania polityki przestrzennej.

STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE

1. Sianów, stanowisko 15 (AZP 14-23/31)
2. Sianów, stanowisko 16 (AZP 14-22/32)
3. Sianów, stanowisko 17 (AZP 14-22/33)
4. Sianów, stanowisko 22 (AZP 14-22/44)
5. Sianów, stanowisko 18 (AZP 14-22/34)
6. Sianów, stanowisko 19 (AZP 14-22/35)
7. Sianów, stanowisko 20 (AZP 14-22/36)
8. Sianów, stanowisko 21 (AZP 14-22/37)
9. Sianów, stanowisko 8 (AZP 14-22/24)
10. Sianów, stanowisko 9 (AZP 14-22/25)
11. Sianów, stanowisko 10 (AZP 14-22/26)
12. Sianów, stanowisko 11 (AZP 14-22/27)
13. Sianów, stanowisko 12 (AZP 14-22/28)
14. Sianów, stanowisko 13 (AZP 14-22/29)
15. Sianów, stanowisko 6 (AZP 14-22/22)
16. Sianów, stanowisko 5 (AZP 14-22/21)
17. Sianów, stanowisko 7 (AZP 14-22/23)
18. Sianów, stanowisko 4 (AZP 14-22/20)
19. Sianów, stanowisko 3 (AZP 14-22/19)
20. Sianów, stanowisko 2 (AZP 14-22/18)
21. Sianów, stanowisko 1 (AZP 14-22/17)

22. Skibno, stanowisko 24 (AZP 13-22/92)
23. Sianów, stanowisko 28 (AZP 13-22/138)
24. Sianów, stanowisko 26 (AZP 13-22/136)
25. Sianów, stanowisko 24 (AZP 13-22/134)
26. Sianów, stanowisko 23 (AZP 13-22/133)
27. Skibno, stanowisko 1 (AZP 13-22/69)
28. Skibno, stanowisko 2 (AZP 13-22/70)
29. Skibno, stanowisko 3 (AZP 13-22/71)
30. Skibno, stanowisko 4 (AZP 13-22/72)
31. Skibno, stanowisko 5 (AZP 13-22/73)
32. Skibno, stanowisko 6 (AZP 13-22/74)
33. Skibno, stanowisko 13 (AZP 13-22/81)
34. Skibno, stanowisko 16 (AZP 13-22/84)
35. Skibno, stanowisko 12 (AZP 13-22/80)
36. Skibno, stanowisko 10 (AZP 13-22/78)
37. Skibno, stanowisko 8 (AZP 13-22/76)
38. Skibno, stanowisko 9 (AZP 13-22/77)
39. Skibno, stanowisko 17 (AZP 13-22/85)
40. Skibno, stanowisko 19 (AZP 13-22/87)
41. Dąbrowa, stanowisko 7 (AZP 13-23/8)
42. Dąbrowa, stanowisko 8 (AZP 13-23/9)
43. Dąbrowa, stanowisko 9 (AZP 13-23/10)
44. Dąbrowa, stanowisko 10 (AZP 13-23/11)
45. Dąbrowa, stanowisko 11 (AZP 13-23/12)
46. Dąbrowa, stanowisko 13 (AZP 13-23/14)
47. Dąbrowa, stanowisko 15 (AZP 13-23/16)
48. Dąbrowa, stanowisko 16 (AZP 13-23/17)
49. Dąbrowa, stanowisko 17 (AZP 13-23/18)
50. Dąbrowa, stanowisko 18 (AZP 13-23/19)
51. Dąbrowa, stanowisko 19 (AZP 13-23/20)
52. Dąbrowa, stanowisko 20 (AZP 13-23/21)
53. Dąbrowa, stanowisko 21 (AZP 13-23/22)
54. Dąbrowa, stanowisko 22 (AZP 13-23/23)
55. Dąbrowa, stanowisko 23 (AZP 13-23/29)
56. Dąbrowa, stanowisko 24 (AZP 13-23/30)
57. Dąbrowa, stanowisko 25 (AZP 13-23/31)
58. Dąbrowa, stanowisko 26 (AZP 13-23/32)
59. Dąbrowa, stanowisko 27 (AZP 13-23/33)
60. Dąbrowa, stanowisko 28 (AZP 13-23/34)
61. Dąbrowa, stanowisko 29 (AZP 13-23/35)
62. Dąbrowa, stanowisko 1 (AZP 13-23/36)
63. Dąbrowa, stanowisko 30 (AZP 13-23/37)
64. Dąbrowa, stanowisko 31 (AZP 13-23/38)
65. Dąbrowa, stanowisko 33 (AZP 12-23/81)
66. Dąbrowa, stanowisko 34 (AZP 12-23/82)
67. Dąbrowa, stanowisko 35 (AZP 12-23/83)
68. Dąbrowa, stanowisko 37 (AZP 12-23/85)
69. Karnieszewice, stanowisko 4 (AZP 13-22/98)
70. Karnieszewice, stanowisko 5 (AZP 13-22/99)
71. Karnieszewice, stanowisko 6 (AZP 13-22/100)
72. Karnieszewice, stanowisko 7 (AZP 13-22/101)
73. Karnieszewice, stanowisko 8 (AZP 13-22/102)
74. Karnieszewice, stanowisko 9 (AZP 13-22/103)
75. Karnieszewice, stanowisko 10 (AZP 13-22/104)
76. Karnieszewice, stanowisko 11 (AZP 13-22/105)
77. Karnieszewice, stanowisko 12 (AZP 13-22/106)
78. Karnieszewice, stanowisko 13 (AZP 13-22/107)
79. Karnieszewice, stanowisko 15 (AZP 13-22/109)
80. Karnieszewice, stanowisko 16 (AZP 13-22/110)
81. Karnieszewice, stanowisko 17 (AZP 13-22/111)
82. Karnieszewice, stanowisko 18 (AZP 13-22/112)
83. Karnieszewice, stanowisko 19 (AZP 13-22/113)
84. Karnieszewice, stanowisko 20 (AZP 13-22/114)
85. Karnieszewice, stanowisko 21 (AZP 13-22/115)

86. Karnieszewice, stanowisko 22 (AZP 13-22/116)
87. Karnieszewice, stanowisko 24 (AZP 13-22/118)
88. Karnieszewice, stanowisko 25 (AZP 13-22/119)
89. Karnieszewice, stanowisko 26 (AZP 13-22/120)
90. Karnieszewice, stanowisko 27 (AZP 13-22/121)
91. Karnieszewice, stanowisko 28 (AZP 13-22/122)
92. Karnieszewice, stanowisko 29 (AZP 13-22/123)
93. Karnieszewice, stanowisko 30 (AZP 13-22/124)
94. Karnieszewice, stanowisko 31 (AZP 13-22/125)
95. Karnieszewice, stanowisko 33 (AZP 13-22/127)
96. Karnieszewice, stanowisko 36 (AZP 13-22/130)
97. Karnieszewice, stanowisko 38 (AZP 13-22/132)
98. Szczeglino, stanowisko 5 (AZP 15-23/16)
99. Szczeglino, stanowisko 8 (AZP 15-23/19)
100. Szczeglino, stanowisko 10 (AZP 15-23/21)
101. Szczeglino, stanowisko 13 (AZP 15-23/25)
102. Ratajki, stanowisko 13 (AZP 14-24/9)

Na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego granice stref ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych mogą zostać skorygowane.

7.2.1. Uwarunkowania wynikające z rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych

W czasie opracowania niniejszego Studium dla województwa zachodniopomorskiego nie został sporządzony audyt krajobrazowy, w związku z czym nie występują uwarunkowania wynikające z wniosków zawartych w audycie krajobrazowym oraz nie zostały określone granice krajobrazów priorytetowych.

7.3. Zagospodarowanie terenów

7.3.1. Miasto Sianów

Ukształtowane historycznie centrum zachowane w postaci prawie nie naruszonej przebudowaniami. Ustanowiona strefa ochrony konserwatorskiej „A”. W pierzei północnej (nr 1) ratusz miejski, użytkowany nadal zgodnie z przeznaczeniem. Na zapleczu pierzei kino – bez wartości historycznych. W pierzei południowej (nr 7) neogotycka poczta i 2 charakterystyczne bramy (nr 3) prowadzące do parku miejskiego (nr 3) rozciągającego się wzdłuż rzeki Polnicy i mającego uzasadnione możliwości rozbudowy w kierunku wschodnim oraz obiekt szkoły.

W parterach zabudowy historycznego śródmieścia występują usługi handlowe. Zabudowa na ogół 3-kondygnacyjna.

Poza rzeką w kierunku południowym neogotycka szkoła (nr 2) z prowadzoną aktualnie budową kompleksu sportowego. Obok remiza OSP.

Zabudowa części południowej miasta – małe domy mieszkalne i jednorodzinne. Pewna ilość usług handlowych, masarnia, rzemiosło.

Nad rzeką Leńniczówką duże tereny sportowe (nr 12), a nad rzeką Unieść oczyszczalnia ścieków (nr 16) oraz zespół stawów rybnych (nr 44) w budowie w strefie ochronnej oczyszczalni ścieków (według planu adaptowana usługa).

Na zachód od centrum kościół zabytkowy z niewielką zielenią otaczającą (nr 5) oraz budynki nieistniejącej już fabryki zapalek (nr 21) z towarzyszącą zabudową mieszkaniową i administracyjną, naprzeciwko obiekt przedszkola.

Tak kierunek południowy, jak i zachodni ograniczone są terenami nie budowlanymi, stanowiącymi korytarze ekologiczne dolin rzecznych z systemem rowów melioracyjnych. Kierunki te nie posiadają wartości dla bezpośredniego rozwoju struktury przestrzennej miasta, poza ograniczonymi możliwościami zabudowy wzdłuż ulicy Węgorzewskiej w kierunku pd.-wsch.

Kierunek północny obejmuje starszą, często wartościową historycznie nieciągłą zabudowę wzdłuż ul. Dworcowej. Na zachód od tej ulicy nieużytkowany kompleks zabudowy magazynowo-produkcyjnej, wzdłuż ul. Ogrodowej oraz GPZ (główny punkt zasilania) (nr 17).

Wyznaczone w planie nowe tereny usługowe (rozwój istniejącego u zbiegu ulic Armii Polskiej, Łużyckiej i Dworcowej centrum handlowego, przemysłowe na zapleczu istniejących i mieszkaniowe na zapleczu istniejącej zabudowy wzdłuż Starego Miasta i ul. Dworcowej, wyczerpują możliwości tego kierunku, ze względu na ograniczenia od zachodu warunkami naturalnymi, od północy gęstą siecią energetyczną wokół GPZ. Planowana tzw. mała obwodnica drogi krajowej DK-6.

Tereny na wschód od ul. Dworcowej stanowią aktualnie główny kierunek rozwojowy miasta i główny w nim plac budowy. Bezpośrednio przy ul. Dworcowej szkoła (nr 4) oraz stacja benzynowa, dalej na wschód duże nowe osiedle budownictwa jednorodzinne (nr 15) z nowym kościołem (nr 6) i terenami sportowymi. Na obrzeżach garaże i małe ogrody działkowe.

Przy ul. Łużyckiej duży zespół starej zabudowy przemysłowej (nr 22) użytkowany przez kilka podmiotów gospodarczych. W kierunku wschodnim wzdłuż tej ulicy nowy atrakcyjny obiekt usługowy oraz osiedle wielorodzinne byłego kombinatu ogrodniczego Karnieszewice.

Rozwój kierunku pn.-wsch. ograniczony planowaną obwodnicą drogi krajowej DK-6, liniami energetycznymi WN i SN oraz granicą miasta. Plan miasta przewiduje jedynie rozwój przemysłu poza obwodnicą na terenach Skibna (istniejący obiekt MK Cafe i tartak) oraz tereny rezerwowe.

Generalnie jednak tereny na północ od ul. Łużyckiej i na wschód od istniejącej dzielnicy mieszkaniowej pomiędzy ulicami Łużycką i Dworcową stanowią poważne rezerwy rozwojowe, których uruchomienie wymaga jednak budowy układu komunikacyjnego niezależnego od przyszłej obwodnicy i nie krzyżującego się z nią kolizyjnie pomiędzy węzłami przewidzianymi w planie z ul. Dworcową w Skibnie i z obecnym przebiegiem drogi DK-6 przy zachodniej granicy miasta w rejonie Karnieszewic i wyizolowania pasów ochronnych linii energetycznych.

Kierunek wschodni (poza omówioną jego częścią na północ od ul. Łużyckiej) obejmuje, poczynając od centrum, zabudowę mieszkalną i usługową po wschodniej części ul. Mickiewicza (piekarnia, usługi), zespół starego zabytkowego młyna z zielenią otaczającą wnioskowaną na przedłużenie istniejącego parku. Przy ul. Słowackiego duże osiedle wielorodzinne (nr 14) oraz ośrodek zdrowia (nr 10), przedszkole (nr 9), stacja wodociągowa (nr 19) z ujęciami wody w dolinie rzeki Polnicy. Dolina ta zgodnie z planem winna mieć charakter obszaru zieleni publicznej (dalsze przedłużenie parku – korytarz ekologiczny Polnicy). W rozwidleniu ulic Węgorzewskiej i Słowackiego cmentarz miejski (nr 11) z zabytkową kaplicą, na zapleczu elektrociepłownia (nr 18) i obiekty magazynowe użytkowane. Dalej w kierunku wschodnim dużym kompleks ogrodów działkowych (nr 40), żwirownia (nr 45) przewidziana planem do rekultywacji oraz wysypisko (nr 27) obsługujące także miasto Koszalin. W jego pobliżu na północ od niego pobór żwiru (nr 28) na terenach stanowiących wg planu rezerwę terenów przemysłowych oraz na południe (w kierunku Węgorzewa) rozbudowa żwirowni istniejącej (nr 29).

Dalej na wschód tereny leśne z jeziorem (nr 42).

Na północ od rzeki Polnicy i wschód od centrum południowa pierzeja ul. Łużyckiej z bankiem naprzeciw skrzyżowania z ul. Dworcową. Zabudowa mieszkaniowa z usługami, dalej mieszkaniowa o charakterze małych domów mieszkalnych i jednorodzinna. Adaptacja byłego domu kultury na cele mieszkaniowe lub usługowe.

W rejonie skrzyżowania z ul. Łubuszan mała baza produkcyjno-magazynowa użytkowana, dalej pierzeja zabudowy przechodzi w południową pierzeję ul. Łubuszan o charakterze zabudowy jednorodzinnej, biegnącą aż do terenów leśnych. Teren cmentarza podlegający ochronie (nr 66). Pomiędzy ul. Łubuszan a ul. Łużycką (droga krajowa Nr 6) poczynając od centrum stacja benzynowa, za nią w obniżeniu terenowym północna pierzeja ul. Łubuszan o zabudowie jednorodzinnej. Powyżej za stacją benzynową nieużytkowane i zdewastowane tereny składowe (nr 26), dalej tereny rolnicze, korzystne dla budownictwa, przeznaczone planem na zabudowę mieszkaniową i usługi w części realizowaną (nr 38).

Problem stanowi niewłaściwe rozwiązanie obsługi komunikacyjnej terenu, w szczególności obciążenie wieloma wjazdami ul. Łużyckiej (droga krajowa). Nie uwzględniono też w pełni rzeczywistego aktualnie układu istniejących zadrzewień, które należałoby chronić. Odpowiednie korekty winny być możliwe przy uruchamianiu terenów przewidzianych w tym rejonie planem jako rezerwa terenów mieszkaniowych, których uruchomienie jest w pełni uzasadnione i możliwe, pod warunkiem jednak rozwiązania problemów komunikacyjnych.

Bezpośrednio za granicą miasta znajduje się na tym kierunku zespół nowej stacji paliwowej (nr 39) omówionej dalej. W granicach miasta znajduje się jeszcze dostępna od ul. Łubuszan masarnia w lesie (nr 41).

Kierunki rozwoju i zagospodarowania przestrzennego ustalone zmianą Studium (wprowadzoną uchwałą Rady Miejskiej w Sianowie Nr XLVII/264/06 z dnia 21 lipca 2006 r.) scharakteryzowano w Części II pkt. 12.3.3. Strefa miejska Sianowa.

7.3.2.a. Strefa podmiejska Sianowa – rys. nr 1

Skibno

Pomiędzy granicą północną miasta a torami kolejowymi znajdują się tereny należące do wsi Skibno. Kompleks stacji kolejowej (nr 36) z przepompownią cementu (nr 24) i składowiskiem drewna oraz kompleks przemysłowy wyznaczony w planie MK Cafe i tartak (nr 23) ze stacją redukcyjną gazu (nr 20).

W samej miejscowości Skibno, położonej na północ od torów kolejowych, na uwagę zasługują: zabytkowy park z odbudowywanym aktualnie dworcem (nr 31) i pozostałościami zabudowy

gospodarczej i inwentarskiej b. PGR wykorzystywanymi aktualnie na hodowlę i trening koni sportowych oraz obiekt gastronomiczny. Obok popegeerowskie osiedle mieszkaniowe wielorodzinne (nr 32) z boiskiem i zespołem garaży oraz zaniedbany kompleks zieleni do rekultywacji z cmentarzem podlegającym ochronie (nr 33).

Dość duży ruch budowlany.

W północno wschodnim obszarze wsi zwarte obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej przewidziane do realizacji farmy elektrowni wiatrowych.

W **Skibienku** dwie farmy z przesywnią (nr 34 i 35). Możliwość przebudowy.

W kierunku Karnieszewic istniejąca zabudowa małej kolonii rolniczej Priniec. Przy drodze DK-6 bezpośrednio za granicą miasta, przed planowanym do rozbudowy zakładem przetwórstwa warzywno-rybnego „DEGA” (nr 30) kompleks stacji benzynowej (nr 39) w rozbudowie o elementy obsługi, z prymitywnym i dysharmonijnym barem obok.

Kłós

Na zachód od miasta Sianowa mała wieś o ciekawej zwartej zabudowie i proporcjonalnie dużej ilości nowych realizacji – salon łodzi, zabudowa mieszkaniowa. Na wzgórzu przy drodze Nr 6 wykorzystanie istniejących obiektów na bazę materiałów budowlanych.

W samej miejscowości Kłós istnieją pewne niewielkie możliwości dla nowej zabudowy mieszkaniowej za wsią przy starej drodze do Koszalina. Natomiast nie należałoby zabudowywać ze względu na niewątpliwe kolejne zakłócenia ruchu na drodze DK-6 małego terenu przeznaczonego planem na usługi pomiędzy salonem łodzi a wspomnianym zespołem usługowo-magazynowym na wzgórzu w kierunku Koszalina (nr 43). Tereny na północ od DK-6 wykazują w dużej części zagrożenie powodziowe, stanowią ponadto korytarz ekologiczny (delta).

Gorzebądz

Ze względu na przebieg planowanej obwodnicy, występują określone ograniczenia możliwości rozbudowy samej wsi. Natomiast można przewidywać zabudowę atrakcyjnych wzgórz pomiędzy Gorzebądzem a Kłosem, pod warunkiem rygorystycznej ochrony zieleni istniejącej (w tym starego cmentarza podlegającego ochronie) i zapewnienia dostępności komunikacyjnej nie wprowadzającej dodatkowej kolizyjności z drogą krajową DK-6.

7.3.2. Strefa międzymiejska Skwierzynka, Kędzierzyn – rys. nr 2

Skwierzynka – wieś na wzgórzu o zwartej zabudowie z dobrze zachowanym układem o charakterze starego, wartościowego historycznie budownictwa.

Za wsią w kierunku Kędzierzyna wzgórze z czynną kopalnią żwiru (nr 5), przeznaczoną planem na tereny rekreacyjne po rekultywacji, obok cmentarz podlegający ochronie (nr 10). W centrum wsi przystanki komunikacji autobusowej dalekobieżnej i miejskiej, sklep i bar. Obok wsi ujęcie wody, zaniedbany teren byłej bazy kółek rolniczych i tereny rozwojowe zabudowy mieszkaniowej w kierunku Koszalina przewidziane w planie. Kilka nowych realizacji. Przy granicy miasta Koszalina istnieje główny punkt rozdziału mocy i zasilania (nr 6 – EE) wraz z towarzyszącą zabudową. Na terenach rolnych zrealizowano dysharmonijny warsztat samochodowy nie przewidziany planem.

Występuje duża ilość upraw sadowniczych.

Duże tereny potencjalnego rozwoju. Ograniczenie stanowi gęsta sieć linii energetycznych wysokiego napięcia. Do likwidacji nielegalne obiekty hodowli zwierząt futerkowych pod lasem.

Kędzierzyn – mała wieś. Cmentarz podlegający ochronie (nr 12), wartościowy budynek byłej szkoły, sklep, przy wjeździe warsztat, za wsią nielegalne zespoły hodowli zwierząt futerkowych do likwidacji (nr 7).

Na Koziej Górze nowy obiekt mieszkalny, obok plantacja drzew i krzewów. Warunki naturalne ograniczają całkowicie możliwość rozwoju przestrzennego.

7.3.3. Strefa rolnicza podmiejska Sucha Koszalińska – rys. nr 3

Duża wieś rozciągnięta luźno wzdłuż drogi wojewódzkiej DW-203 w bliskim sąsiedztwie Sianowa powiązana przestrzennie przez Skibienko ze Skibnem i Sianowem.

W centrum wsi zabytkowy park (nr 1), zabytkowy kościół (nr 2), obok plac (nr 3) z małym pawilonem usługowym i przystankiem PKS przeznaczony planem na usługi.

Po drugiej stronie drogi poczta w starym budynku mieszkalnym, obok przy drodze do Osiek nieużytkowana baza kółek rolniczych (nr 7), po przeciwnej stronie tej drogi szkoła (nr 4), cmentarz podlegający ochronie (nr 6) oraz zespół ogrodów działkowych przeznaczony planem na tereny sportowe, położony pod linią energetyczną.

W luźnej zabudowie przy drodze DW-203 w kierunku Skibienka zespół nowej zabudowy mieszkalnej, obiekt gastronomiczno-handlowy i mały warsztat. Duża ilość potencjalnych terenów budowlanych.

Atrakcyjna pod względem wartości obiektów i krajobrazowych, zabudowa wzdłuż bocznej drogi gminnej, zakończona na dość wysokim wzgórzu.

Do sołectwa Sucha Koszalińska należy też mała osada leśna Kolzin.

Wokół wsi Sucha Koszalińska zwarte obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej przewidziane do realizacji farm elektrowni wiatrowych.

7.3.4. Strefa turystyczno-rolnicza Osieki – Kleszcze – rys. nr 4

Osieki – duża wieś o zachowanym w części historycznym układzie i charakterze zabudowy.

Duży park z dworem i śladami pałacu nad jeziorem Jamno (nr 1).

Dwór wraz ze współczesnymi pawilonami sypialnymi w parku użytkowany jako hotel. Do parku prowadzi aleja podlegająca ochronie. Obok kościół neogotycki (nr 3) podlegający ochronie wraz z sąsiadującym starodrzewem cmentarnym (nr 4). Po przeciwnej stronie wsi dwór z parkiem (nr 2) oraz zespół folwarczny z gorzelnią (b. PGR) i starą kuźnią (nr 5), posiadające użytkowników i częściowo wykorzystywane.

Plan przewidział duże tereny zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej w 2 zespołach:

- pierwszy obok parku (nr 1) – prowadzone tam realizacje nie mogą być obsługiwane poprzez aleję (nr 6), gdyż grozi to jej zniszczeniem. Problem zaostreza obsługa terenów zabudowywanych już poprzednio i utrzymanych w planie po drugiej stronie tej alei. Konieczna jest budowa nowego układu obsługi komunikacyjnej za wsią;
- drugi na wzgórzu w kierunku północnym, przy drodze do Łaz. Intensyfikacja już trwającej zabudowy tego zespołu wymaga budowy zgodnie z planem nowej drogi obsługującej teren oraz terenów rekreacyjnych (nr 8).

Obok wsi wieża łączności telefonii komórkowej.

Kleszcze – mała wieś z dość dużym folwarkiem ekstensywnie dziś użytkowanym (nr 9). Z tyłu park zabytkowy z resztkami alei do niego prowadzącej (nr 7).

Za wsią w kierunku zachodnim camping zlokalizowany na terenach nie przewidzianych na ten cel.

7.3.5. Strefa rolnicza Iwięcino – Rzepkowo – rys. nr 5

Iwięcino – duża wieś o zwartej zabudowie o kolizyjnym przebiegu przez centrum wsi drogi wojewódzkiej DW-203. Zabytkowy kościół ze starodrzewem w centrum wsi (nr 1), szkoła (nr 3) oraz parking, na obrzeżach wsi cmentarz podlegający ochronie (nr 2) oraz stacja wodociągowa (nr 4), także teren przydatny na boisko przewidziany w planie. Układ wsi i charakter zabudowy wymagają ochrony.

Wokół wsi dość znaczna ilość rozproszonej bardzo luźnej zabudowy.

Rzepkowo – wieś z pięknym zespołem dworu zabytkowego z małym parkiem (nr 5) i folwarkiem (nr 6), niestety nieużytkowanymi. Dwór wykazuje stan grożący zawaleniem. W zabudowie popegeerowskiej, obok ww. folwarku, ujęcie wody (nr 8). Przy dojeździe do drogi DW-203 w realizacji tereny i obiekty hipiczne, nie przewidywane w planie.

7.3.6. Strefa rolnicza podmiejska Karnieszewice – rys. nr 6

Sama wieś **Karnieszewice** pięknie położona, zwarta o wartościowej zabudowie i ciekawym układzie urbanistycznym. W centrum kościół zabytkowy (nr 1). Obok wsi cmentarz podlegający ochronie (nr 2). W północnej części wsi zespół zabudowy byłego nadleśnictwa i nowy, estetyczny obiekt produkcyjny firmy „KAJA” wraz z projektowanym powiększeniem terenu.

Na zachód i wschód od wsi Karnieszewice zwarte obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej predysponowane do realizacji farm elektrowni wiatrowych.

Atrakcyjne tereny rozwojowe, pod warunkiem nie obciążenia ruchem drogi krajowej DK-6. Przy dojeździe do tej drogi kolonia Gracz, kilka zabudowań, w tym adaptowane na hotel, za drogą nowy pensjonat „JANEX”, za nim w lesie dwa zabudowania luźne.

Obok kombinat ogrodniczy – aktualnie produkcja warzywno-rybna „DEGA” (nr 3) wraz z projektowanym powiększeniem terenu i planowaną rozbudową budynków. Z tyłu (kolonia **Trawica**) nadleśnictwo, obok obiekty techniczne uzbrojenia wod.-kan. (nr 4).

7.3.7. Strefa rolniczo-turystyczna Bielkowo – rys. nr 7

Dość duża wieś o dużym udziale wartościowej historycznie zabudowy. W centrum sklep (nr 1). W części północnej wykorzystywane produkcyjnie obiekty byłej bazy kółek rolniczych (nr 2), w części południowej stacja wodociągowa (nr 4) i większe gospodarstwo prywatne z warsztatem (nr 3). W centrum wsi występują też mniejsze istniejące obiekty wykorzystywane na usługi produkcyjne, między innymi branży budowlanej. Duże tereny rozwojowe wokół wsi. Dość atrakcyjne położenie w pobliżu nadmorskiego jeziora Bukowo.

7.3.8. Strefa rolnicza Wierciszewo

Dość duża rozciągnięta wzdłuż drogi wieś o dużym udziale wartościowej historycznie zabudowy. W centrum zespół usług, sklep, restauracja (nr 1), OSP (nr 2). Dwa ujęcia i stacja wodociągowa (nr 3). Duża ilość potencjalnych terenów budowlanych, zapotrzebowanie na nie bardzo wątpliwe.

7.3.9. Strefa rolnicza Dąbrowa – Grabówko

Dąbrowa – dość duża wieś o zwartej zabudowie. Wartościowy historycznie układ i charakter zabudowy. Kościół zabytkowy z parkiem (nr 1), zaraz za nim nowa szkoła (nr 2), obok stary budynek szkoły. We wsi stary młyn ze śluzą (nr 3), obecnie wykupiony, trwają wstępne prace adaptacyjne. Brak konserwacji urządzeń śluzy spowodował spadek poziomu wody w rozlewiskach w centrum wsi i ich daleko idące zarośnięcie, stanowią dziś praktycznie gnijące bagnisko, uciążliwe dla mieszkańców wsi. Obok wsi cmentarz (nr 4) i boisko (nr 5).

Na zachód od wsi Dąbrowa zwarte obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej predysponowane do realizacji farm elektrowni wiatrowych.

Grabówko – luźna zabudowa, atrakcyjnie położona wieś, dwa obiekty nie użytkowane. W jednym z budynków mała świetlica wiejska. Zabudowa o dobrze zachowanym charakterze.

7.3.10. Strefa rolniczo-leśna Sieciemín – rys. nr 10

Atrakcyjnie położona wieś zwarta, o ciekawej, wartościowej historycznie zabudowie. Przy południowym krańcu wsi kościół zabytkowy (nr 1), obok cmentarz w lesie podlegający ochronie (nr 2). Przy kościele mały zespół usług i tereny sportowe (nr 4) oraz stacja wodociągowa (nr 3). Na wschód od wsi dwie fermy hodowlane, użytkowane. Duże możliwości terenowe dla rozwoju.

W skład sołectwa wchodzi też nie pokazane na rysunku szczegółowym zespoły zabudowy oznaczone na planszy 1:25000 Nr 1 Przytok i Nr 2 Krzykacz, położone na polanach śródleśnych.

Przytok – położony przy drodze powiatowej z pięknie położonym parkingiem nad rzeką Polnicą i 3 zagrodami o wartościowej architekturze (w tym leśniczówka). Wybitne walory krajobrazowe, znany punkt turystyki grzybiarskiej i leśnej, zasługuje na uwagę, posiada rezerwę terenów możliwych do wykorzystania na usługi turystyczne, pod warunkiem wyjątkowej dbałości o właściwe wkomponowanie zabudowy w krajobraz. W żadnym przypadku nie może tu być mowy o wykorzystaniu na inne cele.

Krzykacz – położony całkowicie na uboczu, dostępny z gruntowej drogi gminnej Sieciemín – Przytok oraz z utwardzonej częściowo drogi leśnej z postawionym chyba bezprawnie znakiem zakazu przejazdu (przez mostek na rzece Polnicy). Stare zabudowania młyńskie zniszczone. Aktualnie zrealizowane 2 zespoły zabudowy wyczerpujące całkowicie pojemność polany. Po północnej stronie rzeki gospodarstwo agroturystyczno-hippiczne. Po południowej też takie gospodarstwo oraz zabudowa nowa o charakterze mieszkalnym, w tym obiekty wytwórni okien, co jest całkowitym nieporozumieniem w tej lokalizacji i jest niezgodne z planem. (Uwaga – brak możliwości wstępu na teren nie pozwala stwierdzić, czy produkcja jest rzeczywiście prowadzona – stwierdzono na podstawie szyldu).

7.3.11. Strefa rolniczo-leśna Ratajki – rys. nr 11

Malowniczo położona wśród lasów wieś, znane miejsce turystyki grzybiarskiej i łowieckiej.

W centrum małej wsi kościół zabytkowy z cmentarzem (nr 2), obok użytkowana jako budynek mieszkalny była szkoła. Obok wsi mały zespół zabudowy mieszkaniowej przy zabytkowym parku (nr 1) z ruinami pałacu (tylko fundamenty) i resztkami alei. Bezpośrednio przy parku modernizowana aktualnie i estetycznie popegeerowska ferma użytkowana na cele produkcyjne (nr 3). Ujęcie wody na terenie fermy i obok wsi stare, ciekawe historycznie (nr 7). Żwirownia ekstensywnie użytkowana tuż przy wsi (nr 4) oraz pod lasem (nr 5), znaczne nowe obszary udokumentowanych złóż kopalni (nr 8 i 9). Boisko (nr 6).

Duża ilość terenów rozwojowych przewidziana planem nie wykorzystana. Na południowy-zachód od wsi mała kolonia Borowiec – obszar wyjątkowo piękny krajobrazowo, o dużej różnorodności przyrody.

7.3.12. Strefa rolniczo-leśna Sierakowo Sławieńskie – Sowieński Młyn – rys. nr 12

Wies **Sierakowo Sławieńskie** o zwartej zabudowie, pięknie położona wokół wzgórza z zabytkowym kościołem i zielenią otaczającą z resztami parku dworskiego (nr 1) na terenie estetycznie wkomponowana nowa stacja wodociągowa (nr 7). Obok zabudowania folwarczne (nr 6) częściowo ekstensywnie wykorzystywane. We wsi szkoła (nr 5), obok kościoła sklep i OSP, obok świetlica. Przy szkole nowa zabudowa, w tym warsztat pod lasem w budowie. Atrakcyjne położenie krajobrazowe wsi i duże możliwości terenowe rozwoju.

Na południe od wsi, wzdłuż 2 dróg, luźna zabudowa Sierakowa Sławieńskiego.

Sowieński Młyn – mały zespół zabudowy z obiektem starego młyna (nr 3), odrestaurowanym i stanowiącym wraz z przyległym, aktualnie urządzonym, terenem (w tym terenami dla hippiki) atrakcyjny obiekt agroturystyczny. Możliwości rozbudowy i urządzenia terenów wokół zalewu. Obok gorzelnia użytkowana (nr 4) z budynkiem mieszkalnym. W pobliżu zagroda i małe boisko.

7.3.11. Strefa rolniczo-leśna Sowno – rys. nr 13

Mała wieś z zabytkowym dworem w parku (nr 3) i sąsiadującą zabudową folwarczną rozbudowaną przez b. PGR o zespół obiektów inwentarskich (nr 2). Tak dwór, jak i zabudowa folwarczna ze względu na całkowitą przebudowę dworu i stan starej zabudowy gospodarczej nie przedstawiają dziś innych wartości, jak tylko czytelność samego układu w powiązaniu z resztkami założenia parkowego, w którym znajduje się zabytkowy kościół (nr 1). W okolicy 3 cmentarze podlegające ochronie (nr 4).

Duże możliwości w zakresie terenów rozwojowych, jednak trudno przewidywać jakiegokolwiek zapotrzebowanie na nie.

7.3.11. Strefa rolniczo-leśna Szczeglino – Mokre – rys. nr 14

Wies **Szczeglino** o zwartej zabudowie wartościowej historycznie także pod względem układu. Położona w centrum śródleśnego obszaru użytków rolnych. W centrum zabytkowy kościół z małym zespołem zieleni (nr 1), obok szkoła z małym boiskiem (nr 2). Po drugiej stronie drogi sklep i budynek wielorodzinny (nr 3). W rejonie wsi kilka średnich ferm użytkowanych zgodnie z przeznaczeniem i jedna duża ferma hodowlana (nr 4) z ujęciem wody, wykorzystywana według wywiadu na hodowlę pieczarek.

Obok wsi w lesie cmentarz (nr 8) podlegający ochronie. Kilka nowych budów w realizacji. Duża ilość wolnych terenów nadających się do zabudowy, w planie przewidziano drogowe obejście wsi.

Szczeglino Nowe – zespół starej zabudowy wartościowej historycznie.

Mokre – wieś luźno zabudowana wzdłuż drogi, stanowi niejako przedłużenie Szczeglina. Kilka obiektów o wartościach historycznych, w tym zabytkowa zagroda leśniczówki (nr 6). Cmentarz podlegający ochronie (nr 7). Boisko (nr 5).

Do sołectwa Mokre należy także mały śródleśny zespół zabudowy z leśniczówką **Kościerza** (poza granicami rysunku szczegółowego) oraz wykazany na nim, położony na południowy-zachód od wsi Szczeglino wśród lasów zespół 2 gospodarstw hodowli ryb oraz sąsiedni mały zespół zagród leśnych.

7.3.15. Strefa rolniczo-leśna Maszkowo – rys. nr 15

Mała wieś o dużych walorach krajobrazowych położona przy granicy miasta Koszalina, pomiędzy lasami w obniżeniu terenowym przeciętym rzeką Unieść i jej dopływami. Centralny plac z boiskiem i ogródkiem dziecięcym (nr 1), cmentarz podlegający ochronie, nad rzeką pięknie położony parking (nr 5). Bliskość Koszalina decyduje o dość dużym ruchu budowlanym.

Dwa gospodarstwa agroturystyczne, przetwórstwo rybne (nr 4). Pod lasem pięknie urządzone prywatny mały ogród botaniczny.

Problemem jest kilkanaście zespołów (nr 3) hodowli zwierząt futerkowych zlokalizowanych w miejscach zagrażających środowisku (korytarze ekologiczne, lasy), wbrew wszelkim zasadom, także zbyt blisko zabudowy mieszkalnej i agroturystycznej, dla której są wyjątkowo uciążliwe. Ponadto

charakteryzują się wyjątkowym stopniem dewastacji terenu i brzydotą. Muszą być bezwarunkowo zlikwidowane.

Pewien problem estetyczny stanowi też ferma przy drodze wojewódzkiej, fragmentarycznie użytkowana i ulegająca dewastacji.

7.3.16. Strefa rolniczo-leśna Węgorzewo – rys. nr 16

Położona wśród lasów przy granicy miasta Sianowa wieś o zwartej, wartościowej historycznie zabudowie. W pobliżu wsi duże udokumentowane i eksploatowane złoża kruszyw budowlanych. Obok istniejącej, usankcjonowanej żwirowni (nr 3) wydobywa się piasek na terenie poza złożem udokumentowanym, tuż przy zabudowie wiejskiej (nr 4).

We wsi kościół odbudowany z cmentarzem podlegającym ochronie (nr 1), stacja wodociągowa (nr 2) oraz boisko (nr 6). W centrum zespół usług, sklep, przystanek i nieużytkowana świetlica.

Pod lasem w północnej części wsi składowisko złomu na terenie wrażliwym ekologicznie – do bezwzględnej likwidacji. Obok składowisko maszyn i barakowozów do robót drogowych urągające estetyce.

7.4. Wyposażenie w infrastrukturę społeczną

O stopniu wyposażenia w infrastrukturę społeczną miasta i gminy Sianów decydują z jednej strony charakterystyka obszaru, w którym centralny ośrodek miasta Sianów i szereg miejscowości ze względu na swe położenie w bezpośrednim sąsiedztwie Koszalina wykazują pewną komplementarność i wymienną usług, natomiast inne wsie ze względu na swoją małą wielkość i rozproszenie stwarzają określone trudności w zaspokojeniu potrzeb. Z drugiej sytuacja materialna miasta i gminy zmusza do ograniczania wydatków na infrastrukturę społeczną, co szczególnie zauważyć można w sferze placówek kultury.

W efekcie sytuacja w zakresie infrastruktury społecznej pozostawia wiele do życzenia, równocześnie jest bardzo trudna do poprawy.

W zakresie **zdrowia i opieki społecznej** działają:

- Ośrodek Zdrowia w Sianowie (z filią w Iwięcinie) z gabinetami: zabiegowym i rehabilitacyjnym, zatrudniający 10 lekarzy i zapewniający podstawową opiekę,
- 2 apteki w Sianowie,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sianowie.

W zakresie **oświaty** działają:

- gimnazjum w Sianowie,
- 2 szkoły podstawowe w Sianowie,
- wiejskie szkoły podstawowe w Dąbrowie, Iwięcinie, Sierakowie, Suchej Koszalińskiej i Szczeglinie (poza Szczeglinem w odpowiadających potrzebom obiektach),
- 2 przedszkola w Sianowie.

Dowóz dzieci do szkół położonych na terenie miasta i gminy odbywa się na stosunkowo krótkich trasach (2 – 5 km), wyjątek stanowią Osieki oddalone od szkoły w Suchej Koszalińskiej o ponad 8 km i Sowno.

Pożądana byłaby budowa nowej szkoły w Szczeglinie, lecz liczba dzieci w tym rejonie nie pozwala na taką decyzję.

W zakresie **kultury** działają:

- kino w Sianowie,
- biblioteka publiczna w Sianowie,
- 6 punktów bibliotecznych we wsiach.

Zlikwidowano dom kultury w Sianowie, nieliczne świetlice wiejskie nie są praktycznie wykorzystywane.

Działalność **sportowa** prowadzona jest w oparciu o stadion w Sianowie, prowizoryczne boiska istniejące w większości wsi oraz boiska i sale przyszkolne. Rozwijają się prywatne bazy hippiczne. Brak samorządowych obiektów sportowych (sala wielofunkcyjna, basen pływacki).

Jednostki **administracji i ochrony ludności** skupione są w Sianowie z wyjątkiem administracji leśnej (nadleśnictwo Karnieszewice, leśniczówki) oraz kilku wiejskich oddziałów OSP.

7.5. Komunikacja

7.5.1. Sieć drogowa

W obszarze gminy występują wszystkie typy dróg kołowych. Drogi w gminie podlegają następującym zarządom:

- droga krajowa DK-6 (E-28) – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad – Oddział w Szczecinie,
- drogi wojewódzkie DW-203 i DW-206 – Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie,
- drogi powiatowe (16 dróg) – Zarząd Dróg Powiatowych w Koszalinie,
- drogi gminne – Urząd Gminy i Miasta w Sianowie.

Drogi krajowe

Przez teren gminy przebiega tylko jedna droga krajowa – DK-6 – o kierunku (Kołbaskowo) – Szczecin – Goleniów – Koszalin – Słupsk – Gdańsk. Droga ta zaliczana jest do międzynarodowej sieci dróg (E-28).

W obszarze gminy jej przekrój poprzeczny (korona drogi) posiada jezdnię dwupasmową o szerokości 7,0 m, dwa utwardzone pobocza o szerokości 2,0 m każde i dwa ziemne pobocza o szerokości 0,75 m każde. Szerokość w liniach rozgraniczenia nominalna 40,0 m, rzeczywista zróżnicowana.

Droga ta przebiega przez miasto Sianów następującymi ulicami: Koszalińską, Armii Polskiej, Morską i Łużycką. przebieg przez miasto jest bardzo kręty, a szerokość jezdni zawęża się nawet do 5,8 m.

Nakładanie się bardzo intensywnego ruchu tranzytowego (znaczny udział w ruchu dużych samochodów ciężarowych) na sieć uliczną z jej ruchem lokalnym stwarza bardzo poważne problemy komunikacyjne w mieście. Zmusiło to władze do wprowadzenia ograniczenia szybkości pojazdów w obszarze całego miasta.

W chwili obecnej (2017 r.) w trakcie realizacji jest budowa drogi krajowej nr 6 klasy ekspresowej nowym szlakiem przebiegającym przez teren Gminy o kierunku zachód – wschód (obwodnica Sianowa).

Drogi wojewódzkie

Północny i południowy obszar gminy przecinają dwie drogi wojewódzkie o jezdni szerokości 6,0 m. Są to:

- droga DW-203 o kierunku Koszalin – Darłowo – Ustka,
- droga DW-206 o kierunku Koszalin – Polanów – Miastko – Bytów.

Szerokość w liniach rozgraniczenia – nominalna 25,0 m, rzeczywista – zróżnicowana.

Drogi powiatowe

Drogi powiatowe na terenie gminy w zasadzie są trzonem dróg gminy, tworzą sieć dojazdów do siedziby gminy. Ich rozkład w terenie budzi jednak zastrzeżenia. Brak jest powiązań między głównymi drogami powiatowymi i wojewódzkimi w obszarze gminy. Można tu wymienić brak łącza między drogami 3546Z a 3545Z i DW-206. Brak jest również bezpośrednich – bez dalszych objazdów – powiązań dróg 3511Z z drogą 3542Z i dalej z 3546Z.

Drogi powiatowe charakteryzują się niską szerokością jezdni, co wpływa ujemnie na bezpieczeństwo ruchu na tych drogach.

Szerokość w liniach rozgraniczenia – nominalna 20,0 m, rzeczywista – zróżnicowana.

W zestawieniu poniżej przedstawiono odcinki dróg powiatowych przebiegających przez tereny gminy i ich charakterystykę użytkową:

nr drogi	trasa drogi	długość drogi		średnia szer. jezdni [m]
		całkowita	o nawierzchni twardej	
3504Z	Łazy – Sucha Koszalińska – Skibno	7,3	7,3	5,5
3511Z	Osieki – Rzepkowo – do DW-203	3,8	1,8	3,6
3512Z	Bielkowo – Iwęcino	3,0	0,65	3,5
3513Z	Skwierzynka – Kędzierzyn	3,4	1,6	5,8
3539Z	Wiekowo – Grabowo – do DK-6	1,8	1,8	4,0
3540Z	Dąbrowa – Grabówko	3,8	0,3	3,3
3541Z	Kawno – Sieciemin	7,5	7,5	4,4
3542Z	Wierciszewo – Karnieszewice	3,8	3,8	4,4
3543Z	Wierciszewo – Skibno – Sianów	6,6	6,6	5,4
3545Z	Sianów – Węgorzewo – do DW-206	4,5	4,5	5,0
3546Z	Sianów – Przytok – Ratajki – Krytno	13,5	13,5	4,0
3541Z	Sieciemin – Kusice	1,9	0,8	4,0
3549Z	Kusice – Ratajki	1,4	1,4	4,3
3551Z	Sierakówko – Lejkowo – Ostrowice	5,0	5,0	3,5

3553Z	Sowno – Laski	2,0	2,0	3,6
razem		71,1	58,6	

Drogi gminne

Drogi gminne są w zasadzie łącznikami między pojedynczym osadnictwem a drogami wyższego rzędu. Z reguły są one drogami gruntowymi.

Obciążenie ruchem

Ruch samochodowy głównie skupia się na drogach głównych, tj. na drogach krajowych i wojewódzkich. Na drogach tych cyklicznie co 5 lat prowadzone są badania ruchu. Według pomiarów opublikowanych, natężenie ruchu w latach 1990–1995 w obszarze gminy przedstawiało się, jak w tabeli:

rok pomiaru	suma pojazdów rzeczyw./dobę	struktura ruchu				wskaźnik wzrostu
		sam. osob./%	sam. ciężar./%	autob./%	inne/%	
droga krajowa DK-6						
1990	4800	3120-65	720-15	288-6	672-14	1,71
1995	8250	5986-73	902-11	246-3	1066-13	
droga wojewódzka DW-203						
1990	1300	754-58	117-9	91-7	338-26	1,77
1995	2300	1863-81	69-3	69-3	299-13	
droga wojewódzka DW-206						
1990	650	371-57	814-13	33-5	162-25	1,46
1995	950	741-78	67-7	28-3	114-12	

7.5.2. Kolejnictwo

Przez teren gminy w układzie zbliżonym do równoleżnikowego przebiega linia kolejowa I rzędowa kategorii 1 o kierunku Gdańsk – Słupsk – Koszalin – Stargard Szczeciński. Linia ta jest na całej długości zelektryfikowana i jednotorowa. Jej szlak miejscami jest przygotowany do dobudowy 2-go toru.

Na północ od Sianowa (ok. 2 km od centrum) znajduje się stacja Skibno. Stacja jest punktem załadunkowym drewna oraz odbioru dostaw przemysłu, nawozów sztucznych i cementu.

7.5.3. Wnioski

~~W związku z decyzją sejmową i rządową podniesienia rangi drogi krajowej DK-6 do drogi ekspresowej S-6 zaistnieje konieczność likwidacji na szlaku istniejącej drogi DK-6 wszystkich wjazdów lokalnych. Zaistnieje też potrzeba budowy obwodnicy miasta Sianowa.~~

~~Wjazdy na tę nową trasę (S-6) będą możliwe tylko poprzez węzły organizowane na skrzyżowaniach z drogami wojewódzkimi i sporadycznie z drogami powiatowymi.~~

~~W związku z powyższym należy przewidzieć nową organizację ruchu lokalnego, szczególnie zaprojektować nowe dojazdy do siedziby gminy nie związane z dzisiejszą drogą DK-6. Do tego celu należy wykorzystać drogi powiatowe – szczególnie 0393Z i 0396Z prowadzące do Sianowa.~~

~~W strategii rozwoju województwa przewiduje się zmianę drogi krajowej DK-11 na drogę ekspresową. Włączenie jej w drogę DK-6 jest możliwe z ominięciem Koszalina na zachodzie w rejonie skrzyżowania z drogą powiatową 0375Z, ewentualnie na wschodzie w rejonie stacji paliw Trawica. Trasa wschodnia (od węzła w Manowie) przecięłaby drogę wojewódzką DW-206 w rejonie Maszkowa (węzeł) i bez prawa wjazdu na nie drogi powiatowe 0395Z-0396Z. Wprowadzenie tego wariantu (wschodniego) wymagałoby korekty „Studium”.~~

W związku z budową nowej trasy drogi krajowej nr 6 klasy ekspresowej miasto i gmina Sianów zostaną powiązane z tą drogą poprzez węzeł drogowy, który znajdzie się w obr. Skibno. Po wybudowaniu nowego odcinka drogi krajowej istniejąca droga krajowa zmieni kategorię i klasę. W tym zakresie decyzję podejmą uprawnione jednostki. Wskazany jest, ażeby droga ta została zaliczona do dróg wojewódzkich klasy głównej lub zbiorczej. Po realizacji obwodnicy Sianowa droga ekspresowa skończy swój przebieg w rejonie Karnieszewic. Na wschód od Karnieszewic, do czasu dalszej realizacji drogi ekspresowej, główną trasę w kierunku Trójmiasta stanowić będzie droga krajowa nr 6, zgodnie ze stanem istniejącym.

Dla drogi wojewódzkiej DW-203 należy przewidzieć wyprostowanie szlaku wprowadzając skrót między m. Iwęcino a m. Bielkowo – zmieniając administrację tego szlaku z 0362Z na DW-203.

Dla szlaku kolejowego należy zarezerwować teren po północnej stronie istniejącego toru pod budowę 2-go toru.

7.6. Wyposażenie w infrastrukturę techniczną

Zaopatrzenie w wodę

Źródłem wody dla potrzeb gospodarczych gminy są wody podziemne (wyjątek stanowi pobór wód powierzchniowych z rzeki Polnicy dla potrzeb Zakładu Odzysku Odpadów w Sianowie). Ujęcia wody w postaci studni wierzonych głębinowych ujmują wodę z warstw wodonośnych czwartorzędowych i sporadycznie trzeciorzędowych.

Jakość ujmowanej wody w części ujęć nie odpowiada wymogom stawianym przez polskie normatywy dla wód przeznaczonych do picia i potrzeb gospodarczych ze względu na przekroczone normy zawartości żelaza i manganu.

Obecnie woda jest uzdatniana przez zastosowanie odżelaziaczy i odmanganiaczy w 15 stacjach wodociągowych. Reszta stacji to hydrofornie.

Ujęcia to przeważnie studnie podstawowe – brak otworów awaryjnych i posiadają aktualne pozwolenia wodno-prawne. Studnie w większości są zabezpieczone w granicach stref ochrony bezpośredniej.

Na terenie gminy funkcjonuje tylko jeden wodociąg grupowy z ujęciem w Dąbrowie zaopatrujący oprócz Dąbrowy, Grabówka, Karnieszewic, Gracz i Trawicę także dwie miejscowości w gm. Malechowo (Grabowo i Kawno).

W gminie Sianów mieszkańcy 26 miejscowości korzystają ze zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

W posiadaniu i eksploatacji Gminy jest 17 systemów zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

Eksploatacją wodociągów w gminie Sianów zajmuje się Zakład Budżetowy Gminne Wodociągi i Kanalizacja.

Wybrane dostępne dane o istniejących wodociągach gminnych

lp.	miejscowość	rok budowy	wydajność ujęć [m ³ /h]	hydrofory [szt.] [m ³ /h]	uzdatnianie wody	sieci – rodzaj materiału	uwagi
1.	Bielkowo	1981	38,5	2 x 4,0	odżelazianie, odmanganianie	PCW, stal	
2.	Dąbrowa	1984	42	2 x 4,0	odżelazianie, odmanganianie	PCW, PE, stal oc.	stacja wodoc. zmodernizowana w 1999 r.
3.	Grabówko	zaopatrzenie z ujęcia w Dąbrowie					
4.	Iwięcino	1976	52	1 x 3,0	odżelazianie	PCW, PE	
5.	Karnieszewice	zaopatrzenie z ujęcia w Dąbrowie					
6.	Kleszcze		36	1 x 2,5		azbest, PCW, żeliwo	ujęcie w bliskim sąsiedztwie gnojownika
7.	Osieki		104	1 x 2,5 1 x 2,0	odżelazianie		
8.	Rzepowo	1966	39	2 x 2,0	odżelazianie	azbest, PCW, stal oc.	
9.	Sieciemin		29	2 x 2,5		PCW, stal oc.	
10.	Sierakowo	1987	60	2 x 2,5		PCW, PE	
11.	Skibno	1975	72	2 x 4,5	odżelazianie, odmanganianie		
12.	Skwierzynka	1972	23	2 x 2,5	odżelazianie	stal oc., PCW	
13.	Sucha Koszalińska		33	2 x 3,0			
14.	Szczegliń			4 x 2,5			
15.	Wierciszewo	1982	69,5	2 x 2,5	odżelazianie	PCW, ocynk	
16.	Węgorzewo	1984	40	1 x 2,5		PCW, stal oc.	konieczne uzdatnianie

Największe ujęcie zbiorowe zlokalizowane jest w Sianowie. Dostarcza wodę dla potrzeb miasta. Nie posiada wyznaczonej i zatwierdzonej strefy ochrony pośredniej.

Ujęcie składa się z 3 studni, z których dwie są obecnie eksploatowane.

Pozwolenie wodno-prawne ważne do 31.03.2005 r. pozwala na pobór wody w ilości 125 m³/h przy depresji S = 2,9 ÷ 3,9 m.

Dane studni

wyszczególnienie	SW-1/61	SW-2/76	SW-3/82
wydajność eksploatacyjna zatwierdzona w decyzji [m ³ /h]	32,80	40,0	106,50

Depresja przy Q ekspl. [m]	4	4	4
Lustro statyczne wody [m p.p.t.]	9,24	2,37	10,42
Głębokość całkowita studni [m]	52,00	40,00	42,00
Zawart. związków żelaza [mg/dm ³ Fe]	1,00	2,10	0,68
Zawart. związków manganu [mg/dm ³ Mn]	0,15	0,25	0,10
Wydajność eksploatacyjna w chwili obecnej [m ³ /h]	25,00	2,00	50,00

Stacja wodociągowa wyposażona jest w dwie sprężarki bezolejowe typu AB, mieszacz wodno-powietrzny \varnothing 1200 mm, cztery filtry ciśnieniowe \varnothing 1400 mm z głowicami samopłuczającymi typu BRUNER MATIC, zbiornik wyrównawczy o poj. 4 x 6,3 m³, pompownię II° oraz aparaturę kontrolno-pomiarową.

Stacja pracuje w układzie jednostopniowej filtracji z dwustopniowym pompowaniem wody.

Woda surowa pobierana jest ze studni wierconych przy pomocy pomp głębinowych i poprzez mieszacz wodno-powietrzny skierowana na złożę odżelaziaczy (odmanganiaczy), a następnie do zbiornika wyrównawczego wody czystej. Ze zbiornika woda zasysana jest przez zestaw pomp I^o i tłoczona do sieci wodociągowej.

Zapotrzebowanie na wodę potencjalnych odbiorców w Sianowie określa się w wielkości $Q_{\text{śr. dob.}} = 975 \text{ m}^3/\text{d}$ ($Q_{\text{max.h.}} = 97 \text{ m}^3/\text{h}$).

W chwili obecnej średniodobowe zużycie wody w m. Sianów jest dużo mniejsze i wynosi około 650 m³/dobę, a maksymalne dobowe nie przekracza 880 m³/dobę. Ta różnica wynika z ograniczonego zasięgu sieci wodociągowej (ok. 70% obszaru miasta) oraz ze zmniejszonego standardu wyposażenia mieszkań. Należy się jednak liczyć z ciągłym, zwiększaniem zużycia wody w m. Sianów.

Sieć wodociągowa w mieście jest ciągle rozbudowywana w oparciu o posiadany „Program ogólny wodociągu m. Sianowa” z 1987 r.

Mieszkańcy dwu stosunkowo dużych jednostek osadniczych: Ratajki (109 mieszkańców) i Sowno (180 mieszkańców) korzystają z wody z wodociągów dotąd nie przyjętych przez Gminę.

W Ratajkach mieszkańcy zaopatrują się w wodę z ujęcia samowypływu pochodzącego sprzed 1939 r. o nieznannej wydajności (w okresach suszy – deficyt wody), brak zabezpieczenia ppoż. wsi. Oprócz tego w Ratajkach istnieje drugie Zakładowe ujęcie wody o wydajności 24,4 m³/h dla potrzeb prowadzonej hodowli drobiu oraz budynku mieszkalnego (bloku).

W Sownie odbiorcy zaopatrywani są w wodę z ujęcia o wydajności około 20 m³/h zlokalizowanego na terenie gospodarstwa rolnego. Ujęcie i hydrofornia zlokalizowane w budynku wolnostojącym (2 hydrofony o poj. 2000 l każdy) eksploatowane są przez dzierżawcę gospodarstwa. Zabezpieczenie ppoż. z dwu hydroforów na sieci wodociągowej oraz naturalnego stawu.

Są w obszarze gminy jednostki osadnicze, gdzie wyłącznie eksploatowane są ujęcia zagrodowe. Największe z nich to: Kłos, Maszkowo, Mokre, Gorzebądz, Kędzierzyn.

Na terenie gminy poza tym istnieją wodociągi będące własnością zakładów, eksploatowane dla ich potrzeb. Większe z nich to ujęcia byłego Zakładu Przemysłu Zapalczanego „Polmatch” w Sianowie zaopatrujące zakład oraz kilku odbiorców przy ul. Koszalińskiej, Koszalińskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Ogrodniczej Sp. z o.o. w Karnieszewicach.

Sieci wodociągowe na terenie gminy pochodzą z różnych okresów, w związku z tym są wykonane z różnych materiałów. Wcześniejsze ze stali, azbestu i żeliwa, późniejsze z PCW, PE.

Wodociągi realizowano w większości z uwzględnieniem potrzeb ppoż. – sieć została wyposażona w hydranty. Ocenia się, że tylko 1/3 z nich jest czynna.

Stan techniczny znacznej ilości ujęć i stacji uzdatniania jest zły. Około 30% sieci wodociągowej wymaga pilnej wymiany ze względu na dużą awaryjność i materiał (azbest).

Właściwe i racjonalne zaopatrzenie w wodę mieszkańców gminy wymaga podjęcia pilnych działań.

Gmina nie posiada kompleksowego Programu Gospodarki Wodno-Ściekowej, posiada tylko koncepcję lokalną zwodociągowania wsi Kędzierzyn, Gorzebądz, Kłos.

Stan zwodociągowania gminy jest niewystarczający.

Zbiorowego zaopatrzenia w wodę nie posiadają następujące miejscowości:

- Maszkowo – zlecony jest projekt na zaopatrzenie z ujęcia w Szczeglinie;
- Mokre – zlecony jest projekt na zaopatrzenie z ujęcia w Szczeglinie;
- Kłos – w wieloletnim planie rozwoju gminy przewiduje się realizację wodociągu w 2008 roku;
- Ratajki;
- Przytok.

Wodociągi gminne i zakładowe wyposażone są w hydranty ppoż. W sytuacjach kryzysowych woda dowożona jest beczkowozami straży pożarnej. W gminie rozbudowywany jest monitoring obejmujący obiekty komunalne.

Odprowadzanie ścieków

Kontrolowane usuwanie ścieków na terenie gminy nie nadąża za stopniem zaopatrzenia w wodę.

We wsiach gminy występuje niski poziom infrastruktury w zakresie gospodarki ściekowej, tj. brak kanalizacji, punktów zlewnych, oczyszczalni ścieków. Gospodarka ściekowa najczęściej sprowadza się do odprowadzenia ścieków sanitarnych do zbiorników bezodpływowych z niekontrolowanym opróżnieniem, a także dołów chłonnych. Ścieki z wiejskich jednostek osadniczych tylko w części trafiają na oczyszczalnie. Szacuje się, że około 44% ścieków z terenu gminy jest oczyszczanych mechanicznie lub mechaniczno-biologicznie.

Ścieki z szamb wywożone przez firmy koncesjonowane trafiają na oczyszczalnię mechaniczno-biologiczną w Unieściu (gm. Mielno). Ponadto na terenie gminy jest kilka mniejszych oczyszczalni ścieków zakładowych, przy szkołach, o małych przepustowościach – zrealizowanych tylko dla jednego obiektu. Są to:

obiekt	rodzaj oczyszczalni	przepustowość [m ³ /d]	odbiornik
byłe Zakłady „POLMATCH” w Sianowie	mechaniczna	96	rz. Polnica i Struga Sianowska
Sierakowo Sławieńskie – gorzelnia	mech.-biologiczna	89	rz. Bielawa
Gospodarstwo Ogrodnicze Karnieszewice	mech.-biologiczna	73	rz. Polnica
Szczeglino – bud. nadleśnictwa	mech.-biologiczna	9,0	drenaż
Sierakowo Sławieńskie – szkoła	mech.-biologiczna	7,0	drenaż
Dąbrowa – szkoła i 2 bud. mieszkalne	mech.-biologiczna	7,0	drenaż
Osieki - POLRYB	mech.-biologiczna	0,5	j. Jamno

Największą oczyszczalnią ścieków w obszarze gminy jest oczyszczalnia mech.-biologiczna w Sianowie, do której odprowadzane są systemem kanalizacji grawitacyjno-ciśnieniowej ścieki z terenu miasta (z około 50% zabudowy).

Na układ technologiczny tej oczyszczalni składa się: krata, piaskownik, osadnik wstępny, biologiczne złożo zraszane, osadnik wtórny, komora fermentacji, poletka osadowe. Nie ma punktu zlewnego dla ścieków dowożonych.

Przepustowość oczyszczalni wynosi 1200 m³/d, a ilość przyjmowanych obecnie ścieków kształtuje się na poziomie 600 m³/d.

Strefa ochrony sanitarnej oczyszczalni – w promieniu 300 m od gabarytów oczyszczalni została wyznaczona na etapie projektu według obowiązujących wówczas przepisów (1987 r.).

Oczyszczalnia ma pozwolenie wodno-prawne aktualne do końca 2000 r. – wystąpiono o przedłużenie.

Sieć kanalizacji sanitarnej Sianowa jest stopniowo rozbudowywana zgodnie z kierunkami zawartymi w Programie ogólnym kanalizacji z 1988 r.

Eksploatatorem obiektu i całego systemu kanalizacji w m. Sianowie jest Zakład Budżetowy Gminne Wodociągi i Kanalizacja.

W latach 90-tych opracowana została koncepcja gospodarki ściekowej dla gmin położonych w zlewni jez. Jamno – związana z ochroną wód tego jeziora. W opracowaniu tym zawarto także koncepcję kanalizacji gm. Sianów zakładającą odprowadzenie większości ścieków z obszaru gminy na oczyszczalnię w Sianowie.

Gmina nie posiada kompleksowego programu gospodarki ściekowej całej gminy.

Większość miejscowości nie posiada systemów kanalizacji deszczowej.

Wody opadowe z obszaru m. Sianowa bez oczyszczania są odprowadzane siecią deszczową złożoną z kanałów podziemnych i rowów odkrytych, licznymi odpływami do wód powierzchniowych, tj. rowów melioracyjnych, rz. Polnicy i Strugi Sianowskiej.

Sieć kanalizacyjna w mieście wymaga uporządkowania, tzn. likwidacji wszelkich odpływów ścieków sanitarnych do deszczówki i odwrotnie.

Gospodarka odpadami

W obszarze gminy Sianów (w granicach administracyjnych m. Sianowa) zlokalizowane było wysypisko odpadów zajmujące powierzchnię około 20 ha. Obecnie jest to Regionalny Zakład Odzysku Odpadów zarządzany przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Koszalinie.

Na terenie Regionalnego Zakładu Odzysku Odpadów znajdują się następujące instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych:

- składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne,
- instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych,
- kompostownia odpadów ulegających biodegradacji

Ponadto na terenie gminy Sianów zlokalizowana jest instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w Korzyścienku, której zarządcą jest Miejski Zakład Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska z Kołobrzegu²¹.

Na wysypisku gromadzone są odpady komunalne z przemysłu, rzemiosła, usług i osady ściekowe w ilości 58 tys. ton/rok.

Na terenie Zakładu jest mogiłnik, brak jest sektora na odpady niebezpieczne „przemycane” w innych odpadach.

Odpady są na bieżąco zagęszczane kompaktorem. Dojazd do zakładu wykonany jest z płyt betonowych.

Obiekt jest ogrodzony i otoczony częściowo pasem zieleni izolacyjnej. Według sporządzonej „Oceny oddziaływania na środowisko Wysypiska Odpadów Komunalnych w Sianowie” w 1999 roku strefa uciążliwości ogranicza się do obszaru zajmowanego przez wysypisko.

Dno i skarpy zakładu uszczelnione są folią i geomembraną HDPE o grubości 1,5 mm.

W punktach zbiórki prowadzona jest częściowa segregacja odpadów. Linia segregacji istnieje też w samym Zakładzie.

Odcieki z zakładu zbierane są siecią drenarką, gromadzone w zbiorniku a następnie rozdeszczowywane na składowanych odpadach w okresie suszy co chroni wody podziemne przed migracją zanieczyszczeń.

Część zrekultywowana zakładu posiada instalacje do odzysku gazu wysypiskowego wykorzystywanego do produkcji energii elektrycznej wykorzystywanej w obiektach na wysypisku i przekazywanej do sieci energetycznej krajowej (ok. 400 tys. kWh/rok).

Eksploatatorem wysypiska jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Koszalinie.

Na wysypisku składowane są odpady z Koszalina, gminy Sianów i częściowo z gmin Będzino, Manowo, Biesiekierz, Mielno.

Zorganizowanym wywozem odpadów z gminy Sianów zajmuje się PGK w Koszalinie oraz koncesjonowane Prywatne Przedsiębiorstwo „Ekosan” z Koszalina.

Obecnie na terenie gminy w ciągu roku powstaje około 18 tys. m³ odpadów, z czego na wysypisko trafia około 70 %.

Wywozem odpadów objęta jest tylko część budownictwa zagrodowego. W bieżącym roku podjęto działania zmierzające do upowszechnienia selekcyjonowania odpadów w gospodarstwach domowych – rozmieszczono w gminie dodatkowo 30 kompletów pojemników na szkło i tworzywa sztuczne.

Mimo dobrze zorganizowanej gospodarki odpadami w gminie, na jej terenie występuje kilka dzikich wysypisk odpadów. Są to miejsca w okolicach Osiek, Rzepkowa, Suchej Koszalińskiej, Sierakowa, Bielkowa, Sowna.

W 1993 roku został opracowany Program Gospodarki Odpadami dla Regionu Koszalińskiego, w którym ujęta została problematyka gospodarki odpadami także gm. Sianów.

Zaopatrzenie w gaz

Przez obszar gminy Sianów przebiega gazociąg przesyłowy wysokiego ciśnienia Dn 220 mm relacji Koszalin – Sławno.

Gmina zasilona jest gazem ziemnym zaazotowanym podgrupy GZ-35 przez realizację gazociągu w/c Dn 80 i stacji redukcyjno-pomiarowej I° o przepustowości 4000 m³/h zlokalizowanej w Skibnie. Stacja została ogrodzona w granicach strefy zagrożenia wybuchem.

W 1990 roku opracowano koncepcję gazyfikacji Sianowa i Skibna, którą w 1994 roku zaktualizowano rozszerzając zakres gazyfikacji o Suchą Koszalińską i Kłos. Przewidziano także rezerwę gazu wielkości 750 m³/h dla Kleszcz i Osiek uwzględniona w przepustowości stacji redukcyjno-pomiarowej I° oraz obliczeniach sieci rozdzielczej.

W ww. programie uwzględniono potrzeby gazu na przygotowanie posiłków, ciepłej wody oraz ogrzewanie (indywidualne i z kotłowni osiedlowych opalanych gazem).

Aktualnie z gazu poprzez sieć rozdzielczą s/c zaopatrywani są odbiorcy w Sianowie oraz palarnia kawy w Skibnie.

W mieście gazociągami s/c zostały zrealizowane na ul. Dworcowej, Tylnej, Mickiewicza, Słowackiego, Łużyckiej, osiedlu budownictwa jednorodzinnego między ul. Dworcową a Dębową.

Gaz został doprowadzony do dwu kotłowni osiedlowych: Spółdzielni Mieszkaniowej „Bratek” przy ul. Dębowej oraz do kotłowni na os. Piastów przy ul. Słowackiego.

Obecnie w fazie PT jest dalsza realizacja gazyfikacji m. Sianowa oraz Skibna i Suchej Koszalińskiej.

²¹ Wg Uchwały Nr XVI/219/12 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie wykonania Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2023.

Podjęta gazyfikacja gminy daje szansę na korzystanie z czystego ekologicznie paliwa, co korzystnie wpłynie na środowisko.

Strefa kontrolowana gazociągu w.c. wolna od zabudowy zgodnie z przepisami szczególnymi.

Przez Gminę przebiega gazociąg tranzytowy wysokiego ciśnienia o średnicy 700 mm Szczecin - Gdańsk.

Wnioski

Zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków

Przy istniejącym i spodziewanym rozwoju gminy oraz potrzebie podnoszenia standardu życia mieszkańców uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej należy zaliczyć do zadań podstawowych warunkujących dalszy rozwój gminy.

Racjonalna gospodarka wodno-ściekowa jest także warunkiem ochrony zasobów wód podziemnych (duża część gminy leży w obszarze najwyższej ochrony GZWP) oraz wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami. Potwierdzeniem złego stanu są zanieczyszczone rzeki Unieść (w II klasie czystości, poniżej Sianowa pozaklasowa), Polnica w III klasie czystości.

Obecnie istnieje duża dysproporcja między ilością zużywaną wody a ilością oczyszczonych ścieków. Według danych statystycznych na koniec 1998 roku na 933 przyłącza wodociągowe w gminie przypadają 172 przyłącza do sieci kanalizacyjnej. Eksploatacja dużej ilości ujęć wody, stacji wodociągowych to mnożenie kosztów eksploatacyjnych bez uzyskiwania oczekiwanych efektów.

Należy uwzględnić również dostosowanie jakości wody przeznaczonej do picia i na potrzeby gospodarcze oraz jakości odprowadzanych po oczyszczeniu wód do wymogów Unii Europejskiej – wyższych od obowiązujących obecnie w Polsce.

Poprawa stanu gospodarki wodno-ściekowej gminy to perspektywa wieloletniego procesu inwestycyjnego. Sporządzenie programu gospodarki wodno-ściekowej gminy umożliwi wybór optymalnych docelowych rozwiązań i realizację ich w miarę pozyskiwania środków finansowych.

Odprowadzanie ścieków na zasadzie wywozu do odległej oczyszczalni to kosztowna uciążliwość nie dająca gwarancji kierowania wszystkich ścieków na oczyszczalnię.

Problemem do rozwiązania jest także usprawnienie kanalizacji deszczowej dla obszarów o dużej koncentracji zabudowy wraz z realizacją wymaganego oczyszczania wód deszczowych.

Niedoinwestowanie w zakresie infrastruktury – zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków stanowi dużą barierę w rozwoju gminy.

Gospodarka odpadami

Istnienie dobrze zorganizowanego Zakładu Odzysku Odpadów w Sianowie oraz wywóz odpadów przez specjalistyczne firmy stwarza warunki do „odśmiecenia” gminy.

Gromadzenie odpadów w pojemnikach tylko przez część właścicieli nieruchomości w gminie skutkuje ciągłym istnieniem wielu nieformalnych składowisk śmieci. Składowiska te mogą stanowić źródło skażenia wód gruntowych i powierzchniowych oraz prowadzić do degradacji otaczających terenów.

Brak sortowania odpadów i kompostowania odpadów organicznych na wysypisku i ich racjonalnego zagospodarowania spowoduje zbyt szybkie zakończenie eksploatacji (wypełnienie) wysypiska (nastąpiła pozytywna zmiana w Zakładzie Odzysku Odpadów).

Zaopatrzenie w gaz i ciepło

Przebiegający przez teren gminy gazociąg wysokiego ciśnienia i realizacja stacji redukcyjno-pomiarowej I° stworzyły możliwość gazyfikacji gminy, a tym samym eliminacji paliw stałych.

Możliwość korzystania z gazu ziemnego jest czynnikiem sprzyjającym rozwojowi gminy. Realizowany program gazyfikacji (aktualizowany w 1994 roku) wydaje się zbyt skromny pod względem zasięgu gazyfikowanego obszaru gminy. (Przepustowość stacji redukcyjno-pomiarowej I° = 3000 Nm³/h).

Istniejące scentralizowane źródła ciepła na paliwo stałe nie przesądzą o kierunkach rozwoju ciepłownictwa w gminie. Stopniowo realizowana gazyfikacja gminy w znacznym stopniu wpłynie na kierunek ucieplnienia.

O faktycznych kierunkach zdecydują względy ekonomiczne oparte o koszty utrzymania i rozbudowy istniejących w gminie systemów ogrzewania, koszty budowy nowych źródeł, sieci i instalacji ciepłych oraz koszty paliw.

Nie bez znaczenia jest również aspekt czystości środowiska – działania proekologiczne poddawane ocenie w krótkim okresie nie zawsze są najbardziej efektywne finansowo.

Wynik rozważań na temat możliwości i opłacalności pozyskiwania ciepła w gminie będzie zawarty w opracowywanym Planie zaopatrzenia gminy w ciepło.

Na terenie gminy funkcjonują kotłownie wykorzystujące różne nośniki energii, tj. paliwa stałe, gaz ziemny, gaz płynny, olej opałowy, energia elektryczna. W miejscowościach Sianów i Karnieszewice

znajdują się kotłownie znacznej mocy (Gospodarstwo Ogrodnicze w Karnieszewicach - 5,8 MW, Zakład Budżetowy Administracji Budynków Komunalnych w Sianowie – 4,6 MW).Większość kotłowni położonych poza Sianowem opalana jest węglem. Postępująca gazyfikacja gminy może w znacznym stopniu wpłynąć na kierunek uciepłownienia. Już obecnie kotłownia palarni kawy MK CAFE w Skibnie i kotłownia Spółdzielni Mieszkaniowej w Sianowie korzystają z gazu ziemnego.

7.7. Energetyka elektryczna i telekomunikacja

7.7.1. Energetyka elektryczna

Gmina Sianów położona w bezpośrednim sąsiedztwie m. Koszalina, w znacznym stopniu zalesiona, pozbawiona jest dużych zakładów przemysłowych.

Do zakładów o największym zapotrzebowaniu energii zlokalizowanych na terenie gminy, należy zaliczyć:

- Kombinat ogrodniczy Karnieszewice,
- MK Cafe – Palarnia kawy Skibno.

Wszystkie wymienione obiekty posiadają własne stacje transformatorowe 15/0,4 kV z wydzielonymi liniami zasilającymi 15 kV. Linie zasilające SN i stacje transformatorowe na tych obiektach są w dobrym stanie technicznym, zarówno stacje transformatorowe, jak i linie kablowe posiadają dość znaczne rezerwy mocy zapewniające rozwój tym obiektom i możliwości dalszego zwiększenia zapotrzebowania mocy i energii również w okresie perspektywicznym.

Opis istniejącego stanu zasilania w energię elektryczną

Podstawowym źródłem zasilania gminy w energię elektryczną jest GPZ 110/15 kV w Sianowie.

Ww. obiekt zasilający wybudowany został na początku lat 90-tych z głównym przeznaczeniem zasilania trakcji elektrycznej PKP, dla linii kolejowej Koszalin – Gdańsk. Wykorzystany został jednocześnie dla zasilania odbiorców energii z terenu gminy Sianów. Z GPZ wyprowadzono kilka linii terenowych SN, obsługujących odbiorców.

Do najważniejszych linii należy zaliczyć linie 15 kV:

- linia 15 kV nr 659 do Malechowa,
- linia 15 kV nr 656 do Karnieszewic,
- linia 15 kV nr 658 do Darłowa,
- linia 15 kV nr 657 do Osiek i Łaz,
- linia 15 kV nr 385 do Koszalina,
- linia 15 kV nr 386 do Koszalina,
- linia 15 kV nr 661 do Polanowa,
- linia 15 kV nr 662 do Skibna.

Z GPZ wyprowadzonych zostało również kilka linii SN głównie kablowych dla zasilania miasta Sianowa.

Uwzględniając istniejący pobór mocy z GPZ na poziomie 5500 – 6000 kW oraz istniejącą liczbę wyprowadzonych linii SN, należy stwierdzić, że istnieją bardzo duże rezerwy mocy w istniejących obiektach elektroenergetycznych, stwarzające (ze względów elektroenergetycznych) nieograniczone praktycznie możliwości rozwoju i poboru mocy (możliwy jest kilkakrotny wzrost poboru mocy).

Stan sieci elektroenergetycznej SN oraz stacji transformatorowych należy uznać za dobry. Sieci te w większości wybudowane po 1980 r. (uwzględniając również gęstość tej sieci) nie wymagają w najbliższych latach rozbudowy.

Ogólnie stan zasilania gminy w energię elektryczną ocenić można jako dość dobry.

Sieci najwyższych napięć

Przez teren gminy przeprowadzona jest linia elektroenergetyczna relacji Dunowo - Słupsk (napowietrzna) 400 kV wyprowadzona ze stacji 400/220/110 kV w Dunowie.

Ww. linia nie ma wpływu na zasilanie Gminy, ale wnosi pewne uwarunkowania dotyczące zabudowy i zagospodarowania terenu w bezpośrednim sąsiedztwie oraz pod linią 400 kV. Aktualne przepisy w zakresie ochrony środowiska nie określają wielkości strefy wolnej od zabudowy, określają natomiast wielkość natężenia pola dopuszczalnego w warunkach stałego przebywania.

Pas technologiczny o szerokości 80 m, licząc w obie strony od osi linii 2 x 40 m.

W pasie technologicznym należy uwzględnić ograniczenia w użytkowaniu terenów:

- nie wolno lokalizować budynków mieszkalnych i innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi,
- pod linią nie należy sadzić roślinności wysokiej - zalesienia terenów rolnych w pasie technologicznym linii mogą być przeprowadzone w uzgodnieniu z właścicielem linii, który określi maksymalną wysokość sadzonych drzew i krzewów,
- do linii elektroenergetycznej musi być zapewniony dostęp dla prac eksploatacyjnych,

ponadto: należy uzgadniać z właścicielem linii zmiany przeznaczenia terenów oraz lokalizację obiektów w obrębie i w najbliższym sąsiedztwie pasa technologicznego.

Sieci 110 kV

Przez teren Gminy przeprowadzonych jest kilka linii 110 kV (napowietrznych). Ich skupienie na terenie Gminy wynika z bliskości miasta oraz lokalizacji stacji 400/220/110 kV w Dunowie.

Przebiegi i trasy linii 110 kV pokazano na załączonym planie sieci. Ze względu na wyeksploatowaną linię 110 kV Sianów – Sławno (linia wybudowana przed 1939 r.) przewiduje się jej przebudowę. Projektowana jest nowa linia 110 kV z Dunowa do Jeżyczek w gminie Darłowo.

Czynnikiem, który może spowodować konieczność budowy nowych odcinków linii 110 kV i stacji transformatorowych 110/15 kV będzie budowa farm elektrowni wiatrowych. W przypadku powstania dużych farm elektrowni wiatrowych (tereny pomiędzy Osiekami i Rzepkowem, tereny pomiędzy Suchą Koszalińską i Skibnem, jak również inne tereny w gminie Sianów i w gminach ościennych Darłowo i Malechowo) zachodzić będzie konieczność wybudowania 1 lub 2 GPZ 110/15 kV w rejonie tych miejscowości, które zasilone byłyby z istniejącej linii 110 kV Dunowo – Darłowo i projektowanej Dunowo - Jeżyczki. Do czasu zlokalizowania farm elektrowni wiatrowych, przedwczesnym jest określenie lokalizacji zarówno GPZ, jak i przebiegów linii 110 kV.

Dla istniejących linii 110 kV zaleca się, aby w oparciu o wykonane pomiary natężenia pola wyznaczyć strefy ochronne wzdłuż istniejących linii 110 kV.

Pas wolny od zabudowy 2 x 18 m.

Sieci średnich i niskich napięć

Dane dotyczące ilościowego stanu sieci średnich i niskich napięć obrazuje załączona tabela.

Zestawienie danych pokazano na tle stanu ilościowego w innych gminach powiatu koszalińskiego.

Łączna moc transformatorów zainstalowanych w istniejących stacjach transformatorowych wynosi ponad 13800 kW, przy szczytowym zapotrzebowaniu mocy na terenie gminy wynoszącym 3900 kW. Z powyższego wynika, że istnieją znaczne rezerwy mocy na przewidywane w przyszłości zapotrzebowanie.

Liczba stacji transformatorowych na terenie gminy wynosi 121 szt. (9 stacji abonenckich).

Sieci zasilające średnich napięć – to w przeważającej większości sieci napowietrzne. Stan techniczny tych sieci można uznać za zadowalający.

Łączna długość sieci SN wynosi 168 km, w tym 25 km sieci kablowych.

W zakresie sieci niskich napięć – na terenie gminy wybudowano ponad 175 km, w tym 45 km sieci kablowych.

Pas wolny od zabudowy 2 x 7,5 m (linie napowietrzne 15 kV).

Ocena istniejącego stanu zasilania w energię elektryczną

Ogólny stan sieci SN i n.n. można uznać za zadowalający w zakresie pewności zasilania, awaryjności sieci, średnich czasów wyłączeń oraz liczby uszkodzeń.

Jako mankamenty sieci należy uznać:

- znaczny udział w sieci kablowej 15 kV awaryjnych kabli SN typu YHAKX, które w najbliższym czasie winny zostać wymienione,
- wyznaczone w planie obszary pod zabudowę nie posiadają uzbrojenia w sieci elektroenergetyczne,
- istniejące sieci napowietrzne 15 kV znajdujące się na południowo-wschodniej części gminy (na obszarach znacznie zalesionych) wykonane są jako linie napowietrzne przewodami gołymi AFL,
- wskazana byłaby przebudowa tych linii (wymiana przewodów gołych na izolowane), co znacznie przyczyniłoby się do poprawy pewności zasilania.

7.7.2. Telekomunikacja

Stan wyposażenia miasta i gminy w zakresie telefonii przewodowej nie odbiega od przeciętnej krajowej i wojewódzkiej. Średnia gęstość wynosi 23 abonentów na 100 mieszkańców. Aktualnie sytuację zdecydowanie poprawia telefonnia komórkowa, której zasięg pokrywa prawie cały obszar gminy.

Ewentualna budowa nowych wież telefonii komórkowej może następować w miejscach zapewniających bezpieczeństwo w zakresie promieniowania i awaryjne w odległości nie mniejszej niż wysokość wieży, od terenów zabudowanych lub przewidzianych do zabudowy mieszkaniowej bądź usługowej.

8. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy

8.1. Analiza ekonomiczna oraz możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy

Możliwości rozwoju miasta i gminy Sianów wynikające z uwarunkowań ekonomicznych wyznaczone są przede wszystkim przez politykę finansową zapisaną w wieloletniej prognozie finansowej gminy (uchwała Nr XXIX.170/2016 z dnia 28 września 2016 r.) określonej do 2025 r. oraz istniejący stopień wyposażenie w urządzenia i sieci infrastruktury społecznej, technicznej i komunikacyjnej.

W ostatnich latach odnotowano systematyczny wzrost dochodów budżetowych miasta i gminy. W 2015 r. osiągnęły one poziom 50 284344,87 zł. Na dochód ogółem składają się wpływy z podatków, wpływy z opłat, udział w podatkach budżetu państwa, dochody gminnych jednostek budżetowych, dochody z majątku, subwencje, dotacje celowe, dochody majątkowe oraz środki z UE.

W ostatnich latach miasto i gmina zrealizowała szereg inwestycji z zakresu przebudowy sieci komunikacyjnej i rozbudowy sieci infrastruktury technicznej oraz zaplanowała kolejne inwestycje tego typu, które zostały uwzględnione w wieloletniej prognozie finansowej gminy do roku 2025.

Zgodnie z danymi pochodzącymi z Banku Danych Lokalnych GUS z 2015 r. dochody gminy ogółem na jednego mieszkańca wynosiły 3664,50 zł, natomiast wydatki wynosiły 3594,34 zł.

Dochody	
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	7,73%
Dział 600 - Transport i łączność	1,34%
Dział 630 - Turystyka	0,24%
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	2,4%
Dział 710 - Działalność usługowa	0,02%
Dział 750 - Administracja publiczna	1,38%
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	0,21%
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	4,23%
Dział 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	30,52%
Dział 758 - Różne rozliczenia	30,69%
Dział 801 - Oświata i wychowanie	2,5%
Dział 851 - Ochrona zdrowia	0,00%
Dział 852 - Pomoc społeczna	13,49%
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,66%
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	0,65%
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3,86%
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,0%
Dział 926 - Kultura fizyczna	0,1%

Wydatki	
Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo	20,01%
Dział 600 - Transport i łączność	1,35%
Dział 630 - Turystyka	0,06%
Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa	3,98%
Dział 710 - Działalność usługowa	0,36%
Dział 750 - Administracja publiczna	11,73%
Dział 751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	0,22%
Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1,78%
Dział 757 - Obsługa długu publicznego	0,71%
Dział 758 - Różne rozliczenia	0,0%
Dział 801 - Oświata i wychowanie	27,63%
Dział 851 - Ochrona zdrowia	0,46%
Dział 852 - Pomoc społeczna	17,59%
Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1,01%
Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	1,5%
Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5,96%
Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	4,7%
Dział 926 - Kultura fizyczna	9,96%

Dochody i wydatki budżetu według Klasyfikacji Budżetowej w 2015 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS).

Jak wynika z powyższej tabeli, gmina osiąga najwyższe dochody pochodzące z działu 758 – różne rozliczenia oraz działu 756 – dochody od osób fizycznych (po ok 30%), natomiast w strukturze wydatków największy dział mają wydatki związane z oświatą i wychowaniem oraz rolnictwem i łowiectwem, a także pomocą społeczną.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
<i>dochody ogółem</i>	<i>2 879,67</i>	<i>2 919,83</i>	<i>3 017,80</i>	<i>3 147,79</i>	<i>3 259,77</i>	<i>3 664,51</i>
<i>dochody własne</i>	<i>1 115,51</i>	<i>1 345,76</i>	<i>1 234,69</i>	<i>1 316,69</i>	<i>1 473,84</i>	<i>1 699,06</i>
<i>wydatki ogółem</i>	<i>3 136,61</i>	<i>3 071,61</i>	<i>2 891,61</i>	<i>3 184,30</i>	<i>3 486,74</i>	<i>3 594,34</i>
<i>udział wydatków na drogi publiczne w wydatkach ogółem</i>	<i>14,7</i>	<i>2,8</i>	<i>4,0</i>	<i>3,4</i>	<i>9,0</i>	<i>1,3</i>

Dochody i wydatki na 1 mieszkańca w latach 2010 - 2015 (źródło: Bank Danych Lokalnych GUS)

Na przestrzeni analizowanego okresu dochody ogółem na 1 mieszkańca wzrosły o prawie 30%, natomiast dochody własne na jednego mieszkańca wzrosły o ponad 50%. Poziom dochodów w porównaniu powiatu koszalińskiego jest niższy o ok. 600 zł/os, natomiast w porównaniu do województwa zachodniopomorskiego dochody są niższe o ok. 540 zł/os. Poziom wydatków ogółem na 1 mieszkańca w gminie jest niższy od analogicznego wskaźnika dla powiatu o ok. 600 zł/os oraz o ok. 590 zł/os dla województwa zachodniopomorskiego. Według Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Sianów na lata 2016 – 2025 zaplanowano następujące zadania inwestycyjne:

- budowa sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego;*
- budowa kanalizacji w miejscowościach Kłos, Gorzebądz, Kędzierzyn;*
- OZE – instalacja paneli fotowoltaicznych w Sianowie,*
- przebudowa drogi gminnej w Suchej Koszalińskiej,*
- przebudowa dróg gminnych w gminie Sianów,*
- przebudowa dróg powiatowych w gminie Sianów,*
- rozbudowa ujęcia wody wraz ze stacją uzdatniania wody w Sianowie,*
- budowa kanalizacji sanitarnej w Rzepkowie,*
- poprawa układu komunikacyjnego miasta Sianów,*
- przebudowa drogi w Skibnie*

Budżet gminy na 2017 r. zakłada

- dochody w łącznej kwocie 56 201 285 zł, z tego dochody bieżące w kwocie 51 103 110 zł (ok. 91% ogółu dochodów), majątkowe w kwocie 5 098 175 zł (ok. 9% ogółu dochodów);*
- wydatki w łącznej kwocie 55 901 285 zł, z tego wydatki bieżące w kwocie 47 765 269 zł (ok. 85% ogółu wydatków), majątkowe w kwocie 8 136 016 zł (ok. 15% ogółu wydatków).*

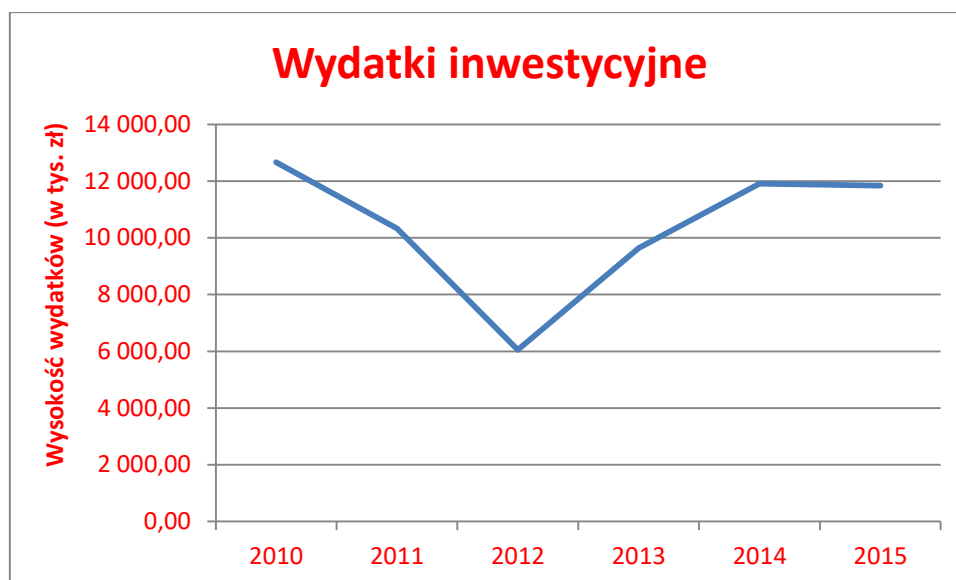
W ostatnich latach gmina zrealizowała szereg inwestycji z zakresu przebudowy sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, co spowodowało wysokie wskaźniki dotyczące zaopatrzenia ludności w wodę (92,0%) oraz możliwość odprowadzenia ścieków (54,1%).

Wydatki majątkowe inwestycyjne charakteryzują się w poszczególnych latach dużą zmiennością. Jest to wynikiem harmonogramem realizacji poszczególnych inwestycji oraz możliwości pozyskania środków zewnętrznych na ich finansowanie. W analizowanym okresie czasowym (od 2010 r.) w poziom wydatków inwestycyjnych wynosił od 6 052 929,32 zł w 2012 r., do 12 668 309,18 zł w 2010 r. W związku z powyższym można przyjąć, iż średnia wartość wydatków inwestycyjnych z analizowanego okresu, wynosi 10 404 461 zł.

W analizowanym przedziale czasowym (30 lat) da to łącznie kwotę ok. 312 mln zł, co przy utrzymaniu dotychczasowego poziomu umożliwi realizację nowych, zaplanowanych w studium, zadań inwestycyjnych.

Środki na realizację inwestycji z zakresu komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej, które należą do zadań własnych gminy, pochodzą z budżetu gminy, ale również mogą być pozyskiwane w ramach strukturalnych funduszy na rozwój regionalny, pożyczek

i kredytów lub umów z innymi podmiotami. Współdziałanie z innymi podmiotami publicznymi i prywatnymi działającymi i inwestującymi na terenie gminy podczas wykonywania inwestycji z ww. zakresu ma na celu zoptymalizować wydatki publiczne. Infrastruktura techniczna może być finansowana w dużej mierze z funduszy Unii Europejskiej. W celu zmniejszenia różnic w poziomie gospodarczo-społecznym krajów i regionów Unii Europejskiej zostały powołane różnego rodzaju fundusze.

Wydatki inwestycyjne w mieście i gminie Sianów (opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS)

Powyższe uwarunkowania wskazują na ustabilizowanie potencjału inwestycyjnego gminy, pozwalające na dalsze wyposażanie poszczególnych obszarów w niezbędną infrastrukturę techniczną i społeczną. W celu ograniczenia wydatków gminy w pierwszej kolejności należy wyznaczać nowe tereny w zasięgu istniejącej infrastruktury technicznej oraz posiadające dogodną dostępność komunikacyjną. Przygotowanie nowych terenów przeznaczonych pod zainwestowanie powinno być poprzedzone wykonaniem prognozy finansowej sporządzanej na etapie planów miejscowych, która określi bilans dochodów i wydatków wynikających z określonego obszaru.

8.2. Analiza środowiskowa

Potrzeby i możliwości rozwoju gminy wynikające ze stanu i funkcjonowania środowiska zostały przeanalizowane we wcześniejszych rozdziałach Studium, a także w opracowaniu ekofizjograficznym gminy, w związku z tym w niniejszym rozdziale przedstawiono syntezę powyższych uwarunkowań.

Na terenie gminy dominują warunki środowiskowe, które umożliwiają lokalizację zabudowy.

W analizie skoncentrowano się na tych obszarach, na których występują ograniczenia związane z uwarunkowaniami środowiskowymi, które mogą ograniczyć możliwość zabudowy. Należy zaliczyć do nich:

- *obszary występowania dużych kompleksów gleb rolnych podlegających ochronie na podstawie przepisów odrębnych przed zmianą zagospodarowania na cele nierolnicze;*
- *obszary występujących na terenie gminy zagrożeń dla bezpieczeństwa i zdrowia ludzi:*
 - *obszary stref ochrony od wież elektrowni wiatrowych;*
 - *obszary stref ochronnych od cmentarzy;*
 - *obszary stref kontrolowanych od gazociągów;*
 - *obszary pasów ochronnych o linii elektroenergetycznych średniego i wysokiego napięcia;*
- *obszary znajdujące się w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią;*
- *tereny istniejących obszarów chronionych ze względów przyrodniczych;*
- *udokumentowane tereny złóż kopalin;*
- *tereny i obszary górnicze;*

- obszary niekorzystnych uwarunkowań akustycznych wzdłuż istniejących i projektowanych dróg.

Powyższe obszary w większości nie wykluczają lokalizacji zainwestowania, mogą jednak mieć wpływ na lokalizację konkretnych funkcji zabudowy.

Analizując powyższe uwarunkowania należy stwierdzić, iż przedstawione w Studium kierunki rozwoju przestrzennego gminy nie stanowią zagrożenia dla środowiska przyrodniczego. Jedynym z powyższych ograniczeń występujących na terenie zmiany studium są obszary pasów ochronnych od linii elektroenergetycznych średniego i wysokiego napięcia – należy je uwzględnić w planach miejscowych.

8.3. Analiza społeczna

W wyniku transformacji systemowej nastąpiły znaczne zmiany w społeczeństwie. Do głównych zmian w ujęciu społecznym, mających wpływ na planowanie przestrzenne należy zaliczyć:

- odejście od dotychczasowego schematu rodziny wielopokoleniowej zamieszkującej jeden dom oraz dążenie do zwiększenia komfortu życia, w tym zamieszkania;
- ludność urodzona w latach 80-tych ubiegłego wieku, w tzw. ostatnim wyżu demograficznym, zakłada rodziny i chce się usamodzielniać;
- przystąpienie Polski do Unii Europejskiej spowodowało istotne zmiany w strukturze gospodarstw rolnych, zmniejszenie się ilości gospodarstw małych, wielofunkcyjnych na rzecz gospodarstw większych o określonej specjalizacji, w tym budowę dużych budynków inwentarskich, wielkopowierzchniowych obór, rozbudowę infrastruktury służącej do obsługi gospodarstwa oraz zmiany technologii maszyn rolniczych; dotychczasowe tereny zabudowy gospodarstw są zbyt małe, istnieje zatem potrzeba powiększania terenów istniejących gospodarstw rolnych oraz wyznaczania nowych o większym zasięgu terytorialnym;
- bogacenie się społeczeństwa oraz niechęć części społeczeństwa do wyjazdów zagranicznych spowodowały w ostatnich latach znaczne zwiększenie zapotrzebowania na usługi turystyki zlokalizowane nad polskim morzem, szczególnie dotyczy to miejsc o wysokim standardzie oferowanych usług;

Specyficznym uwarunkowaniem społecznym gminy Sianów, jest położenie gminy w sąsiedztwie od dużego ośrodka miejskiego jakim jest Koszalin. W mieście zlokalizowane są różnorodne usługi, w tym usługi społeczne, dlatego na terenie gminy nie występuje konieczność ich lokalizacji.

Dotychczasowe zmiany w rolnictwie, w wyniku których nastąpiła specjalizacja gospodarstw rolnych, spowodowały spadek zatrudnienia w tym sektorze gospodarki. Aby więc zatrzymać proces emigracji młodych ludzi z terenów wiejskich konieczny jest również rozwój innych dziedzin gospodarki. Z tego względu niezbędne staje się wytyczenie w gminie terenów przeznaczonych pod usługi lub produkcję, składy i magazyny oraz usługi turystyki. Dotychczas wyznaczone w planach miejscowych tereny zabudowy produkcyjno-usługowej nie przyciągnęły przedsiębiorców. Należy założyć, iż specyficzne potrzeby inwestorów w sferze produkcyjno-usługowej są bardziej wymagające niż standardy rynku mieszkaniowego, stąd też w celu bardziej elastycznego odpowiadania na ich preferencje, zasób terenów przeznaczonych pod tego typu działalność powinny być nieco większy niż realne możliwości całkowitego wykorzystania.

Głównym czynnikiem, który może w przyszłości spowodować wzrost zainteresowania gruntami pod funkcję produkcyjno-usługową jest, planowana na 2018 r., realizacja drogi krajowej klasy ekspresowej S6. Droga ta, ma przebiegać, na północ od miasta Sianów i stanowić jego obwodnicę. Na terenie gminy zlokalizowany będzie jeden węzeł łączący lokalny system drogowy, co zdecydowanie zwiększy dostępność drogową miasta i gminy, a także atrakcyjność inwestycyjną. Powyższe uwarunkowania społeczno-infrastrukturalne wskazują na konieczność zweryfikowania powierzchni terenów planowanych pod funkcje produkcyjne, magazynowe, składowe i usługowe, których realizacja umożliwi utworzenie nowych miejsc pracy. Dalszy rozwój działalności gospodarczej na takich terenach spowoduje możliwość

późniejszego zwiększenia zatrudnienia oraz będzie generował wpływy z podatków do budżetu gminy. Wpłyne to na poprawę warunków społecznych – bezpośrednio dla osób zatrudnionych oraz pośrednio dla wszystkich mieszkańców gminy.

Z przeprowadzonych analiz dotyczących usług społecznych wynika, iż w związku z prognozowanym wzrostem liczby mieszkańców, oraz bliskością dużego ośrodka usługowego jakim jest Koszalin, istniejące zasoby obiektów usług publicznych i społecznych są wystarczające.

Administracja publiczna – aktualny zasób gminy w zakresie obiektów administracji publicznej jest wystarczający, biorąc pod uwagę bliskość Koszalina.

Ośrodki kultury – podobnie jak ma to miejsce w przypadku ośrodków administracji publicznej, zasób powierzchni obiektów kulturalnych jest wystarczający, biorąc pod uwagę prognozy demograficzne.

Opieka zdrowotna – na terenie gminy znajdują się cztery przychodnie oraz cztery apteki. Dodatkowo mieszkańcy korzystają z usług świadczonych przez zakłady opieki zdrowotnej w Koszalinie, Trójmieście i Szczecinie.

Przedszkola – aktualny zasób miejsc w przedszkolach może zostać powiększony w perspektywie najbliższych lat. Miejsca w przedszkolne mogą zostać utworzone w ramach istniejących przedszkoli oraz szkół podstawowych. Dodatkowo mogą zostać utworzone punkty przedszkolne. Ze względu na niepewność dotyczącą uwarunkowań administracyjnych dotyczących posyłania dzieci do przedszkoli, ilość nowo wytworzonych miejsc będzie w głównej mierze zależała od napływających wniosków o miejsce w przedszkolu. W związku z powyższym brak jest potrzeb wyznaczania dodatkowych obszarów na te cele.

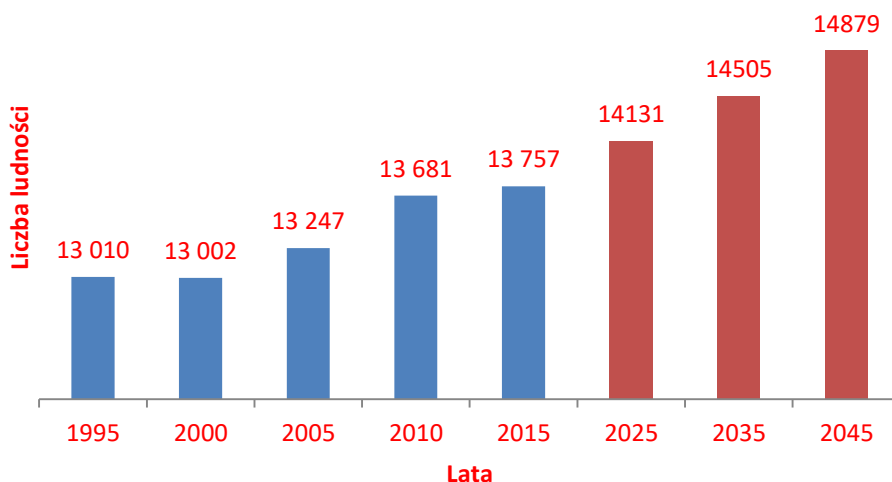
Szkoły podstawowe i gimnazja – aktualny zasób miejsc dla uczniów w szkołach jest wystarczający, w związku z powyższym brak jest potrzeb wyznaczania dodatkowych obszarów na te cele.

Szkolnictwo ponadgimnazjalne – nie przewiduje się w gminie lokalizacji szkół.

8.4. Prognozy demograficzne

Prognoza obejmuje przewidywanie kształtowania się w przyszłości zjawisk i procesów demograficznych, ich kierunków oraz tempa rozwoju jak również przemian strukturalnych. Prognozy dotyczące kierunków zmian procesów demograficznych, obejmujące 30 letni horyzont czasowy, obarczone są dużą niepewnością.

Prognozę demograficzną dla miasta i gminy Sianów oparto na danych Głównego Urzędu Statystycznego. Jediną możliwością określenia prognozy dotyczącej liczby mieszkańców w 2045 r jest analiza dotychczasowych zmian liczby mieszkańców w okresie ostatnich lat.

Dane dotyczące liczby ludności na terenie miasta i gminy Sianów oraz prognoza na lata 2025, 2035, 2045 (opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS)

Analizując dane powyższej tabeli należy stwierdzić, iż w przyjętym okresie (lata 1995-2015) liczba ludności zamieszkującej gminę Sianów zwiększyła się o 747 osób (ok. 5,74%), dlatego zakładając perspektywę trzydziestoletnią, należy założyć, iż w 2045 r. liczba ludności zamieszkująca na terenie gminy wyniesie 14879 osób. Zwiększaniu liczby ludności sprzyja również tendencja w migracjach ludności z większych miast na przedmieścia, obszary wiejskie oraz na tereny położone w bliskiej odległości od terenów wypoczynkowych (morze).

Uwarunkowania demograficzne stanowią istotny argument przemawiający za racjonalizacją polityki przestrzennej. Nowe tereny przeznaczone pod zainwestowanie, powinny uwzględniać faktyczne zmiany w zakresie przekształceń struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, tendencje w zakresie wzrostu średniej powierzchni mieszkań i potrzebę poprawy warunków zamieszkania w zakładanej 30 letniej perspektywie.

W województwie zachodniopomorskim wojewódzkim ośrodkiem funkcjonalnym jest Szczecin oraz powiązane z nim funkcjonalnie gminy. Ponadto wyznaczono subregion metropolitalny oraz transgraniczny region metropolitalny, który również znajduje się pod wpływem Szczecina. Miasto i gmina Sianów położone są w odległości ok. 140 km (w linii prostej) od Szczecina. Powoduje to brak wyraźnych powiązań ze strony miasta wojewódzkiego. Główne powiązania z ośrodkami funkcjonalnymi związane są z Koszalinem.

8.5. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Zapotrzebowanie na nową zabudowę określono na podstawie przeprowadzonych analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy dla poszczególnych funkcji terenów przeznaczonych pod zabudowę, z uwzględnieniem kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy i przeznaczeniu terenów wynikających z dotychczasowych dokumentów planistycznych odzwierciedlających zapotrzebowanie na nową zabudowę.

Zabudowa mieszkaniowa

Przy szacowaniu zapotrzebowania na zabudowę mieszkaniową, przyjęto następujące założenia:

- perspektywa 30 letnia;
- wzrost liczby mieszkańców o 747 osoby;
- niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz o 30%;
- dalsze powiększanie wskaźnika powierzchni użytkowej mieszkania na osobę (w 2045 osiągnięcie wskaźnika 40 m² powierzchni użytkowej mieszkania na osobę jako docelowej wartości dla gminy);
- stopniowe zwiększanie ilości nowych miejsc pracy, w tym m.in. poprzez zwiększanie powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę produkcyjno-usługową,
- zmiany strukturalne w rolnictwie, odchodzenie od produkcji w małych gospodarstwach rolnych i zmiany w źródłach dochodów.

Na potrzeby obliczeń związanych z zapotrzebowaniem na nową zabudowę funkcji mieszkalnej nie wprowadzono podziału na zabudowę mieszkaniową jednorodziną, wielorodzinną i zagrodową. Zapotrzebowanie na zabudowę mieszkaniową należy rozumieć jako całościowe zapotrzebowanie gminy na powierzchni użytkową zabudowy mieszkaniowej, która może być realizowana w różnej formie.

<i>Liczba ludności w 2015 r.</i>	<i>Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę</i>	<i>łącna powierzchnia użytkowa stan w 2015 r.</i>	<i>Prognoza liczby ludności w 2045 r.</i>	<i>Prognozowany wzrost liczby ludności</i>	<i>Prognoza przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania na osobę</i>	<i>Zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową w 2045 r.</i>	<i>Prognozowany wzrost zapotrzebowania na powierzchnię użytkową w istniejącej zabudowie</i>	<i>Łączne zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową</i>	<i>Współczynnik niepewności</i>	<i>Zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową w 2044 r. uwzględniające niepewność (30%)</i>	<i>Zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową w 2044 r. uwzględniające niepewność (30%) w ha</i>
13757	25,4	349427,8	14879	747	45	33615	269637	303252	1,3	394227	39,4

Na podstawie powyższych założeń przyjęto, iż w 2045 r. wymagana powierzchnia użytkowa nowej zabudowy mieszkaniowej powinna wynosić ok. 39,4 ha.

Zgodnie z bilansem zawartym w Części II Uwarunkowania i kierunki zagospodarowania przestrzennego – Struktura przestrzenna, sieć osadnicza - zasady rozwoju i przekształceń na terenie miasta i gminy potencjalnie można zlokalizować 344,9 ha zabudowę wielofunkcyjną z przewagą funkcji mieszkalne na powierzchni. Daje to łącznie ok. 43,5 ha powierzchni użytkowej.

Zabudowa usług ponadpodstawowych, zabudowy produkcyjnej, magazynów, składów oraz obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

Oszacowanie maksymalnego hipotetycznego zapotrzebowania na powierzchnię użytkową na powyższe funkcje jest zadaniem bardzo trudnym do wykonania, gdyż nie jest bezpośrednio powiązane z prognozowaną liczbą ludności zamieszkującą teren gminy. Usługi ponadpodstawowe oraz zabudowa produkcyjna nie są związane wyłącznie z zaspokajaniem potrzeb terenu jednej gminy, stanowią niejako „punkt przyciągania” dla ludności ze znacznie większego obszaru – powiatu, a czasem nawet województwa. Zapotrzebowanie na powierzchnię budynków o ww. funkcji uzależnione jest od wielu czynników gospodarczych i społecznych. Prognozowanie zapotrzebowania na powierzchnię zabudowy, jest ściśle związane, nie tylko z powierzchnią użytkową zabudowy, a powierzchnią terenu zajmowaną przez te funkcję. Znaczna część funkcji związanych z produkcją, a przede wszystkim z magazynami i składami może być realizowana poza budynkami. Dodatkowo należy przewidzieć zapotrzebowanie na duże otwarte przestrzenie służące parkingom dla klientów i pracowników, placów manewrowych dla samochodów dostawczych. Powoduje to więc duże zapotrzebowanie na powierzchnię danej funkcji, przy jednoczesnym małym realnym zapotrzebowaniu na powierzchnię użytkową zabudowy. Zapotrzebowanie na powierzchnię terenów produkcyjno-usługowych uzależnione jest też w dużej mierze od trudnych do przewidzenia przemian technologicznych, organizacyjnych i społecznych, szczególnie w perspektywie 30-letniej. Dodatkowo należy założyć, iż specyficzne potrzeby inwestorów w sferze produkcyjno-usługowej mogą być bardziej wymagające niż standardy rynku mieszkaniowego, stąd też w celu bardziej elastycznego odpowiadania na ich preferencje, zasób terenów przeznaczonych pod tego typu działalność powinien być większy niż realne możliwości całkowitego wykorzystania w zakładanej perspektywie.

Przy określaniu zapotrzebowania na nowe tereny usług ponadpodstawowych, zabudowy produkcyjnej, magazynów, składów oraz obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² należy również wziąć pod uwagę czynniki lokalne, takie jak:

- bliskość terenów atrakcyjnych turystycznie – wybrzeża Bałtyku i napływu dużej liczby turystów, szukających szerokiej oferty usługowej;*
- budowa drogi ekspresowej S6 wraz z lokalizacją węzłów zjazdowych na terenie gminy;*

- bliskość Koszalina – potencjalnego źródła dodatkowych pracowników oraz odbiorców usług, w tym klientów sklepów;
- dostępność programu wsparcia rozwoju przedsiębiorstw w ramach programów operacyjnych;
- potrzeba rezerwacji obszarów pod tereny produkcji, magazynów i usług, w celu zwiększenia oferty pracy na terenie gminy.

Biorąc powyższe pod uwagę, założono, iż wskaźnik relacji powierzchni użytkowej zabudowy usług ponadpodstawowych, zabudowy produkcyjnej, magazynów i składów oraz obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² do powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych wyznaczonych w studium powinien się kształtować na poziomie do 0,3 tj. 11,82 ha. Powierzchnia ta dotyczy jednak części użytkowej budynków, które w przypadku zabudowy usług ponadpodstawowych, zabudowy produkcyjnej, a w szczególności magazynów, składów może się znacznie różnić w stosunku do powierzchni zajmowanej przez tereny o takiej funkcji.

Zgodnie z bilansem zawartym w Części II Uwarunkowania i kierunki zagospodarowania przestrzennego – Struktura przestrzenna, sieć osadnicza - zasady rozwoju i przekształceń na terenie miasta i gminy potencjalnie można zlokalizować 23,2 ha zabudowę wielofunkcyjną z przewagą funkcji mieszkalne na powierzchni. Daje to łącznie zaledwie ok. 3,4 ha powierzchni użytkowej.

8.6 Porównanie maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę z chłonnością terenu

funkcja zabudowy	zapotrzebowanie (w ha)	chłonność jednostek o w pełni zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz terenów położonych w planach miejscowych (w ha)	(2)-(1)
	(1)	(2)	
mieszkaniowa, w tym jednorodzinna, wielorodzinna i zagrodowa	39,4	43,5	4,1 (nadwyżka)
zabudowa usług ponadpodstawowych, zabudowa produkcyjna, magazyny i składy	11,82	3,4	- 8,42 (niedobór)

W związku z powyższym w zmianie studium istnieje możliwość wyznaczenia nowych terenów przeznaczonych pod lokalizację zabudowy usług ponadpodstawowych, zabudowa produkcyjna, magazyny i składy, nie ma natomiast możliwości lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej (poza obszarami planów miejscowych oraz poza granicami obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej). Projektowana zabudowa mieszkaniowa (MU) położona w Sianowie znajduje się w granicach obszaru o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.